STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 01552

KALISZ

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights
in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain
or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does –
please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

די טעג פון אונזער לעבען

א דראמא אין 4 אקטען

פון

לעאָניד אנדרעיעוו

איבערזעצט פון מ. קאַטץ

פערלאג: מייזעל עט קאָ.
422 Grand Street, New York
1910

Copyright, 1910, by
Maisel & Co., New York.

All the Stage Rights Reserved
by the Lipzin Co., New York.

דיא טעג פון אונזער לעבען

פערזאָנען:

יעוודאָקיא אַנטאָנאָוונאַ.
אָלגאַ ניקאָלייעוונאַ, איהר טאָכטער.
גלוכאָווצעוו, ניקאָלאַי,
אַנופרי,
מישקאַ,
בלאַכין,
פיזיק,
אַרכאַנגעלסקי,
אַנאַ איוואַנאָוונאַ,
} סטודענטען און קורסיסטקעס.
זינאַאידאַ וואַסיליעוונאַ,
עדוואַרד פאָן־ראַנקען, אַ דאָקטאָר.
מיראָנאָוו, גריגאָרי איוואַנאָוויטש, אַן אָפיצער.
גרישאַ,
אַ הענדלער,
אַן אַלטער געגעראַל מיט זיין טאָכטער,
מיליטער־שרייבער,
} דאָס פּובליקום אויפ'ן בולוואַר.
אַנושקאַ און פּיאָטער, דיענער אין האָטעל.

פּלאַץ — מאָסקווא. צייט — לעצטע העלפט פון די 90־גער יאָהרען.

ערשטער אַקט.

וואראביאָווע בערג. אָנהויב סעפּטעמבער, עס פּאַנגט שוין אָן דער גאָלדענער הערבסט. אַ שעהנער זוניגער טאָג.

צום ברעג פון באַרג־אָבריס געהען צו צוויי: דער סטודענט ניקאָלאַי גלוכאָווצעוו און אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ, אַ מיידעל פון אַ יאָהר אַכצעהן. גלוכאָווצעוו טראָגט אַ רויט רוסיש העמדעל, און אויף דעם, אַרויפגעוואָרפען אויף די אַקסלען, אַ גרויע סטודענטישע טו־זשורקע, און אַ זומערדיגע היטעל מיט אַ ווייסען דעק. די מיידעל איז אָנגעטהאָן אין אַ לייכטער זומערדיגער בלוזקע, מיט אַן אָפענער האַלז; איהר אויבערשטען געוואַנדענעם יאַקעל טראָגט איהר בעגלייטער אויף זיין אָרעם.

זיי שטעלען זיך אָב און קוקען מיט בעגייסטערונג אויף דער שטאָדט מאָסקוואַ, וואָס זעהט זיך פון ווייטען.

אָ ל ג אַ נ י ק אָ ל. (דריקט זיך מיט'ן שולטער צו גלוכאָווצעוו): אַך, ווי גוט, קאָליאַ! איך האָב זיך גאָר ניט פאָרגעשטעלט, אַז דאָ קען זיין אַזוי שעהן.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: יאָ, אמת'ע שעהנקייט! אַ פּראַכט־פולער טאָג. טהו נאָר אַ קוק ווי עס גלאַנצט דער קופּאָל אויפ'ן כראַם ספּאַסיטעליאַ, און אויף איוואַן וועליקי — זעה נור!

אָ ל ג אַ (מאַכט האַלב צו די אויגען): וואו? וואו? זעה ניט.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אָט, אָט־צו־רעכטס... נאָך, נאָך אַ ביסעל מעהר רעכטס. (נעהמט מיט ביידע הענד איהר קאָפּ און גיט אַ קעהר) זעהסטו?

אָ ל ג אַ: וואָס פאַר אַ פּראַכט, קאָליעטשקאַ! און וואָס איז

דאָס פאַר אַ קליינע צערקוועלע דאָרט אונטען, אַזאַ קליינטשינקע, גאָר ווי אַ צאַצקעלע?

גלוכאָווצעוו: איך ווייס ניט. עפּעס אַזוי זיך אַ צער־קווע. יאָ, אָט דאָס הייסט שעהן. און ווען מען בעדענקט, אַז פון דאַנען האָבען אַראָבגעקוקט יאָהאַן גראָזני, נאַפּאָלעאָן...

אָלגאַ: און איצט — קוקען מיר. און וואו מיר וואוינען, קאָליעטשקע, קענסטו געפינען?

גלוכאָווצעוו: געוויס קען איך. אָט... אָט... אָט זעהסטו די צערקוועלע, עטליכע אין איינעם זיינען זיי דאָרט — איז אַ ביסעלע לינקס פון זיי, זיינען אונזערע נומערען. ווי מאָדנע: ניט שוין זשע וואוינען מיר ווירקליך דאָרט אין יענעם געמויערטען מיש־מאַש? און אָט ניט שוין־זשע איז דאָס טאַקע — מאָסקווע?

אָלגאַ: ווען איך קוק פון דאַנען, דוכט זיך מיר ווי איך וואָלט אונז אַליין דאָרט זעהן, ווי מיר לעבען דאָרט, און מיר זיינען ביידע אַזעלכע קליינעטשקע, פּונקט ווי צוויי פליגעלעך... ווי ליעב איך האָב דיך, קאָליעטשקע!

גלוכאָווצעוו (ברומט): ררר־ררר־ררר.

אָלגאַ: וואָס איז מיט דיר?

גלוכאָווצעוו: ס'איז גוט! זעהר גוט! צום טייפעל!— פאַר וואָס איז דאָס אַלעס אַזוי שעהן: די זון, די בעריאָזעס, און דו? ווי שעהן דו ביזט, אָליעטשקע! ווי צויבערליך דו ביזט! ווי בלענדענד!

אָלגאַ: ווירקליך?

גלוכאָווצעוו: איך וועל דיך אויפפרעסען אָיל־אָיל, (שרייט) אָיל־אָיל־אָיל!.... (פון גאַנץ ווייט הערען זיך ענטפער־שטימען: „אַאו" און אויך: „אָיל־אָיל־אָיל!"...)

אָלגאַ (הילכיג): אָיל־אָיל־אָיל! פאַר וואָס זשע קומען זיי ניט?

גלוכאָווצעוו: געוויס. אָט דאָ וועלען מיר זיך אָבשטע־לען. קיין שעהנערען פּלאַץ וועסטו ניט געפינען.

א ל ג א: איך האָב פאַר זיי אַ ביסעל מורא, קאָליאַ, פאַר דיינע קאָמעראַדען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: פאַר זיי? געפונען פאַר וועמען מורא צו האָבען!

א ל ג א: און די צוויי פריילינס וואָס זיינען מיט אונז — זיינען זיי קורסיסטקעס?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: קורסיסטקעס.

א ל ג א: פאַר דער, וואָס אין ברילען, האָב איך ניט אַזוי מורא: צו איהר שדכנ'ט זיך יענער, איך ווייס ניט ווי מען רופט איהם.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: מען רופט איהם — פיזיק.

א ל ג א: ווי קאָמיש דאָס איז, קאָליאַ, ווען פערליעבטע טראָגען ברילען. (קוקט איהם אַריין אין די אויגען) דאַרפסטו אפשר אויך ברילען, קאָליאַ, כדי זיך אין מיר איינצוקוקען?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַ טעלעסקאָפּ וואָלט מען געדאַרפט — אויף שטערענדלעך קוקט מען אין אַ טעלעסקאָפּ. אָבער דו, גיב נאָר אַ טראַכט, וואָס עס וועט זיין, ווען די לבנה וועט אויפגעהן.

א ל ג א (ענטציקט): וועלען מיר נאָך היינט די לבנה אויך האָבען?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ווי דען, מען האָט זי בעשטעלט. אָבער דו ערקלעהר מיר נור, וואָס איז אַזוינס ליעבע? פריהער גאָר ניט געווען — מיט איין מאָל זי איז דאָ! און דאָס האַרץ ווערט אַזוי ברייט, אַזוי גראָס, אַזוי ליכטיג און פריי, פונקט ווי פליגלען וואָלטען ביים האַרצען אויסגעוואַקסען. איל־איל, דו ליעבליכע מיינע, שטערענדעל דו מיינער — איך בין בנאמנות גליקליך!

א ל ג א: און מיר ווילט זיך קניהען פאַר דיר, קאָליאַ. ווען דו רעדסט אַזוי, פיהל איך ווי דאָס האַרץ שטאַרבט אין מיר אָב און זינקט, זינקט, זינקט...

(עס בעווייזען זיך סטודענטען מיט קלומקעס און פעקלעך. אַלע זיינען זיי מיעד, פערשוויצט, די היטלען פעררוקט אויפ'ן פאַטילניצע, אָבער זעהר פרעהליכע.)

מ י ש ק א (מיט א באַסאָווער שטימע): איל־איל־איל־איל! וואוהין האָט אייך דער רוח פערטראָגען? מיר זיינען אָבגעגאַסען געוואָרען מיט שוויים זוכענדיג אייך.

א נ ו פ ר י (מיט א לייכטער טענאָר־שטימע): מיינע הערען, גלוכאָווצעוו איז א געמיינער מיידעל־יעגער: אַלץ וואָס ער האָט געטהאָן, גענומען א יאַקעלע, ווי א בלאָז, אויף דער לינקער הענט'ל און אונטער דער רעכטער האָט ער אונטערגעכאַפּט די בעצויבערענדע איל־איל, בעת דאָס מאַטעריעלע, די ג ע ו ו י כ־ ט י ג ע זאַכען, האָט ער איבערגעלאָזט פאַר אונז.

מ י ש ק א: א העסליכער דאָן־זשואַן — די כפרה זאָל ער ווערען!

א ל ג א (אין פערלעגענהייט): מיר האָבען אויסגעקליבען א פּלאַץ, מיר האָבען דאָך די גאַנצע צייט צו אייך געשריען.

א נ ו פ ר י (ווייך): אַך, מיר שפּאַסען דאָך דאָס, אַלגא ניקאָלאַיעוונא, איהר דאַרפט זיך פון אונז ניט בעליידיגען.

פ י ז י ק (פערקוועטשט קורצזיכטיג די אויגען): וואָס פאַר א ברייטער האָריזאָנט!

א נ נ א א י ו.: און אָן איז דער אינסטיטוט! זינאַאידא וואַסיליעוונא, קוקט, דער אינסטיטוט זעהט זיך!

ז י נ א א י ד א: וואו? וואו?

א נ נ א א י ו.: אָן דאָרט, זעהט איהר, א ווייסער.

א ר כ א נ ג ע ל ס ק י: און די טאַגאַנסקע טורמע זעהט זיך ניט?

א נ נ א א י ו.: איז זי דען אייך בעקאַנט?

א ר כ א נ ג ע ל ס ק י: ניין. איך בין נאָר געזעסען אין אַר־באַטשקען אוטשאַסטאָק.

א נ נ א א י ו.: און איך מיט זינא זיינען געזעסען אין בוטירסקער טורמע. פון דאַנען זעהט מען ניט.

פ י ז י ק: פון דער טאַגאַנסקער טורמע, פון קאַמער 129 זעהט מען גוט די וואַראַביאָווע בערג. הייסט דאָס, אַז מען דאַרף פון דאַנען קענען זעהן די טאַגאַנסקע טורמע.

ב ל א כ י ן (זינגט אין אַ שרעקליך פאַלשען טאָן): „וואַלי טעביא יאַ אַבעזדאָלען, מאָסקוואַ, מאָסקוואַ, ראַדימאַיאַ סטראַנאַ...“

מ י ש ק אַ (מיט שרעק): מיינע הערערען, בלאַכין האָט זיך צו־זונגען; איך האַלט ניט אויס, איך געה אַוועק. איך וויל נאָך לעבען.

אַ נ ו פ ר י: הער נור, בלאַכין, אָט האָסטו שוין זיך וויעדער אָבגעריסען פון די גלאָקען. דו קענסט דאָך אַזוי אַמאָל דער'הרג'עט ווערען.

אַ ר כ אַ נ ג ע ל ס ק י: די מיטעלע טענער זיינען ביי איהם נישקשה: נו, זיינען אָבער פאַראַן אַזעלכע קרומע יאַסענאָווע פּלאַכעס, וואָס איהר קענט זיי בשום אופן ניט איינלעגען צוזאַמען, זיי קריכען נור אין בויבעריק.

ב ל אַ כ י ן (בעליידיגט): געהט צו אַל־די רוחות!

(זיי צולעגען זיך אויפ'ן גראָז, אונטער די בעריאָזעס, לעגען אַוועק די מאַנטלען, צועפענען די פּעקלעך, קאָרקעווען אָב די פּלעשער. אַנאַ איוואַנאָוונאַ איז די ווירטהין.)

מ י ש ק אַ: ביי־גאָט, עס איז געווען מעהר ביער! דאָס האָסטו, בלאַכקע, אויפ'ן וועג אויסגעזשלאָקעט אַ פּלעשעל. און ווי קען עס אַ מענש מיט אַזאַ פערדאַרבענעם געוויסען נאָך זינגען?

ב ל אָ כ י ן: געהט צום טייפעל!

אַ נ נ אַ א י ו.: און אַ סאַמאָוואַר? וואו זשע וועלען מיר נעהמען אַ סאַמאָוואַר?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אָהן טהעע, געפעלט מיר אויך ניט.

אַ נ ו פ ר י: הויכגעעהרטע לאָרדען און מאַרק־גראַפינען, און בעזאָנדערס איהר, באַראָנעסע. אויף אונזער פאַמיליען־ראַטה האָבען מיר בעשלאָסען צו בעגעהן זיך אָהן פערמיטלער, און דאַרום אָט האָט איהר, באַראָנעסע, אַ קעראָסין־לעמפּעל, און אָט איז אייך אַ טהעע־קענדעל. אַליין אויף דער אייגענער ברוסט געשלעפּט.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (היציג): דאָס איז דאָך אַ געמיינהייט, מיינע הערערען! מען האָט דאָך אָבגערעדט אַז אַ סאַמאָוואַר זאָל זיין. טרינקען פון אַ קענדעל — פּע, דאָס איז דאָך דער טייפעל ווייס וואָס!

א נ ו פ ר י : נור אָהן כעס, קאָליאַ, וועסטו טרינקען ביער.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : איך וויל ניט קיין ביער!

מ י ש ק אַ : ביזט אַ בורזשוק. אַ מענש, וועלכער איז ביים ריכטיגען שכל און פולען זכרון, און וויל קיין ביער ניט, איז — אַ בורזשוק!

אַ ר כ אַ נ נ ע ל ס ק י : אָבער נאָך וואַסער, ווער וועט געהן נאָך וואַסער?

אָ ל ג אַ נ י ק. (שטיל): טרינק היינט ניט, ליעבינקער. איך האָב אַזוי מורא פאַר שכורים.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : נו, וואָס רעדסטו נאַרישקייט? מיר וועלען אַלע אַ זופּ טהאָן צו ביסלעך. נו — געלאָפען!

אָ ל ג אַ נ י ק. : אי! (לויפען ביידע אַראָב באַרג; עס הערט זיך אַ בראַזג פון טהעע־קענדעל, וואָס איז אַרונטערגעפאַלען. די חברה טרינקען און פערבייסען.)

אַ ר כ אַ נ נ ע ל ס ק י : וואָס פאַר אַ גליק דאָס איז, מיינע הערען, ווען מען קומט צוריק אין הערבסט קיין מאָסקווע. דאָרט, ביי אונז, קען מען משוגע ווערען.

אַ נ נ אַ אַ י ו ו. : אייער פאָטער איז אַ גלח?

אַ ר כ אַ נ נ ע ל ס ק י : ניין, אַ שמש. דער פאָטער איז אַ שמש.

ב ל אָ כ י ן : וואַסיאַ, דו ביזט אין אַ דאָרף, ערקלערט זיך עס. אָבער האָסט געדאַרפט זעהן זומער ביי אונז אין אַריאָל — אַ שטאָדט, און טויט ווי אויף אַ בית־עולם.

מ י ש ק אַ : זאָל אייך זיין גענוג. עס איז אומעטום גוט. לחיים, ברידער, פאַר מאָסקווע!

אַ ר כ אַ נ נ ע ל ס ק י : איהר הערט דאָך, איך פאָהר אַזוי פאָרגעסטערן פון קורסקער וואַקזאַל — און ווי איך האָב דערזעהן, ברידער מיינע, דעם טהעאַטער־פּלאַץ מיט דעם גרויסען טהעאַטער...

מ י ש ק אַ : און מיט דעם קליינעם טהעאַטער. איז לחיים פאַר'ן גרויסען און פאַר'ן קליינעם.

אַ נ נ אַ אַ י ו ו. : אין פּראָווינץ איז טאַקע אומעטיג. איך

האָב אין איין פּלאַץ געאַרבייט אַ גאַנצען זומער אַלס אַ פעלדשעריצע — אַ שרעק! דער דאָקטאָר, נאָך גאָר אַ יונגער, און שוין אַזאַ שכור און אַ קאָרטעוויניק....

פ י ז י ק: אַ שכור — דאָס מאַכט ניט. אַ קאָרטעוויניק — פע!

מ י ש ק אַ: זאָל אייך שוין גענוג זיין הספּדים מאַכען. נו, זייט איהר דאָך אַנטלאָפען פון דאָרט, פרעהט זיך. יונגע מענשען דאַרפען זיין פרעהליך — דערצעהל אונז בעסער, פרושאָנטשיק, ווי מען האָט דיך וויעדער משלח געווען פון אַ שטילער פאַמיליע.

ז י נ אַ א י ד אַ: וואָס פאַר אַ וואוילינקע מיידעלע וואָס איז מיט גלוכאָווצעוו'ען. ווער איז זי?

אַ ר כ אַ נ ג ע ל ס ק י: זיינע אַ בעקאַנטע. אמת, זעהר אַ ליעבליכע, אָבער אַ צו בעשיידענע — נור עפּעס ווערט זי רויט.

מ י ש ק אַ: נו, נו, דערצעהל דאָך, פרושאָנטשיק.

ב ל אָ כ י ן: דאָס איז דאָך מערקווירדיג. אַזאַ סקאַנדאַליסט ווי אנופרי וועט מען אין גאַנץ מאָסקווע ניט געפינען. איז פאַר וואָס קריכסטו דוקא צו אַ שטילער פאַמיליע?

אַ נ ו פ ר י: אַזאַ מזל. לויט מיין נאַטור, אין גרונד גענומען, בין איך אַ מענש ניט קיין טרינקער.... (אַלע לאַכען.)

מ י ש ק אַ: פיזיק, ערקלעהר.

אַ נ נ אַ א י ו ו.: זיין ספּעציאַליטעט איז — כעמיע.

פ י ז י ק: אָבער ניט אַלכעמיע. דאָ אָבער שמעקט שוין צו שטאַרק מיט עטוואָס טייוועלשעס.

אַ נ ו פ ר י: גאַנץ ערנסט, אַנאַ איוואַנאָוונאַ. און ניט נור ניט קיין טרינקער נור אַ מענש וואָס האָט ליעב די שטילסטע פריידען. וואָס טויגען מעבלירטע צימערען? אייער פאַלצפיין, צום ביישפּיעל? שמוץ, העסליכקייט, שכרות — איך קאָן דאָס אַבסאָלוט ניט פערטראָגען, זינאַידאַ וואַסיליעוונאַ. נו, זוך איך זיך אויס דורך די אַנאָנסען אַ שטילע, אינטעליגענטע פאַמיליע. איך קלייב זיך אַריבער, און אַלע זיינען מיט מיר זעהר צופריעדען. געקומען

אנופרי ניקאָלייעוויטש צו פאָהרען, ריידען זיי צווישען זיך. ווי נור אָבער....

מ י ש ק א : אַן אונגליקליכער מענש ביזטו, אנופרי. איז לאָמיר מאַכען לחים פאַר דער שטילער פאַמיליע.

א נ ו פ ר י : מיט פערגעניגען, מישקאַ. נו אָט דאָ, אַנגאַ איוואַנאָוונאַ, הויבט זיך אָן די טרויעריגע פערבינדונג פון אומשטענ־דען. אָט האָב איך זיך עטליכע טעג צוריק אריינגעקליבען צו אַן אדוואָקאַט — אַ מענש, פערשטעהט איהר מיך, אַן אַנגענעהמער, און שטיל אין דאָרטען, אַז ווען אַ פלייה געהט אריין אין טהיר, הערט מען ווי זי קלאַפּט מיט איהרע פיסלעך. אָבער, אָבער שוין די ערשטע נאַכט האָב איך זיך ווי עס איז אָנגעשכור'ט און בין געקומען אהיים אַן ערך אַ זייגער זעקס...

ב ל אָ כ י ן : ז... זעקס אין דער פריה?

א נ ו פ ר י : ניין, סעריאָזאַ — זעקס נאָך האַלבער נאַכט. וואָלט דאָס נאָך אַלץ ניט אויסגעמאַכט, נור, אָך, מיין אונגליקליכע ליעבע צו מענשען, אַנגאַ איוואַנאָוונאַ. מיט איין מאָל דערפיהל איך אַזאַ רחמנות אויפ'ן אדוואָקאַט אַז איך האָב ניט געקענט אויסהאַל־טען, האָב זיך אויסגעוויינט און גענומען באַראַבאַנען מיט די קולאַקעס איבער'ן טהיר פון זייער שלאָפ־צימער: שטעה אויף, זאָג איך, אדוואָקאַט, און שלעפּ ארויס דיין פּלונית'טע אויך, און לאָמיר געהן אויפ'ן בולוואַר שפּאַצירען! אויפ'ן בולוואַר, ברודער, זינגען פויגעלעך, ס'איז אַזוי גוט! נו איז ווי מיינט איהר?...

א נ נ אַ א י ו ו . : האָט מען געבעטען מסתמא ארויס־קלייבען זיך?

א נ ו פ ר י : ניין, מען האָט אפילו גאָר ניט געבעטען. נור גאָר פשוט, דער אדוואָקאַט אַליין האָט צונויפגענומען מיינע זאַכען און איז אפילו אַליין, דאַכט זיך, געלאָפען נאָך אַן איזוואָזטשיק. אויף וויעדערזעהן, אנופרי ניקאָלאַיעוויטש, זוכט זיך אַן אַנדער שטילע פאַמיליע.

מ י ש ק א : אונגליקליכער מענש, וואָס דו ביזט! לאָמיר געהמען אַביסעל.

אנופרי: מיט פערגעניגען, מישא. אָבער וואו זיינען זיי דאָס פערפאַלען געוואָרען?

זינאאידא: צום טייך איז ווייט, ביז זיי וועלען דערגעהן.

בלאָכין: לאָמיר עפּעס זינגען דערווייל, מיינע הערען, וואָס פאַר אַ שוואַרץ יאָהר!

זינאאידא: יא, יא, זינגען! מיכאַיל איוואַנאָוויטש, נו רייסט זיך אָב פון פלעשעל, כאָטש אויף אַ מינוט.

מישקאַ (מיט פערצווייפלונג): ברידער, וואָס הייסט דאָס? געקומען בין איך אַהער אויף די בערג, געמיינט מיין נשמה וועט זיך דאָ אַביסעל אָברוהען, איז נאָ דיר — בלאָכין וויל גאָר זינגען.

אנופרי: בעליידיג איהם ניט, מישא, איז ער שולדיג, אַז ער האָט קיין שטימע ניט? זינג, בלאָכקע, זינג. נור הויך פערנעהם זיך ניט — ס'איז געפעהרליך.

(קומען צו לויפען אָלגאַ מיט גלוכאָווצעוו.)

גלוכאָווצעוו: אָי, אָי, אָי! — פרעסען ווילט זיך.

אָלגאַ ניק.: און איך אויך. מעג מען זיך דאָ צוזעצען?

אַנאַ איוו.: ביטע, ביטע ליעבינקע. אָט איז וואורשט און אָט קעז. סאַרדינקעס ראַטה איך ניט, זיי האָבען אַ גערוך.

מישקאַ: איך האָב געזאָגט, בעסער אַ הערינג מיטנעהמען, אַ הערינג נאַרט קיינמאָל ניט אָב.

גלוכאָווצעוו: גים אַקאָרשט אָן, מישא.

אָלגאַ ניק.: איהר האָט דאָך געזאָגט, איהר ווילט ניט טרינקען, ניקאָלאַי פּעטראָוויטש.

גלוכאָווצעוו: איין גלעזעלע נור.

אַנאַ איוו.: האָט איהר ניט געענדיגט די מאָסקווער גימנאַזיע, אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ?

אָלגאַ ניק.: ניין. איך בין געווען אין אינסטיטוט.

פּיזיק: אין אינסטיטוט? דאָס דאַרף מען גוט אַרומקוקען. (טחוט אָן אויף די ברילען אַ פּענסנע.)

מ י ש ק א: ברידער, דער פיזיק האָט אָנגעטהאָן אַ צווייטע פּאָאַר ברילען.

א נ ו פ ר י: אַן אַכט פיסיגער מיט פיער אויגען.

פ י ז י ק: פאַר וואָס עפּעס אַן אַכט־פיסיגער?

ב ל אָ כ י ן: די אויגען זיינען שוין פאַראַן, די פיס וועלען נאָך קומען.

ז י נ אַ א י ד אַ: איהר האָט אַזאַ שעהנע שטימע, מיכאַיל איוואַנאָוויטש, פאַר וואָס זינגט איהר ניט?

מ י ש ק א: נו, גוט. (ער הויבט אָן און אַלע כאַפּען אונטער אין האַרמאָנישען כאָר):

„ניע אָסעני מעלקי דאָזשדיטשעק
בריזשעט, בריזשעט סקוואָיז טומאַן —
סליאָזי גאָרקיאַ ליאָט מאָלאָדיעץ
נאַ סוואָי באַרכאַטני קאַפּטאַן.
פּלאָכאָ, בראַט מאָלאָדיעץ,
טי וויער ניע דיעוויצאַ,
פּעי, טאָסקאַ פּראַידיאָט,
פּעי, פּעי — טאַסקאַ פּראַידיאָט.“

מ י ש ק א: ברידערלעך, בלאָכין פאַלשעוועט שוין וויעדער.

ב ל אָ כ י ן (שפּרינגט אויף): דאָס איז אַ שוויינערייַ! דאָס איז — דער טייפעל ווייס וואָס! אויס, מעהר קיינמאָל ניט.... (געהט אַוועק אָן אַ זייט באַרג און שטעהט דאָרט אַן אָנגעבלאָזענער.)

ש ט י מ ע ן: סערגיי, סעריאָזשאַ! סערגיי וואַסילעוויטש! ער האָט געזאָגט אומישנע, ער האָט געשפּאַסט. קום אהער!

ב ל אָ כ י ן: שעהנע שפּאַסען. דאָס זיינען אויך חברים.

מ י ש ק א (געהט אונטער פון הינטען און נעהמט איהם אַרום): נו, זיי ניט אין כעס, סעריאָזשאַ, איך האָב דאָך דאָס געשפּאַסט. אין אמת'ן האָסטו אַ קול, טאַקע נור פאַר דער אָפּעראַ.

ב ל אָ כ י ן: לאָז מיך אָב, מיכאַיל, איך וויים אַז איך האָב אַ שלעכטע שטימע, אָבער מיר ווילט זיך זינגען, ווי אַזוי פער־שטעהסטו דאָס ניט? איך וואָלט אפשר מיין לעבען אָבגעגעבען נור

צו האָבען אזא שטימע ווי דיינע. דו ווייסט ניט און קיינער פון אייך ווייס ניט, אז ביי מיר אין דער נשמה קלינגט די גאַנצע צייט מיט מוזיק.

מ י ש ק א: אָבער אז דו פאַלשעוועסט, סעריאָזשאַ. ווען דו וואָלסט ניט אזוי פאַלשעווען.

ב ל אָ כ י ן: נו פאַלשעווע איך. דערויף זייט איהר דאָך חברים אז....

מ י ש ק א (מיט חרטה): אמת, ברודער, אמת. דאָס איז אַ שוויינעריי. גיב מיר אַ קוש! מעהר, ברודער, וועל איך קיינמאָל אַ וואָרט ניט זאָגען. פאַלשעווע וויפיעל דו ווילסט. (מיט אַ מיטליידענ־דער שטימע) דו האָסט אַ טענאָר־שטימע, צי וואָס?

ב ל אָ כ י ן (אָנגעבלאָזען): אַ טענאָר.

מ י ש ק א: נו, גאָרנישט, ברודער. קום נעהמען אביסעל. (זיי געהען.)

(די זון געהט אונטער און בעגיסט מיט פורפור די בוימער און די גאָלדענע בלעטער. איבער מאָסקווע הוזשעט און לאַנגזאַם צופליסט זיך אין דער לופט דער גלאָקען־קלאַנג. מען קלינגט צום נאַכט־געבעט.)

א ר כ א נ ג ע ל ס ק י: מאָסקווע האָט זיך צוקלונגען. אַך, ווי איך ליעב זי!

א נ ו פ ר י: וואָס איז עס פאַר אַ יום טוב וואָס זי האָט זיך אזוי צוקלונגען?

א ר כ א נ ג ע ל ס ק י: מאָרגען איז דאָך זונטאָג. עס קלינגט צום נאַכט־געבעט.

מ י ש ק א: ששאַ, הערט! (לאָזט אַרויס אַ ברוסט־קלאַנג אינ'ם טאָן פון גלאָקען). האו־או־או, האַ־או־או־או־או!....

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (שפּרינגט אויף): ניין, איך קען ניט! דאָס איז אזוי שעהן, אז מען קען פון זינען אראָב. אָליאַ, אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ, קומט צום אראָב־באַרג.

ש ט י מ ע ן: מיר אויך, מיר אויך. זאָל אייך שוין זיין גענוג מיט אייערע ביער, אנופרי ניקאָלאַיעוויטש. (אַלע גיבען זיך אַ לאָז

צום ברעג פון אַראָב־באַרג, מישקאַ מיט אַ גלאָז ביער אין האַנד, אַנופרי מיט אַ פלעשעל. הערען זיך צו.)

אַ נ ו פ ר י: דער אבענד־קלאַנג, דער אבענד־קלאַנג, וויפיעל רופט ער ארויס געדאַנקען! (זינגט.)

מ י ש ק אַ: ששאַ!

אַ נ נ אַ אַ י ו ו.: מאָסקווע איז ווירקליך שווער צו דערקענען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (מיט היץ): אַזאַ שעהנקייט! אַזאַ שעהנקייט!

אָ ל ג אַ (שטיל): מיר האָט זיך פערוואָלט גאָט בעטען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: שווייג, אָיל־אָיל. דאָ איז געבעט אויך ווענינ.

מ י ש ק אַ (אומעטיג): געענדיגט. נור אויב דו, אַנופרי, וועסט נאָך אַמאָל אין אַזאַ יום טוב'דיגען פאַל פּרובירען מוקען אַזוי ווי אַ פערבלאָנזשעטער באָק, וועל איך דיר...

אַ נ ו פ ר י: אכזר'ישער אונפערשטאַנד. בייזער מזל, די בעסטע זעעלען־הינרייסונגען ווערען פערלאָשען, דערפליהען ניט צום הימעל. דעם גאַנצען לעבען זוך איך אַ שטילע פאַמיליע — און וואָס קומט ארויס? אַ פינסטערער מזל מיינער — אַנאַ איוואַ־נאָוונאַ! איהר זייט אַ פרוי אַ שטרענגע, אַ וואָהלטהעטיגע, קומט נאָר, לאָמיר בילדען אינאיינעם אַ שטילע פאַמיליע.

אַ נ נ אַ אַ י ו ו.: איהר זייט שכור, אַנופרי ניקאָלאַיעוויטש.

אַ נ ו פ ר י: געטרונקען, אָבער ניט שכור. דאַמען קענען דעם אונטערשיעד ניט פערשטעהן, אָבער ער איז זעהר בעדייטענד.

ב ל אָ כ י ן: מיר זיינען געבוירען פיר בעגייסטערונג, פיר קלאַנגען זיסע און געבעט.

ז י נ אַ אַ י ד אַ: אַי־אַי, דער טהעע לויפט אויס.

אַ ר כ אַ נ ג ע ל ס ק י: לאָמיר לויפען! כאַפּט איהם!

מ י ש ק אַ: אַ שוידערליכער מענש ביזטו, אַנופרי, דיר בלייבט נור צו טרינקען.

א נ ו פ ר י: איך האָב נור פאַר איין זאַך מורא, מישאַ: ניט בלייבען אָהן כחות.

מ י ש ק א: דו, אַנושאַ, מיש נור ניט קיין ביער מיט בראַנפען. טרינק אויס פריהער איינס, דערנאָך דאָס אַנדערע, וואָרום צוזאַמען, זאָל גאָט אויסהיטען: קיין שטילע פאַמיליע וועט דיך ניט אויסהאַלטען.

א נ ו פ ר י: גוט, מישאַ, וועל איך פּרובירען אַזוי.

(אַלע געהען אָב, ביים באַרג־אַראָב בלייבען נור גלוכאָווצעוו מיט אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: פאַר וואָס אַזוי אומעטיג געוואָרען, אָיל־אָיל? — פאַר וואָס אַזוי פערוואָלקענט, זונעלע ליכטיגע?

אָ ל ג אַ נ י ק. (מיט אַ זיפץ): אַזוי. דיינע קאָמעראַדען געפעלען מיר זעהר, קאָליאַ. און דער, ווי רופט מען איהם, דיין.... אַנופרי, איז זעהר אַ ליעבליכער. איז דאָס אמת טאַקע אַז מען טרייבט איהם פון אומעטום אַרויס?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: דו ווייסט נאָך ניט וואָס פאַר אַ גוט האַרץ ער האָט. ער וועט די לעצטע קאָפּיקע אַוועקגעבען זיינע קאָמעראַדען. אָבער ער איז אַ שרעקליכער סקאַנדאַליסט.

אָ ל ג אַ נ י ק.: און פאַר דער זינאַאידאַ וואַסיליעוונאַ האָב איך מורא. מיר דוכט זיך אַלץ, אַז זי פעראַכטעט מיך.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואָס פאַר אַ נאַרישקייטען! ווער קען דען דיך פעראַכטען? דו ביזט אַזוי פּרעכטיג, אַזוי צויבערליך, אַז אָט ווילסטו — וועל איך פאַר אַלעמען אין די אויגען פאַלען אויף די קניע פאַר דיר.

אָ ל ג אַ נ י ק. (דערשראָקען): ניין, ניין, קאָליאַ, געה, מיין ליעבינקער צו דיינע קאָמעראַדען, און איך וועל דאָ זיין אַ ווייליינקע אַליין. עס ווילט זיך אַ ביינק טהאָן אַ ווייליינקע.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וועגען וואָס, אָיל־אָיל?

אָ ל ג אַ נ י ק.: אַזוי, וועגען לעבען. ליעבסטו מיך זעהר, קאָליאַ?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: זעהר, אָיל־אָיל.

אַ ל ג אַ נ י ק.: ניין, זאָג — ווירקליך זעהר? איך דאַרף, אַז דו זאָלסט מיך זעהר, זעהר שטאַרק ליעבען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: שטאַרקער ליעבען קען מען שוין ניט. זעהסטו, אָלינקאַ, אמת'ע ליעבע קען מען דערקענען דערפון, אויף וויפיעל דער מענש ווערט דורך איהר בעסער, און נאָך דערפון, אויף וויפיעל די ליעבע מאַכט איהם ליכטיג אויפ'ן האַרצען. און מיר איז אַזוי ליכטיג אויפ'ן האַרצען, אַז איך וואונדער זיך. דו ווייסט דאָך, אָלעטשקאַ, ווי מיך האָבען געמאַטערט אַלערליי פערפלוכטע פראַגען, און איצט גאָרנישט — איצט פיהל איך נור פרייד, נור ליכטיגקייט, נור ליעבע. און עס ווילט זיך אַלץ זינגען, זינגען, אַזוי ווי בלאָכין'ען.

אַ ל ג אַ נ י ק.: נו געה, מיין ליעבער, זינג. (קושט שטיל זיין האַנד.) איך דאַנק דיר.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (ענטפערט אויך מיט אַזאַ קוש): אויף איין מינוט נאָר געה איך; פערגעס מיך ניט!

אַ ל ג אַ נ י ק.: און דו פערגעס מ י ך ניט. (בלייבט אַליין. שווייגט אַ ווײַלע, זינגט דערנאָך שטילינקערהייד):

„קיין וואָרט, מיין פריינד, קיין זיפץ,
שווייגען וועלען מיר ביידע;
עס שווייגט דאָך אויך איבער'ן קבר
אָנגעבויג'ן דער ווייענדער ווייד־בוים....“

אַ נ ו פ ר י (שרייט): פאַר אייער געזונדהייט, אָלגאַ ניקאָ־לאַיעוונאַ.

אַ ל ג אַ נ י ק. (שטיל): דאַנק אייך. (זינגט שטיל ווייטער):

„וואָס געוועזן זיינען טעג פון ליכטיגער פרייד,
און די ליכטיגע פרייד איז שוין מעהר ניטאָ...“

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (שרייט): זינגען קומט, אָלגאַ ניקאָ־לאַיעוונאַ!

מ י ש ק אַ (שרייט): קומט זינגען, עס פעהלט אונז איין שטימע.

אַ ל ג אַ נ י ק.: ניין, איך וועל דאָ זיין. (זינגט ווייטער שטיל): „געוועזן טעג פון גליקליכער פרייד, און דער גליק איז שוין

מעהר ניטאָ" — יא, מיין ליעבער, טהייערער קאָליעטשקאַ, מיין אָרעמער קאָליעטשקאַ!

ס ט ו ד ע נ ט ע ן (זינגען): —

„שנעל, אַזוי ווי די כוואַליעס
זיינען די טעג פון אונזער לעבען,
וואָס אַ טאָג, אַלץ ווייטער,
אַלץ נעהנטער צום קבר, —
גים זשע אָן, מיין חבר, דעם לחיים־כוס,
ווער ווייס, ווער ווייס, וואָס מאָרגען
פּאַסירען וועט מיט אונז —
בעקלעהר, בעקלעהר, וואָס מאָרגען
פּאַסירען קען מיט אונז..."

מ י ש ק אַ: אַזוי, אַזוי, בלאָכינקע, האַלט אונטער.

ס ט ו ד ע נ ט ע ן (זינגען ווייטער): —

„וועסטו שטאַרבען, וועט מען בעגראָבען,
ווי ניט געוועזען אויף דער וועלט;
דו וועסט שוין מעהר ניט אויפשטעהן,
צו שמחות פון דיינע פריינד —
גים אָן, גים אָן, מיין חבר, דעם לחיים־כוס,
ווער ווייס, ווער ווייס, וואָס מאָרגען
פּאַסירען קען מיט אונז,
בעקלעהר, בעקלעהר, וואָס מאָרגען
פּאַסירען וועט מיט אונז."

א נ ו פ ר י: מיינע הערן, ווער האָט דאָס אונטער מיר אונטערגעלעגט די סאַרדינקעס? ערשטענס בין איך ניט קיין הוהן; צווייטענס, אפילו אַ הוהן בריהט ניט אויס קיין סאַרדינקעס; און דריטענס, בין איך דאָך ניט קיין מאַרקיז, איך זאָל אַלע טאָג אָנטהאָן אַ נייע פּאָאַר הויזען. (געלעכטער.)

אָ ל ג אַ נ י ק. (ווידערהאָלט): „דו וועסט שוין מעהר ניט אויפשטעהן צו שמחות פון דיינע פריינד" — איין פריינד איז ביי מיר, ווי איין האַרץ אין ברוסט; איין לעבען; איין ליעבע.

(אָן אַ זייט פון די סטודענטען, אויפ'ן פעלד, הערען זיך האַלבע ווערטער פון אַ הייסען ויכוח.)

אַ ר כ אַ נ ג ע ל ס ק י: דו האָסט קיין רעכט ניט, מישאַ, אַזוי צו ריידען. ניטשע איז...

מ י ש ק אַ: און איך וועל ריידען.

אַ נ נ אַ אַ י ו ו.: מיינע הערן, עס דאַרף זיין אָרדנונג. וואָס האָט איהר געוואָלט זאָגען, בלאָכין.

ב ל אָ כ י ן (אָהן אָטהעם): איך זאָג, איך זאָג... אַז ניט דעריין בעשטעהט די קראַפט, תמיד צו צושטערען און קיין זאַך, קיין זאַך ניט שאַפען... דער שאַפ.... שאַפענדער גייסט.

מ י ש ק אַ: ריכטיג, סעריאָזשאַ!

ב ל אָ כ י ן: ווארט מיכאיל... איך זאָג....

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: און איך זאָג, מיכאיל, אַז דאָס איז דום. צו אַלעס וואָס דיר געפעלט ניט און וואָס דו פערשטעהסט ניט צוקלעפען דעם נאָמען בורזשוי. אויף דעם אופן איז גרינג צו אָב־זונדערן זיך.....

ז י נ אַ אַ י ד אַ: פאַר וואָס דוקא זיך אָבזונדערן, גלוכאָוו־צעוו? און אויב אַ מענש איז איבערצייגט, אַז אַ בעשטימטער פאַקט אָדער אַ בעשטימטע פערזאָן...

אַ נ ו פ ר י: אָט ווען מיר וואָלטען איצט גלייך געווען אין אַ שטילע פאַמיליע!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַנופרי, דאָ איז ניט קיין באַלאַגאַן. מיך עמפערט די לייכטקייט, מיט וועלכע דיעזער הערר קלעפט צו צעטלעך. מיר זיינען ניט קיין אינזעקטען...

אַ נ ו פ ר י: מיר זיינען גראָז־פרעסענדע אַלקאָהאָליקער.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַנופרי! מיינע הערן, ענטוועדער דיסקוטירען אָדער חוזק מאַכען — איך פערשטעה דאָס ניט.

אַ נ נ אַ אַ י ו ו.: איהר זייט שכור, אַנופרי ניקאָלאַיע־וויטש, זאָגט איבער נאָך אַמאָל וואָס איהר האָט געזאָגט, מיכאיל איוואַנאָוויטש.

מ י ש ק א (בייזלעך): אָט דאָס האָב איך געזאָגט. איך האָב געזאָגט אַז אייער פרידריך ניטשע איז אַ בורזשוי —.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אָ, געהט איהר אַלע צו טייפעל. (ער געהט צו אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ.)

אַ נ ו פ ר י: געה ניט אַוועק, קאָליאַ, מיר וועלען איהם גלייך צווינגען ענטשולדיגען זיך. מיכאַיל, איך בעט דיך, נעהם דיינע ווערטער צוריק.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (צו אָלגאַ'ן): ניין, בעטראַכט נור, אָליאַ, אָט דער שכור, דער „טראָמבאָן" ערקלעהרט פּלוצלונג אַז ניטשע איז אַ בורזשוי. דיעזער גרויסער, זשעניאַלער פילאָזאָף ניטשע, דיעזער הייליגער משוגע'נער, וועלכער האָט זיין גאַנץ לעבען געברענט אינ'ם פייער פון די טיעפסטע יסורים, וועמעס געדאַנקען האָבען געברענט אינ'ם סאַמע הארץ די בורזשויעס (גיט זיך אַ קעהר).... מישקאַ, און ווער זשע, נאָך דיין מיינונג, בין איך?

מ י ש ק א (ברומט): אויך אַ בורזשוי.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַהאַ — און דו אַליין?

מ י ש ק א: אויך אַ בורזשוי. (אַלע לאַכען. די דיסקוסיאָן געהט אָן.)

אָ ל ג אַ נ י ק.: רעג זיך ניט אויף, ליעבינקער. זעה, אָט האָט זיך שוין בעוויזען די לבנה — ס'אַראַ רויטע. מען קען מיינען אַז עס איז אַ שרפה.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואו? ניין, איך זאָג, ער איז אַ מערקווירדיגער עזעל!

אָ ל ג אַ נ י ק.: אָט, אָט איז זי דאָך! זעה! מיין גאָט, וואָס פאַר אַ גליק דאָס איז, ווען איך בעטראַכט אַז צוריק וועל איך געהן מיט דיר צוזאַמען — וואָס פאַר אַ גליק עס איז צו לעבען אויף דער וועלט!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (ווייכער): יאַ. דאָס איז וואַהר אָיל־אָיל, אַ גרויסער גליק! מישקאַ פערשטעהט פשוט ניט וואָס ער רעדט.

(עס קומט צו אַנופרי שאָקלענדיג זיך אַ שכור'ער.)

א נ ו פ ר י: איהר זייט דאָ? מיינע ליעבע קינדער! ענט־שולדיגט וואָס איך מיש זיך אריין אין אייער גליק, נור מיין ליעבע צו מענשען לאָזט מיך ניט רוהען. איך האָב שוין פריהער בעמערקט, ווען מיר זיינען געגאַנגען אַהער, און נאָך פריהער אפילו, אז איהר, מיינע קינדער, זייט פון גאָט אליין ווי צוגע־פאַסיג־דיקע־וועט, ד. ה. צוגעפאַסט, פערשטעהט איהר?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ניט זיי דיך מטריח צו ערקלעהרען. מיר פערשטעהען.

א נ ו פ ר י: און איך, ווי אַן עלטערער, ווי אַ גייסטיגער פאָטער...

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַ גייסטיגע מוטער...

א נ ו פ ר י: ניין טאַקע ווי אַ גייסטיגער פאָטער. איך בעט דיך פרוי, ווי מען זאָל דיך ניט רופען, ליעב מיין קאָליאַ. דאָס איז דאָך אַזאַ נשמה, אַזאַ נשמה (שלוכצעט) און ווען איהר וועט חתונה האָבען און וועט בילדען אַ שטילע פאַמיליע, וועל איך זיך בעזעצען ביי אייך אויף אימער. דו וועסט דאָך מיך ניט אַרויסטרייבען, קאָליאַ, ווי יענער אַדוואָקאַט?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: נו, וואוין זיך שוין, אַנופרי, וואָס קען מען מאַכען.

א נ ו פ ר י (קושט איהם): איך האָב תמיד געגלויבט אין דיין עדעלקייט, קאָליאַ. איך דאַרף בלויז אויספּאַקען מיין קעסטעל מיט ביכער; שוין צוויי יאָהר ווי איך שלעפּ איהם אַרום פון איין שטילער פאַמיליע צו אַן אַנדער שטילער פאַמיליע. און אייך, שעהנע אונבע־קאַנטע, מעג איך אַ קוש טהאָן? ווי אַ פאָטער בלויז. קאָליאַ, מיין קוש איז ריין ווי דער אָטהעם פון אַן עופה'לע.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: יאַ, נור פון אַזאַ עופה'לע, וואָס האָט זיך ניט ווענינער פון אַ יאָהר געווייקט אין אַלקאָהאָל.

אָ ל ג אַ: איך וועל מיט פערגעניגען אייך אַ קוש טהאָן, אַנופרי ניקאָלאַיעוויטש. (קושט איהם.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: דו קוק זיך בעסער צו צו דער לבנה.

א נ ו פ ר י: וועלכע? אָט די? ווי גרין זי איז! מיינע

הערר'ן די לבנה איז אויפגעגאנגען און קענטיג, אז זי איז ניט ניכטער.

ב ל אָ כ י ן (זינגט): און נאכט, און ליעבע, און די לבנה, און דער דונקעלער צושפּרייטער גאָרטען... (ער פערקריכט ערגעץ בויבעריק און רייסט זיך איבער.) ווער פון אייך קאָן דיעזען ראָמאַנס?

מ י ש ק אַ: סעריאָזשע, ניט אזוי גדלות'דיג און ניט ניץ אוים אומזיסט דיין שטימע. וועסט זיך נאָך איבערריסען. און ווי וועסטו דערנאָך זינגען וואגנער'ן?

ז י נ אַ א י ד אַ: זייט איהר געווען הערען זיעגפריעד, מיכאיל איוואנאָוויטש?

מ י ש ק אַ: געווען.

(זיי פערזאַמלען זיך ביים ברעג פון באַרג, אין ליכט פון דער לבנה, ווערען ענטשוויגען בעצויבערטע.)

ב ל אָ כ י ן: מיר דוכט זיך אז איך ווער א.... ווער א צו־שמאָלצענער אין דער ליכטיגקייט פון דער לבנה, אז איך צוגעה, אז איך בין שוין ניטאָ. מיינע הערן, זאָגט מיר אויף אייער עהרענ־וואָרט: עקזיסטירט בלאָכין, אָדער ניט?

מ י ש ק אַ: ס'אַרא שמחה! דער הימעל און די ערד האָבען זיך דערפרעהט. וואָס איז היינט, יום־טוב, אָדער וואָס?

א ר כ אַ נ ג ע ל ס ק י: מאָרגען איז זונטאג. האָסט ניט געהערט ווי מען האָט געקלונגען צום נאכט־געבעט?

א נ ו פ ר י: זאָגסט ליגען, פאָטער דיאקאן. היינט איז זונטאָג. פאר וואָס זאָל זיין מאָרגען זונטאָג, ווען עס איז היינט? מישא, זאָג דעם פאָטער דיאקאן, אז זייער קאַלענדאר איז — בורזשויסקע...

א נ נ אַ א י ו ו.: וואָס פאר א שטילקייט. זייט איהר דאָ, אנדריי וואסיליעוויטש?

פ י ז י ק: אפּנים אז דאָ.

א נ נ אַ א י ו ו.: קומט אהער, פון דאנען זעהט זיך בעסער.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (שטיל): אָיל־אָיל, ליעבסטו מיך?

אָ ל ג אַ : איך ליעב. און דו ?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : איך ליעב.

אַ נ ו פ ר י : נו, אָט בין איך אין אַ שטילער פאַמיליע, אַ שטילע לבנה, שטילע שטערען, שטיל די גאַנצע ערד.

ב ל אָ כ י ן : זעה, מען וועט וויעדער ארויסיאָגען.

אַ נ ו פ ר י (אומעטיג) : לאַכט ניט, קינדערלעך מיינע, פון דעם אונגליקליכען אַנופרי. איהם איז אומעטיג. מענשען טרייבען איהם ווי אַ נביא, און וואַרפען אפילו מיט שטיינער ; אָבער ער גלויבט, אַז עס איז פאַראַן אויף דער וועלט שטילקייט. אויב ניט, ווי אַזוי וואָלט מען פער'משפט'ן אין געריכט פאַר שטערען די רוהע און אָרדנונג !

מ י ש ק אַ : אַ שמחה ! אָבער פון דעסטוועגען לאָמיר געהן דערטרינקען די איבעריגע ביער.

אַ נ ו פ ר י : ביער ? מיט פערגעניגען, מישאַ. אָבער מיר דוכט זיך, אַז איך האָב שוין אויסגעטרונקען די גאַנצע ביער.

מ י ש ק אַ : איך האָב נאָך צוויי פלעשער בעהאַלטען. קום ! פון דיעזער שמחה האָט מיר אָנגעהויבען צו זויגען עפּעס אונטער'ן האַרצען.

אַ נ ו פ ר י : אונטער'ן האַרצען ? אַך מישאַ, מישאַ ! קורץ איז אונזער לעבען. פערצייה מיר, מישאַ, אָבער מיר דוכט זיך, אַז איך האָב דיר אַרויפגעטראָטען אויף אַ היהנער־אויג.

ב ל אָ כ י ן : דו הויבסט שוין וויעדער אָן ענטשולדיגען זיך, אַנופרי, דו וועסט שוין נעכטיגען היינט אין אוטשאַסטאָק.

ז י נ אַ אַ י ד אַ : אייך איז אומעטיג, מיכאַיל וואַסי־ליעוויטש ?

מ י ש ק אַ : יאַ, אומעטיגלעך. ווענינ ביער מיטגענומען.

ז י נ אַ אַ י ד אַ : ביער ?... אין אַזאַ נאַכט ?...

אַ נ נ אַ אַ י ו ו : קאַלט ! עס ווערט קאַלט. ווער האָט מיין יאַקעל, מיינע הערען ? צייט צו געהן — ביז מיר וועלען נאָך דערגעהן....

(געהען אַוועק איבער'ן פעלד, ביים באַרג־אָברים בלייבען בלויז גלוכאָווצעוו און אָלגאַ. שטעהען פעסט אומגעאַרעמט.)

אָ ל ג אַ (שטיל): מען וועט דאָך דערזעהן, קאָליאַ.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: זאָל מען.

(פון פעלד הערט זיך הויכער געשפּרעך און געלעכטער.)

מ י ש ק אַ: אַהיים? אַהההיים? ווער האָט געזאָגט אַהיים? דאָס זאָגט איהר, אַנגאַ איוואַנאָוונאַ?

אַ נ ו פ ר י: אַ פאַלשע פאָרשטעלונג וועגען זאַכען וואָס עקזיסטירען ניט. ניטאָ קיין היים. אַ היים, דאָס איז אַ פינף־גאָרעניגער פאַראורטהייל.

ב ל אָ כ י ן: געוויס, וואָס פאַר אַהיים. מיר וועלען נאָך פונאַנדערלעגען אַ פייער.

מ י ש ק אַ: אמת, ברודער סעריאָזשע, אַ פייער פונאַנדערלעגען.

פ י ז י ק: און איך וועל בעאָבאַכטען דעם זונען־אויפגאַנג.

אַ נ ו פ ר י: און איך וועל שפּרינגען איבער'ן שייטערהויפען, ווי אַ פליהענדער פיש. פיזיק, זאָג דאָך: בובליק.

אַ נ נ אַ אַ י ו ו.: מען דאַרף ניט, זאָגט ניט, אַנדריי וואַסיליעוויטש!

פ י ז י ק: ניין, איך וועל זאָגען. (דענקט נאָך) בובליק.

אַ נ ו פ ר י: ריכטיג פיזיק, הייסט דאָס, אַז דו קענסט אויך שפּרינגען איבער'ן שייטערהויפען. אַלע וועלען מיר שפּרינגען.

אַ ר כ אַ נ ג ע ל ס ק י: מען טאָר קיין פייער ניט צולעגען, ברידער.

מ י ש ק אַ: מען מעג! מען מעג, פאָטער דיאַקאָן! וואָס ווילסטו אונזער בלאָכ'ען פערפיהרען? זעהסט ניט, זעהסט ניט, אַז די בלאָכע (פלייה) איז אין איין העמדעל?

ז י נ אַ אַ י ד אַ: אַ שייטערהויפען! אַ שייטערהויפען! ווער געהט מיט מיר צווייגען אָנקלייבען?

אַ ר כ אַ נ ג ע ל ס ק י: נו, איהר וועט זיך עפּעס אָנלויפען.

אַ נ ו פ ר י: אויב דו וועסט זיך אזוי צאַפּלען, פאָטער

דיאקאָן, וועלען מיר דיך אויפ׳ן שייטערהויפען אָבפּרעגלען. וועלען מיר דאן האָבען א פּארעוועו מאכל.

מ י ש ק א: נו־שוין! עי, נאָך טרוקענע צווייגען! (זינגט) „עי, איהר בלויע מונדירען, זוכט דורך אלע קווארטירען. אלע קווארטירען דורכגעדרונגען, קיין ציציליסטען ניט געפונען.“

ס ט ו ד ע נ ט ע ן (געהען אָב מיט געזאַנג און פייפען): „טשאָרנאיא גאלקא, טשיסטאיא פּאָליאנקא —“ א. ז. וו.

(פ אָ ר ה א נ ג.)

צווייטער אַקט.

אויפ'ן „טווערסקי בולוואַר". אבענד צייט. עס שפּיעלט דער מיליטערישער אָרקעסטער. אָן אַ זייט פון דער הויפּט־אַלעע, וואו עס שפּאַצירט אַ געדיכטער עולם, זיצען אויף אַ באַנק אָלגאַ ניקאָ־לאַיעוונאַ, גלוכאָווצעוו, מישקאַ, אַנופרי און בלאָכין. פון ווײַלע צו ווײַלע שפּאַצירען דאָ פערביי אַמאָל אַ פּאָארעל, אַמאָל איין מענש אַליין. אָן אַ זייט געהט אַרום אַ פּאָליציאַנט אין אַ גרויען שינעל. ערגעץ פון לינקס טראָגען זיך אַהער־צו די קלאַנגען פון אָרקעסטער, וועלכער שפּיעלט דעם וואַלס „קליקאַ", די מוזיק פון „טאָרעאַדאָר" און דעם וואַלס „ערוואַרטונג".

מ י ש ק אַ: אַזוי איז דאָס, אַנושאַ.

אַ נ ו פ ר י: אַזוי איז דאָס, מישאַ.

מ י ש ק אַ: איך קען מיט בלאָכין'ען צוזאַמען ניט זיצען: אַלע קוקען אויף מיר. ווי קומט דאָס, זאָגען זיי, צו מיכאַיל איוואַ־נאָוויץ אַזאַ אונאַנשטענדיגע בעקאַנטשאַפט!

אַ נ ו פ ר י: וואָס איז דאָס עפּעס, סעריאָזשאַ, גאָר אין אַ מונדיר? קלייבסט זיך ערגעץ וואו אויף אַ באַל?

ב ל אָ כ י ן (אָנגעטהאָן אין אַ פּאַראַדנעם, אָבער זעהר אָבגעניצעוועטען מונדיר): אָ, געהט צום טייפעל! איך האָב ערשט היינט בעצאָהלט פאַר איהם דריי רובעל אויף דער „טאַלקוטשקע".

אַ נ ו פ ר י: ווירקליך? דאָס איז ניט טהייער.

ב ל אָ כ י ן: קוים אויסגעדונגען. ער האָט געבעטען פינף. דאָס גענעה אַליין, זאָגט ער, איז ווערטה פונפצעהן רובעל.

מ י ש ק אַ: ווייז נור! (ער און אַנופרי קוקען זיך צו און

טאָפּען מיט די פינגער דעם שטאָף.) נישקשה'דיג, גרויסאַרטיג — נור אַביסעל צופרעסען פון מאָיל.

אַ נ ו פ ר י: און אַביסעל צו גרויס. אָבער עס מאַכט נישט. דו וועסט נאָך אונטערוואַקסען, סעריאָזשאַ.

(פויזע.)

ב ל אָ כ י ן: דו קאָליאַ, וואָס האָסטו זיך אַזוי פערביינקט?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: גאָרנישט. אַזוי זיך.

מ י ש ק אַ: איז וואו וואוינסטו איצט, אַנופרייטשיק?

אַ נ ו פ ר י: ביי אַרכאַגענגעלסקי, ביי דעם הייליגען שמש האָב איך מיין געצעלט אויפגעשטעלט. נו, ברידערלעך, צי געפינט זיך ניט ביי אייך עפּעס אַזוי אַ פערוואָרפען אוראָקעל?

ב ל אָ כ י ן: דו עפּען נור די קעשענעס! ווען עס וואָלט געווען וואָס, וואָלטען מיר אַליין גענומען.

מ י ש ק אַ: אַי, אַנופרייטשיק, דעם מאָגען אַביסעלע אונ־טערהאַלטען?

אַ נ ו פ ר י: יאָ, אונטערהאַלטען, מישקאַ. איך וואָלט גע־גאַנגען נור פאַר'ן עסען און קוואַרטיר.

ב ל אָ כ י ן: און איך וואָלט זיך אויפ'ן מהלך ניט אָבגע־שטעלט.

מ י ש ק אַ: נאָ, פּלוידער ניט, בלאָכין. (זינגט שטיל.) „געקו־מען איז די צייט, שיידען מוזען מיר זיך וויעדער"....

ס ט ו ד ע נ ט ע ן (זינגען אונטער שטיל): „שווער ליעגט אויף דער ברוסט, די לאַסט פון לעבענס־לייד — זעגענען מוזען מיר זיך — אַדיע, אַדיע, מיין ליעבער פריינד."

ב ו ל ו ו אַ ר־ו ו ע כ ט ע ר: דאָ איז פערבאָטען צו זינגען, מיינע הערן.

אַ נ ו פ ר י (פערוואונדערט): האָט דען ווער געזונגען? איהר ליידעט, מיין ליעבער מאַן, מיט האַלוצינאַציעס פון געהער. ווי דענקסטו, מישאַ, דאָס איז אַ געפעהרליכע חלאת?

מ י ש ק אַ: זעהר אַ געפעהרליכע! וואָרום נאָכדעם קומען די האַלוצינאַציעס פון זעהן.

ב ל אָ כ י ן: און פון גערוך!

ו ו ע כ ט ע ר (בייז): צו אייך רעדט מען!...

א נ ו פ ר י: דו בעמערקסט, מישא, אז מיט דעם מארקיז איז עפּעס ניט גלאַט?

מ י ש ק אַ: איך וואָלט אייך ראַטהען, געהרטער הערצאָג, איהר זאָלט זיך ווענדען צו אַן אַקושער.

א נ ו פ ר י (כלומרשט פערוואונדערט): פאַר וואָס עפּעס, מישא, צו אַן אַקושער? רעכענסטו אַז די לאַגע פון קינד איז עפּעס אַן אוננאָרמאַלע?

מ י ש ק אַ: איך בין דעריין איבערצייגט.

א נ ו פ ר י: דאַן איילט זיך אונטער ווירדיגער גראַף, דאָס איז זעהר ערנסט, און אויב מען זאָל ניט פערכאַפּען בעצייטענס...

ו ו ע כ ט ע ר (אויסער זיך פון צאָרען): דאָ טאָר מען ניט זינגען, זאָגט מען דאָך אייך! איך וועל אייך אַרויסיאָגען פון בולוואַר!...

א נ ו פ ר י: ווי דענקסטו, מישא, אַ שטייגער ווען איך פאָהר אריין דעם מאַרקיז אין פּאַטילניצע? וועסטו מיך דערפאַר בענשען?

מ י ש ק אַ: הער אויף, אַנופרי. דיין ליעבע צו מענשען הרג'עט דיך אַוועק. וועסט דאָך אָהן דעם אויך מאָרגען דאַרפען אָבגעבען דין וחשבון דעם מיראָוואָי סודיאַ.

א נ ו פ ר י: נאָר ווי איז — אַז איך וועל שוין ענטפערען אויף אַלעס צוזאַמען? איבריגענס, הערר מאַרקיז, איך וועל אייך מאָרגען צושיקען מיינע סעקונדאַנטען.

ו ו ע כ ט ע ר: און דאָס זיינען סטודענטען! — אַזעלכע האַלאַדריגעס! לאַפּאַדראַנצעס! (ער געהט זיך קלאָגען פאַר'ן פּאָליצייסקען; יענער גיט אַ קוק איבער'ן אַקסעל אויף די סטודענטען און גיט אַ מאַך מיט'ן האַנד אויף פּטור צו ווערען פון וועכטער.)

מ י ש ק אַ: אהא, עס האָט זיך הפּנים ניט אויסגעקאָכט!

א נ ו פ ר י: איך בין איבערצייגט, מישא, אַז אין צוויי טויזענד יאָהר ארום וועלען אַלע פּאָליציסקע...

מ י ש ק א: פערשווינדען, ווילסטו אפשר זאָגען? היט זיך, אנופרייטשיק, פאר אזעלכע געדאנקען. דאָס איז דאָך, ברודער לעבען, אנארכיזם פון ריינסטען וואסער.

א נ ו פ ר י: ניין, מישא, ניט פערשווינדען, נור איך בין איבערצייגט, אז זיי וועלען טראָגען גאָר אנדערע מונדירען.

ב ל אָ כ י ן: דאָס איז שוין גאָר — דער העכסטער אָפּטימיזם...

מ י ש ק א: נו, זאָל זיין גענוג. שוין צוגעזעסען זיך! לאָמיר געהן אביסעל א וואנדער טהאָן. קאָליא, געהסט מיט אונז?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ניין. מיר וועלען דאָ נאָך זיצען.

מ י ש ק א: נו, געגאנגען זאָל ווערען!...

(זיי געהען אָב, — א קורצע צייט שטיל.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואָס איז מיט דיר, אָיל־אָיל? דו ביזט היינט עפּעס אזוי אומעטיג דעם גאנצען טאָג, אז עס איז א רחמנות אויף דיר צו קוקען. האָט עפּעס וואָס פּאסירט? און דיין מוטער איז עפּעס אויך אזא זאָנדערבארע.

אָ ל ג א נ י ק.: קיין זאך ניט, עס האָט גאָרנישט פּאסירט. אָבער וואָס ביזטו עפּעס אזא אומעטיגער?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ווער, איך? איך ווייס ניט. שלעכטע געשעפטען, אָט אפּנים פאר וואָס. נאָך גוט, וואָס מען גיט אין וואָהלטהעטיגען סטודענטישען רעסטאָראן אומזיסט עסען, אז ניט... עס האָט מיר דערעסען, אָיל־אָיל. איך בין דאָך א געזונדער יונג, וואָלט געקענט בערג איבערקעהרען, איז קיין ארבייט ניטאָ.

אָ ל ג א נ י ק.: אָרעמער אינגעלע מיינער!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: נו, הער אויף! דו האָסט געוויינט? פאר וואָס זיינען ביי דיר אזעלכע שוואַרצע רינגען אונטער די אויגען? זאָג מיר דאָך, אָליעטשקע מיינע, עס איז דאָך ניט גוט אזוי. (אָלגא בויגט אָן דעם קאָפּ און ווישט זיך די אויגען מיט די פינגער אויף וועלכע זי טראָגט שוואַרצע האַנדשוה.) נו, זאָג דאָך, וואָס איז מיט דיר, אָליא?

א ל ג א נ י ק.: דיר וועט ווערען זעהר שווער אויפ'ן הארצען, ווען איך וועל דיר זאָגען. אָן געהט נאָך די מאַמע!

(עס געהט פערביי א ניעדריגע אַלטע פרוי אין א שוואַרצער פאָלערינע, און מיט א שוואַרצען אָבגעניצעוועטען הוט. דער פנים זעהט אויס אַנשטענדיג, נור אין דער זעלבער צייט עפּעס בעטלעריש.)

י ע ו ו ד אָ ק י א (פערבייגעהענדיג): זיץ דאָ, אָליאַ, געה ערגעץ ניט אוועק פון דאַנען. (חנ'דעלט זיך) וואָס פאַר א שעהנער אבענד, הערר סטודענט. (געהט).

א ל ג א נ י ק. (שטיל, מיט פעראַכטונג): אוועק, מכשפה!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואָס איז מיט דיר, אָליאַ?

י ע ו ו ד אָ ק י א (גיט זיך א קעהר צוריק): וואָס פאַר א פּראַכטפאָלע מוזיק, אָליאַ! דענקסטו ניט אזוי, מיין הארץ?

א ל ג א נ י ק. (שטיל): אוועק! אוועק! טהו נור א קוק ס'ארא עהרווירדיגע אַלטיטשקע, האָט ערשט נעכטען געסטראַשעט, אז זי וועט מיך דערקוילען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אָליאַ, רייד מיט א טאָלק, וואָס איז געשעהן?

א ל ג א נ י ק. (בייז): ניט שוין־זשע פערשטעהסטו גאָר נישט? שוין א גאַנצער מאָנאַט ווי דו לעבסט מיט מיר און דו זעהסט גאָר נישט. וואו זשע זיינען דיינע אויגען?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ווי זאָנדערבאַר דו זאָגסט — „לעבסט" מיט מיר. און וואָס האָב איך געדאַרפט זעהן.

א ל ג א נ י ק. (קעהרט זיך אָב): אז איך בין ניט קיין אונ־שולדיג מיידעל.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: נו, לאָמיר רעכענען, אז איך האָב יא געזעהן. אָבער איז וואָס דערפון? אמת, דאָס איז אונאַרטיג, עס קען זיין אז איך האָב געדאַרפט א טראַכט טהאָן וועגען דעם, נור מיר איז דאָס עפּעס גאָר אויפ'ן זינען ניט ארויף. און אין אַלגעמיין.... (קוקט אויף איהר מיט פערדאַכט) אין אַלגעמיין האָב איך גאָר ווירק־ליך ניט אָבגעגעבען זיך מיט דער פראַגע, ווער ביזטו, ווער איז

דיין מוטער. איך ווייס אז דיין פאָטער האָט געדיענט אין מיליטער, אז דיין מוטער בעקומט פענסיע...

אָ ל ג אַ נ י ק.: יא, אכט רובעל אַ מאָנאַט.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: נו?

אָ ל ג אַ נ י ק.: און אז איך בין אַ מעטרעסע, אז איך בין אויף געהאַלט, דאָס ווייסטו?

(פויזע. אָלגאַ ווענדעט לאַנגזאַם איהר געזיכט צום סטודענט.)

אָ ל ג אַ נ י ק.: וואָס זשע שווייגסטו? קאָליאַ, קאָליעטש־קאַ!... דו האָסט דאָס ניט ערוואַרט? דיר טהוט זעהר וועה — זאָג דאָך! אָ, זאָג דאָך! ליעבער מיינער, ווען דו זאָלסט וויסען ווי אויסגעמאַטערט איך בין — אין גאַנצען, אין גאַנצען אויסגע־מאַטערט!...

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: יא, איך האָב דאָס ניט ערוואַרט. אָבער... אָבער ווי־זשע איז דאָס מעגליך?... איך האָב דאָס ניט ערוואַרט. וואָס פאַר אַ זאָנדערבאַרע געשיכטע! דו — אַ מעטרעסע... זאָנדערבאַר! ווי זשע איז דאָס געשעהן?

אָ ל ג אַ נ י ק. (שנעל): ווען איך בין נאָך געווען אין אינ־סטיטוט האָט זי, אָט דיעזע נידערטרעכטיגע פרוי, מיך פערקויפט צו איינעם... נו, און איך האָב שוין געהאַט אַ קינד...

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: דו? ביזט דאָך ערשט אין גאַנצען אַכצעהן יאָהר אַלט!

אָ ל ג אַ נ י ק.: נו, יא, אַכצעהן... דאָס קינד איז געשטאָר־בען... אין פריאוט... און דערנאָך... איך קען ניט דערצעהלען, קאָליעטשקע, האָב אויף מיר רחמנות, ליעבינקער. (עס געהט פערביי אַ פרוי מיט זעהר אַ צוגעפאַרבטען פנים. גאָר אַזוי ווי איינע פון די „פרעהליכע", זי בעמערקט דעם שטרענגען קוק פון פאָליציייסקען, און קעהרט זיך אום שנעל צוריק, קוקט זיך צו יעדע ווילע צום סטודענט און זינגט אונטער: „איך ליעבע דיך, איך ליעבע דיך.")

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַזוי, אַזוי. און ביי וועמען ביזטו דאָס אויף געהאַלט?

אָ ל ג אַ נ י ק.: ביי איינעם אַ ווייגהענדלער.

גלוכאָווצעוו: וואו זשע איז ער?

אָלגאַ ניק. (דערשראָקען): דו מיין ניט, קאָליאַ, אַז איך בין איצט מיט איהם... און מיט דיר. ניין, ניין! שוין צוויי מאָנאַט ווי ער איז אַוועקגעפאָהרען אין קאַווקאַז.

גלוכאָווצעוו: און וועט זיך אין גיכען צוריקקעהרען?

אָלגאַ ניק.: ניין. ער וועט זיך ניט צוריקקעהרען, קאָליאַ. ער האָט צוגעשיקט אַ בריעף, אַז ער וויל מיך מעהר ניט, אַז איך קען געהן וואוהין די אויגען וועלען מיך טראָגען. און קיין געלד פאַר דעם מאָנאַט האָט ער שוין ניט געשיקט.

גלוכאָווצעוו: וויפיעל איז דאָס?

אָלגאַ ניק.: פונפציג רובעל.

גלוכאָווצעוו: ניט פיעל!

אָלגאַ ניק.: ער איז זעהר אַן אויסגערעכענטער און זאָגט, אַז זומער, אין צייט פון קאַניקולעס, קען ער ניט צאָהלען אַזוי פיעל וויפיעל ווינטער. אין ווינטער האָט ער געצאָהלט פינף און זיבעציג... היינט אויסער דעם פרעזענטען... פערפיום, אָדער אויף קליידער.

גלוכאָווצעוו (שמערצליך קוקענדיג אויף איהר): און דאָס ביזטו? אויף פערפיום, אויף קליידער!... און ביזטו, איל־איל, מיין צויבער, מיין ליעבע! איך האָב דאָך געמיינט, אַז דו ביזט נאָך גאָר אַ מיידעלע... און... און, איך האָב איבערהויפט קיין זאַך ניט גערעכענט, איך האָב איינפאַך געליעבט!...

אָלגאַ ניק. (וויינט): האָב מיט מיר מיטלייד!

גלוכאָווצעוו: פאַר וואָס זשע האָסטו ניט געאַרבייט?

אָלגאַ ניק.: איך קען קיין זאַך ניט — און וואו קען מען דען געפינען אַרבייט, דו ווייסט דאָך דאָס אַליין. האָב רחמנות!... (פויזע. אָלגאַ וויינט שטיל. עס געהען שנעל פערביי צוויי מיליטערישע שרייבער, אַ הויכער און אַ ניעדריגער. דער צווייטער הינקט אונטער).

דער הויכער: און פאַר וואָס פייניגסטו זיך אַליין,

פארוואָס פערגיפטעסטו זיך דעם לעבען און פאַר וואָס מאַכסטו זיך אַזעלכע ענגע שיך? (געהען פאַראיבער).

אָ ל ג אַ נ י ק.: אָט קענסטו... אין וואָהלטהעטיגען סטו־דענטישען רעסטאָראַן... און איך האָב שוין צוויי טעג גאָרנישט געגעסען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואָס? וואָס רעדסטו? וואָס הייסט?...

אָ ל ג אַ נ י ק.: אָט אַזוי. מען האָט אַלעס פער'משכנ'ט שוין, אַלעס פערקויפט, וואָס מען האָט נור געקענט, און די לעצטע צוויי טעג הונגערען מיר. דער קאָפּ שווינדעלט מיר זעהר, קאָליא.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וועה מיר! — אָבער ווי אַזוי איז דאָס! דאָס איז דאָך שוידערליך. דו דאַרפסט דאָך וואָס עסען. פאַר וואָס האָסטו מיר דאָס גלייך ניט געזאָגט? איך וואָלט דאָך...

אָ ל ג אַ נ י ק.: וואָס וואָלסטו דען געקענט טהאָן, קאָליעטשקאַ, דו האָסט דאָך אַליין גאָרנישט.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (מיט פערצווייפלונג): גאָרנישט! דאָס איז דאָך אַזאַ שרעק, אַז עס קען איינעם טרייבען זעלבסטמאָרד צו בעגעהן. אָבער ניין, איך וואָלט דאָך עפּעס געקראָגען וואו ניט איז. איך וואָלט וואָס ניט איז פערקויפט... אי, צום טייפעל, איך וואָלט ענדליך גע'גנב'עט וואָס! דאָס איז דאָך אונמעגליך אַזוי, דאָס איז דאָך שוידערליך: צוויי טאָג זאָל אַ מענש ניט עסען. אַיל־אַיל, ליעבסטע מיינע, פערצייהע מיר, איך בין דאָך איינפאַך אַן עזעל! אָנשטאָט וואָס איך זאָל זיך נאָכפרעגען... אי, אי! ווילט זיך דיר זעהר שטאַרק עסען, האַ?

אָ ל ג אַ נ י ק.: ניין. נור דער קאָפּ שווינדעלט זעהר.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: איך וועל גלייך אָנהויבען שרייען קאַראַאול, זאָל מען זיך צונויפלויפען, זאָל מען זעהן.

אָ ל ג אַ נ י ק.: דו פערצייהעסט מיר, קאָליעטשקאַ?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואָס? פערצייהען? אַך, ווי קענסטו ריידען וועגען פערצייהען, ווען איך דאַרף פאַלען אויף די קניע פאַר דיר און וויינען, און וויינען: פערצייה דו מ י ר, אָ ל י אַ.

אָ ל ג אַ נ י ק. (שמייכעלט): עס וואָלט זיך מיר וועלען

שטארבען מיט דיר צוזאמען, קאָליא. דו ביזט אזא גוטער, ביזט אזא איידעלער!...

גלוכאָווצעוו (בייז): אָ, צום טייפעל! אזא איידעלער. רייד מיר ניט וועגען איידעלקייט. ניין, דאָס איז אונמעגליך, דאָס איז שרעקליך! זיץ דאָ א מינוטעלע, איך וועל גלייך קומען, איך וועל לויפען דיר קויפען עפּעס צו עסען, ביי מיר זיינען נאָך פאראן פינף קאָפּיקעס. און אין אלגעמיין, איך וועל לויפען און וועל שוין ווי עס איז קריגען...

אלגאַניק. (דערשראָקען): ניין, ניין, געה ניט אוועק! (אנופרי בעווייזט זיך).

גלוכאָווצעוו: אנופרי! הער, מיין פריינד! קום אהער!

אנופרי (קומט צו): וואָס האָט דאָ פּאסירט?

גלוכאָווצעוו: שוין צוויי טעג ווי זי האָט גאָרנישט געגעסען. גיב מיר געלד!

אנופרי: געלד?... געלד, זאָגסטו?

גלוכאָווצעוו: געוויס געלד, וואָס דען?

אנופרי (מאַכט מיט די הענד אין פערלעגענהייט): דו מוזט מיר פערצייהען, מיין ליעבער פריינד, ניט א גראָשען. דו פערשטעהסט, אָבער טאקע קיין איין גראָשען ניטאָ ביי דער נשמה! נעכטען האָט אונזער גאנצע חברה מעהר ניט געהאט ווי איין צוואנציג־קאָפּיקענעם, האָבען מיר דעם לעצטען פערטרונקען ביי דעם דייטשוק אין ביעל־האלע.

גלוכאָווצעוו: איז וואָס־זשע, זאָל מען אזוי שטאַרבען, וואָס?

אנופרי: ווארט, דו זאָגסט, צוויי טעג ניט געגעסען? צוויי טעג? (היציג) ניין, דאָס איז דאָך א שרעק. וועגען וואָס־זשע האָסטו דאָ געטראַכט די גאנצע צייט, עזעל דו איינער!

אלגאַניק.: ער האָט דאָך ניט געוואוסט.

אנופרי: האָט ער געמעגט יא וויסען! א תירוץ דאָס איז! ווארט, קאָליא, ווארט דאָ א מינוטעלע, איך וועל לויפען און

וועל שוין גלייך קריגען, ברודער'ל. איך האָב דאָ געזעהן ווערוואָור־קינ'ען, ער דרעהט זיך דאָ ארום מיט א מיידעל — אזא הונד, מען קען פון איהם קיינמאָל א קאָפּיקע ניט ארויסקריגען. נור איך וועל איהם זיין האַלז אראָבדרעהען, ער וועט שוין פון מיר אזוי ניט ארויס! און אפשר זאָל איך א כאַפּ טהאָן מישקאַ'ן מיט זיך. פאר מישאַ'ן ציטערט ער, האַ?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ווי דו פערשטעהסט, נור מאַך דאָס שנעלער!

א נ ו פ ר י: און ווי דום, ווי דום דאָס אַלעס איז!... נו, אביסעל געדולד, קאָליאַ, איך קום גלייך! (געהט אָב שנעל זאָגענדיג:) איהר וואַרט דאָ, איהר הערט!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (ערפּרעהט): ער וועט שוין קריגען, אָליעטשקאַ! ווען ער מיט מישקאַ וועלען זיך א נעהם טהאָן, וועלען זיי מיט ליידיגע הענד ניט קומען. איך קען ווערוואָווקינ'ען, ער איז אונזערער א קאַמעראַד, נור א ניעדריגער מענשעלע! אָבער זיי ווייסען ווי זיך א נעהם צו טהאָן פאר איהם.

אָ ל ג אַ נ י ק. (צערטליך): נאַרעלע דו מיינער!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: הער אויף אָיל־אָיל! אָט ביז מאָרגען ווי עס איז דערליידען, און מאָרגען וועלען מיר שוין איינאָרדנען ווי עס איז. אָרעמע מיידעלע דו מיינע — נו, און א מאַמינקע האָסטו אָבער!... אָבער ווי אזוי האָסטו דאָס איהר ערלויבט? ווי האָסטו דאָס איבערהויפּט דערלאָזען, אז מען זאָל דיך, א לעבעדיגען מענשען, פערקויפען, עפּעס ווי א שמאַטע?

אָ ל ג אַ נ י ק.: זי סטראַשעט, אז זי וועט מיך דערקוילען. איך האָב דאָך ביינאַכט מורא ווען איך בלייב מיט איהר שלאָפען. זי איז דאָך א וואַהרע משוגע'נע!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: נאַרישקייטען! זי וועט ניט קוילען!

אָ ל ג אַ נ י ק.: אז דו ווייסט ניט וואָס זי איז. וואָלסט זעהן ווי פערריקט זי איז פאר זיסע זאַכען, קאָליאַ? דאָס איז עטוואָס שרעקליך. זי טרינקט דאָך קיין אַנדער זאַך ניט, סיידען

זיסע נאַליווקע, אָדער ליקער, אָדער אַז ניט מישט זי שנאַפּס מיט צוקער, אָבער אַזוי אַז עס ווערט געדיכט ווי סיראָפּ, און טרינקט.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: דו האָסט אויך ליעב זיסע זאַכען, ווי איך האָב בעמערקט.

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך? ניין, אַביסעלע נור, ווען עס איז. אָבער זי.... אָי, מיין גאָט, אָן געהט זי שוין!

(עס ווייזט זיך יעוודאָקיאַ, קומענדיג מיט עפּעס אַן אָפּיצער. זי רעדט מיט איהם אַ ווײַלע. קענטיג אַז זי שמועסט איהם איין וועגען עפּעס. זי גיט איהם אַ ציה פאַר'ן אַרבעל פון מאַנטעל און קומט צו צום באַנק. דער אָפּיצער בלייבט שטעהן ניט ווייט פון די זיצענדע; דרעהט זיינע וואָנצעס און קלאַפּט צו מיט'ן פוס צום טאַקט — מוזיק שפּיעלט דעם וואַלס „קליקאָ".)

אָ ל ג אַ נ י ק.: קאָליאַ, קאָליעטשקאַ!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואָס איז דאָס פאַן אַן אָפּיצער?

אָ ל ג אַ נ י ק. (אין פערלעגענהייט): איך וו[illegible] ניט, אימי־צער איהרער אַ בעקאַנטער. קאָליעטשקאַ, אויב זי וועט מיך אָנהוי־בען רופען, זאָלסטו מיך, מיין טהייערינקער, ניט לאָזען. טראַכט עפּעס אויס וואָס ניט איז! זי געהט! האַלט מיך, קאָליאַ!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (צוגעהענדיג): וואָס פאַר אַ פּרעכטיגער אבענד! אָליענקאַ, קינד מיינס, בעט אום ענטשולדיגונג דעם הערן סטודענט. איך דאַרף דיך האָבען אויף אייניגע ווערטער. ביטע אום פערצייהונג, מאָסיע!...

אָ ל ג אַ נ י ק.: וואָס פאַר ווערטער! איך וועל ערגעץ ניט געהן פון דאַנען.

ע ו ו ד אָ ק י אַ: אָליאַ!

אָ ל ג אַ נ י ק.: אומזיסט דאָס שרייען, דאָס איז דאָך ניט אין דער היים.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: פוי, ווי אונערצויגען דו ביזט! ביטע, הערר סטודענט, ערלויבט מיר צו פערבלייבען דאָ אַליין מיט מיין טאָכטער אויף אַ מינוט.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: איך וועל נימ אַוועקגעהן פון דאַנען

און וועל אייך ניט ערלויבען צו נעהמען פון דאנען אָלגאַ ניקאָ־לאַיעוונאַ.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: וואָס? יונגער מענש, א י ה ר זאָגט דאָס מיר אַזוינס? ווי אונאַרטיג די היינטיגע יוגענד איז! אָלגאַ, אהער געה!

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך וועל ניט געהן!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אַזוי גאָר? (זעהר הויך) ווילט איהר איך זאָל אַ רוף טהאָן אַ גאַראַדאַוואָי? איך זאָל מאַכען אַ סקאַנדאַל?

אָ ל ג אַ נ י ק.: שרייט ניט אַזוי, מאַמע!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אַזאַ גראָביאַן, אַזאַ פרעכער קערל! אַ שטיקעל סטודענטעל דאָרט, האָט די פרעכהייט מיר צו זאָגען: „איך וועל ניט לאָזען!" דו בעסער היט זיך, מיידעלע, פאַסקודסטווע דו, פאַרגעס נור ניט וואָס איך האָב דיר נעכטען געזאָגט. נו?

אָ ל ג אַ נ י ק. (אונענטשלאָסען): איך וויל ניט.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ווי זאָנדערבאַר דו זאָגסט דאָס, אָליאַ! דו בעטראַכט נור. אויב דו אַליין וועסט ניט פעסט זיין צו בלייבען דאָ, וועל איך דאָך גאָרנישט קענען אויספיהרען!

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך האָב מורא.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: נו, איך וואַרט דאָך! האָסטו געזעהן אַ העזה — מישט זיך אין פרעמדע געשעפטען! איהר וואָלט בעסער אַליין ניט אַזוי פיעל גע'שכור'ט, און פרעמדע האָט איהר ניט וואָס צו לערנען!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: זיי וויסען, אָלגאַ, אויב דו ריהרסט זיך איצט פון פּלאַץ, איז דאָס אויף אימער.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (ניט זעהר הויך): גאַראַדאַוואָי, בעמיהט זיך אהער אַ ווײַלע, הערר גאַראַדאַוואָי!...

אָ ל ג אַ נ י ק. (ווייגענדיג): איך האָב מורא פאַר איהר! לאָז מיך געהן, קאָליאַ, איך וועל... איך וועל זיך אומקעהרען צוריק!...

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ביטע... (גיט זיך אַ חויב פון פּלאַץ).

אָ ל ג אַ נ י ק. (כאַפּט איהם פאַר'ן אַרבעל): אָ, ניין, ניין,

געה ניט אַוועק! וואָס זשע זאָל איך טהאָן, מיין גאָט!

גלוכאָווצעוו: טהוט וואָס איהר פערשטעהט — וועהלט אַליין אויס.

יעוודאָקיא (רייסט אָלגאַ'ן אָב פון סטודענט): איך וועל דיר ווייזען, פּאַסקודנע מיידעל! געהסטו אָדער ניט, רייד! דו קענסט דאָך מיך, אָלינקע... געהסטו?...

אָלגאַ ניק. (איינגעשפּאַרט): איך ווייס ניט, לאָזט מיך אָב.

גלוכאָווצעוו: אַדיע, אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ.

יעוודאָקיא (שלעפּט זי): אויף ווידערזעהן, הערר סטו־דענט, אויף ווידערזעהן! איך ווייס אייער פאַמיליע און וועל נאָך מאָרגען אָנשרייבען אייער נאַטשאַלסטוואָ, מיט וואָס פאַר זאַכען איהר בעשעפטיגט זיך אין בולוואַר. פרעכער יונג!...

גלוכאָווצעוו: איהר זייט שכור?

יעוודאָקיא: נו, האָסטו מיר אפשר געגעבען צו טרינ־קען? האָט אַ גראָשען ניט ביי דער נשמה, און אויך אַ מענש...

אָלגאַ ניק.: קאָליאַ!

יעוודאָקיא (שלעפּט אַוועק די טאָכטער): איהר קאָמ־פּראָמיטירט זיך נור, אָלגאַ, קומט שוין, קומט!

(זיי געהען אַוועק. מען זעהט ווי יעוודאָקיאַ שטעלט פאַר איהר טאָכטער דעם אָפיצער; יענער גיט אַ קלונג מיט די שפּאָרען, גיט אַ וואָרף אַ בליק אויפ'ן סטודענט און לעגט פאַר אָלגאַ'ן זיין אָרעם. זיי געהען אָב, פאַראויס דער אָפיצער מיט אָלגאַ און יעוו־דאָקיאַ שווימט פון הינטען. גלוכאָווצעוו לאָזט זיך שווער אַראָב אויפ'ן באַנק, דעם קאָפּ אָנגעשפּאַרט אָן די הענד. מען אַפּלאָדירט די מוזיק. לעבען גלוכאָווצעוו'ן זעצען זיך אַוועק צוויי: אַ חויבער מאָגערער בחור מיט לאַנגע צוקודעלטע האָאר און גרויסע שטיוועל, און אַ בעיאָהרטער דיקער און גרויער, אויפ'ן אויסזעהן אַ הענדלער.)

הענדלער: גוטע מוזיק ביי אונז אין מאָסקווע!

בחור'ל (אומעטיג): יא. זיי שפּיעלען וואויל. נור אָבער וועמען איז דאָס נויטיג, ניקיטאַ פיאָדעראָוויטש.

ה ע נ ד ל ע ר: וואָס הייסט וועמען? דער בעפעלקערונג איז עס אנגענעהם. די סאָלדאטסקע מוזיקאנטען געהען סיי ווי סיי ארום ליידיג.

ב ח ו ר ' ל: פון דער צייט אָן זינט מיינע עלטערען זיינען געשטאָרבען, ניקיטא פיאָדעראָוויטש, האָב איך ניט וואו צו בעקעס־טיגען זיך. פריהער האָב איך זיך בעקעסטיגט ביי מיין פערהייראַ־טהער שוועסטער. אָבער ביי זיי איז אַ גרויסע געזינד און ארבייטען ארבייט מעהר ניט ווי דער שוואָגער אליין. נו, זאָגען זיי מיר: געה, גרישאַ, זוך זיך ערגעץ אויס אַן אנדער פּלאַץ, מיר קענען דיר מעהר קיין עסען ניט געבען. איז כאָטש נעהם און געה אויס פון הונגער...

ה ע נ ד ל ע ר: עהע־הע, ווי דער טרומייט האָט זיך דאָס אביסעל צולאָזען.

ב ח ו ר ' ל: אַ, ניקיטא פיאָדעראָוויטש, ווען מען וואָלט מיך זאָט אָנקאָרמענען און געבען אַ טרומייט, וואָלט איך אויך זיך קענען צוטרומייטערען! דאָס איז אַ פּוסטע בעשעפטיגונג. אָט אנוסטען בעגעגענט מיך הערר אניסאָוו, בין איך איהם הפּנים געפעלען געוואָרען אָדער וואָס. זאָגט ער צו מיר: נאַ דיר געלד, גרישאַ, און פאָהר, האַלט אויס עקזאַמען אין דער יונקער־שוהלע. (זיפצט) נו, געפאָהרען בין איך, און קיין עקזאַמען האָב איך ניט געקענט אויסהאַלטען. און אָט איז שוין צוויי טעג, ניקיטא פיאָדע־ראָוויטש, ווי איך שלעפּ זיך ארום איבער'ן בולוואַר, אָנשטאָט צו עסען ווי אַלע מענשען, דאַרף איך גאָר הערען מוזיק.

ה ע נ ד ל ע ר: אַ מיאוס'ע מעשה מיט דיר, גרישאַ! וואָס פאַר אַ מוזיק קען שוין קריכען אין קאָפּ, ווען עס טרומייטערט גאָר אין בויך. דאָס איז דאָך אַלץ איינס ווי אין אַ טראַקטיר, אָהן אַ קאָפּ בראַנפען.

ב ח ו ר ' ל: קוק איך אזוי און טראַכט, וואָס וועט דערפון ווערען. איך קען דאָך אזוי גאָר קראַפּירען. ווען מיינע עלטערען וואָלטען לעבען איז אַן אנדער זאַך. און איצט וואָס, ניטאָ וואו אהין צו טהאָן זיך, ניקיטא פיאָדעראָוויטש. מיין גאַנצע האָפענונג איז איצט נור אויף אייך.

ה ע נ ד ל ע ר: ווי? אויף מיר? ביי מיר, ברודער לעבען, זיינען פאראן גענוג אייגענע מיילער. קענען זיך ניט אָנזעטיגען. אַלזאָ, איך האָב די עהרע.

ב ח ו ר ' ל: איז וואָס זשע זאָל איך טהאָן? זאָל איך שטאַר־בען פון הונגער? זאָגט איהר מיר אין גאַנצען אָב?

ה ע נ ד ל ע ר: אין גאַנצען, אין גאַנצען. בעט גאָט, ער האָט רחמנות אויף יתומים. אַלזאָ, איך האָבע די עהרע...

(הענדלער געהט אָב. דער בחור'ל קוקט איהם אַ ווײַלע נאָך, קוקט דערנאָך אויף דעם סטודענט; קענטיג אַז ער וואָלט מיט איהם וועלען אָנהויבען ריידען, זיפצט זיך אָב, גיט אַ געה לינקס, דערנאָך צוריק רעכטס. — עס געהט פערביי אַן אַלטער, פּאַראַליזירטער געגע־ראַל, אונטער איין אָרעם אַ קוליע, אונטער'ן אַנדערען אָרעם האַלט איהם זיין שעהנע יונגינקע טאָכטער, אָנגעטהאָן אין טרויער. פון אונטער די געדיכטע ברעמען קוקט זיך די מיידעל אום אויף גלו־כאָווצעוו'ן, און ער, בעמערקענדיג איהר בליק, זיפצט זיך אָב און מאַכט צורעכט זיינע וואָנציקעס. ווען זיי געהען אַריבער און פער־קעהרען זיך אויף אַן אַנדער וועג, גיט די מיידעל נאָך אַמאָל אַ קוק איבער'ן שולטער אויף דעם סטודענט.)

ג ע נ ע ר א ל (הייזעריג, פערבייגעהענדיג): דוראַק, זאָג איך איהם, באָלוואַן! ענטפערט ער מיר: „טאַק טאָטשנאָ, וואַשע פּרע־וואָסכאָדיטעלסטוואָ!" וואָס דיר פאַר אַ „טאַק טאָטשנאָ"? וואָס „טאַק טאָטשנאָ", אַז דו ביזט אַ באָלוואַן? בעטראַכט נור. איך זאָג איהם: באָלוואַן — און ער....

(עס קומען צו מיט אימפּעט אַנופרי און מישקאַ.)

א נ ו פ ר י (פון ווייטען): בערויבט דעם סוחר! האַלט זיך קאָליאַ!

מ י ש ק אַ: נו, געלויבט איז גאָט, ס'איז דאָ, ס'איז דאָ!

א נ ו פ ר י (צוקומענדיג): פון סאַמע האַרצען ביי איהם אַרויסגעריסען! וואַרט, און וואו איז דאָס אַלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ? וואו איז זי, האַ? (גלוכאָווצעוו שווייגט. זיי זעצען זיך לעבען איהם פון ביידע זייטען און קוקען זיך איבער, ניט פערשטעהענדיג.)

מ י ש ק א: זאָג מיר, אָט דער חלום וואָס בעטייט? ווי, מען האָט זי אַוועקגערופען ערגעץ, וואָס?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַוועקגערופען.

א נ ו פ ר י: וואָס איז מיט דיר, קאָלענקאַ? קוקסט מיר עפּעס אויס אַזוי ווי דו וואָלסט וועלען וויינען. די ענטשולדיג מיר, וואָס איך מיש זיך אין דיינע עסקים. אָבער ד׳ ,עהסט מיר אויס אַן עקעל צו קוקען, אויף נאַמנות. אָקוראַט ווי מען וואָלט נעהמען אין זיסען האָניג און אַריינגיסען אַ פלעשעל קעראָסין. געווען אַ מיידעל, האָט זי געוואָלט עסען, איז אַוועק דאָס מיידעל מיט דער מאַמינקען שפּאַצירען — איז זי ניט אַוועק מיט איהר מאַמע׳ן? איז וואָס זשע דאָ אַזוינס בעזאָנדערעס? וועט קומען דאָס מיידעל צוריק, וועלען מיר זי אָנקאָרמענען, און אפילו איהר מאַמינקע׳ן אויך. צו וואָס זשע דאַרף מען מעלאַנכאָליש זיין?

מ י ש ק א: אַך, אַנופרייטשיק, דו פערשטעהסט דאָס ניט. עס איז דאָך אַ רחמנות אויף אַ מענשען. אחוץ דעם — פּלאָגט דאָס געוויסען: קאָלענקאַ אַליין איז אודאי זאַט, איז ווי האָט מען אַ הארץ צו קוקען אויף אַ הונגעריגען? וואָס, ניט אַזוי, גלוכאָוועצעוו?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ניט וועגען דעם האַנדעלט זיך.

מ י ש ק א: וועגען וואָס דען זשע?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (טרויעריג): עך, פערשטעהט איהר דען ניט?

א נ ו פ ר י: ניין, קאָליאַ, איך הויב ערשט אָן עפּעס צו פערשטעהן. אַ, אַזוי איז דאָס די מעשה? — אינטערעסאַנט, זעהר אינטערעסאַנט!

(עס שווימט צו יעוודאָקיאַ, איינע אַליין. שטעלט זיך לעבען די סטודענטען און רעדט מיט חנ׳דלעך.)

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: וואָס פאַר אַן אַנגענעהמער אבענד, הערן סטודענטען!

א נ ו פ ר י (פערנייגט זיך): יאַ, שעהנעס וועטער. און איהר שפּאַצירט?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: יאַ, איך שפּאַציר. אייך קומט פאַר זאָג־

דערבאַר, יונגע מענשען, וואָס אַן עלטערע דאַמע וויל אויך שפּאַ־צירען — מוזיק הערען?

מ י ש ק אַ: פאַר וואָס? שפּאַצירט זיך אייך, אויב איהר ווילט.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: שעהנעם דאַנק אייך, הערר סטודענט! און אייך, הערר סטודענט, — פערצייהעט, וואָס איך געדענק ניט אייער ערשטען נאָמען, — הערר גלוכאָווצעוו, דוכט זיך... אייך וויל איך נור בעטען וועגען איין זאַך. איהר וועט דאָך מסתמא פריהער פון מיר קומען אהיים, אין אונזער האָטעל, טאָ זייט אַזוי גוט און זאָגט דאָרט, אַז אָלינקאַ, מיין טאָכטער, איז אַוועקגעפאָהרען אויף צוויי טאָג אויף אַ דאַטשע צו פריינד. (גלוכאָווצעוו הויבט זיך אויף אַ בלאַסער און גיט אַ טראָט צו איהר, אָבער אַנפּרי טרעפט וואָס ער וויל טהאָן און גיט אַ כאַפּ די אַלטע אונטער'ן אָרעם און ציהט זי אַוועק.)

אַ נ ו פ ר י: אָט וואָס, מאַמאַשינקאַ, איהר געהט זיך אייך בעסער שפּאַצירען. אַזאַ אַנגענעהמער אבענד, מוזיק שפּיעלט, אַ נחת פאַר דער נשמה. נו, טראָגט זיך, טראָגט זיך פון דאַנען, אַלטעטשקע!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (איינגעשפּאַרט): הערר גלוכאָווצעוו!...

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו: נו?

אַ נ ו פ ר י: אַך מאַמאַשינקאַ, ווי, איהר האָט גאָר קיין רחמנות ניט אויף אייער פריזור, אויף אייער היטעלע. איך אויף אייער פּלאַץ וואָלט זעהר געזשאַלעוועט אַזאַ היטעלע, איהר וועט קוים קענען קריגען נאָך איינע אַזעלכע. זי קומט טאַקע פון סאַמע פּאַריז?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: וואָס זשע, אַ פרויענצימער וועט ער שלאָגען, האַ? אַזאַ יונגאַטש!

אַ נ ו פ ר י (שלעפּט זי אַוועק): אַך, מאַמאַשינקאַ! זייט איהר דען אַ פרויענצימער? ווער האָט דאָס אייך איינגעשמועסט? אפשר גלוכאָווצעוו? גלויבט איהם ניט: ער איז אַזאַ געפעהרליכער מיידעל־יעגער.

יעוודאָקיאַ: אַזאַ פרעבער קערל! (אַנופרי פיחרט זי אַוועק.)

מישקאַ: גיב אַ שפּיי, ברודער קאָליאַ; ניט ווערטה פער־בינדען זיך!

גלוכאָווצעוו: דו פערשטעהסט? איך זאָג איהר: אויב דו וועסט געהן, איז בעסער ניט קום שוין צוריק מעהר. און זי נעהמט, מישינקאַ, ברודער'ל, און געהט. וואָס זאָגסטו דערצו?

מישקאַ: הייסט עס — זי איז אַ גאָרנישט. וואָס איז זי.... פון די דאָזיגע... דיין אַלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ?

גלוכאָווצעוו: עס זעהט אויס אַזוי. ווי ווילד, ווי שרעקליך דאָס איז, מישאַ. אָן שפּיעלט די מוזיק, און אָט שפּאַצירען מענשען — איז עס מעגליך, אַז דאָס זאָל אמת זיין? געזעסען דאָ און געווען אָיל־אָיל, און איצט אַוועק מיט אַן אָפיצער... מיט אַן אָפיצער. עפּעס מיט אַן אָפיצער, וועלכען זי זעהט צום ערשטען מאָל. און דאָס איז — ליעבע!... (לאַכט היסטעריש.)

מישקאַ: ליעבע? אַזאַ זאַך איז גאָר ניטאָ, קאָליאַ. דאָס איז פּשוט, ברודער'ל, אַ צוציהונג פון געשלעכטער, און אַלעס איבע־ריגע, ברודער לעבען, איז בעלעטריסטיק.

גלוכאָווצעוו: נו, און איך האָב געמיינט, אַז עס איז פאַראַן.

(עס געהט וויעדער פערביי די צוגעפאַרבטע פרוי, אונטער־זינגענדיג: „איך ליעבע דיך, איך ליעבע דיך".)

אַנופרי (קומט צוריק): נו קאָליאַ, איצט צווייפעל איך זעהר, זעהענדיג אַזאַ שוויגער, אויב ביי אייך וועט זיין אַ שטילע פאַמיליע. אָבער אויפ'ן מיידעל איז אַ רחמנות: וואָס, אויס מורא, צי וואָס?

גלוכאָווצעוו: יאָ, זי האָט מורא פאַר עפּעס.

אַנופרי: נו, געוויס אויס מורא. האָט מורא פאַר הונגער, האָט מורא פאַר דער מאַמינקע, האָט מורא פאַר דיר, — נו, און פאַר'ן אָפיצער שרעקט זי זיך דאָך אויך, איז זי נעבעך געגאַנגען. די אויגעלעך וויינען, און די ליפּעלעך שמייכלען. אַזוי איז דאָס,

קאָליאַ: גיב אַ שפּיי! און אויב דו קענסט, ערהויב דיך מיט בעגייסטערונג.

מ י ש ק אַ: איז ווי זאָל זיין, ברידערלעך, פון פרעמדע געלד קומט קיין גוטס ניט אַרויס; מען דאַרף דאָך פּטור ווערען פון דער דריי־רובעלדיגע.

אַ נ ו פ ר י: מיט פערגעניגען, מישינקאַ. אַלזאָ צום טייטשוק אין ביער־האַלע?...

מ י ש ק אַ: צום טייטשוק, זאָל זיין צום טייטשוק און לחיים פאַר אַ נשמה.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: פאַר וועמעס נשמה?

אַ נ ו פ ר י: יעדענס נשמה, קאָליאַ, דאַרף האָבען אַ תיקון.

ב ל אָ כ י ן (קומט צו אַ פעסאָפּעטער, אָהן אָטהעם): פי... פי... פינף רובעל. איך... איך האָב געזאָגט ווערינאָווקינ'ען, אַז איך וועל איהם ביינאַכט פערגיסען מיט קעראָסין און אונטערצינדען — האָט ער זיך נעבעך צוואוויינט, אָבער געגעבען...

מ י ש ק אַ: אָט איז אַ געמיינער קערל! און ער האָט אונז געשוואָרען, אַז דאָס זיינען זיינע לעצטע דריי רובעל.

ב ל אָ כ י ן (קוקט זיך אַרום): אָבער... אָבער... וואו איז?...

אַ נ ו פ ר י (טרוימעריש): וואָס? דיר ווילט זיך זינגען, בלאָכקע?

ב ל אָ כ י ן (בייז): אַך, טייוואָלים!... און איך האָב טאַקע געמיינט, אַז דאָס איז אַן אמת... האַ, טייוואָלים איהר. איז וואוהין הייסט דאָס? צום טייטשוק?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וועל איך זיך דאָס היינט אָנ'שכור'ן, ברידער, וועל איך זיך דאָס היינט אָנ'שכור'ן!...

אַ נ ו פ ר י: ניין, צופיעל געברויך מאַכען פון אַלקאָהאָל טאָר מען ניט, קאָליאַ. ווען דו געברויכסט צופיעל ציהט דאָס דיך צו אַ שטילער פאַמיליע. און ווי דו פאַלסט אַריין אין אַ שטילער פאַמיליע, דאַן איז קאַפּוט, ברודער! וואָרום זשעניאַליטעט און שטילקייט איז ווי פייער מיט וואַסער.

מ י ש ק אַ: העידאַ, ברידער! געגאַנגען!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : וועל איך זיך דאָס היינט אָנ'שכור'ען....

ב ל אָ כ י ן (טרוימעריש) : עך, טייוואָליר! לאָמיר דאָך עפּעס א זינג טהאָן, ברידער.

מ י ש ק א : מארש! געגאַנגען!

(אָרקעסטער שפּיעלט „טאָרעאַדאָר".)

(פ אָ ר ה אַ נ ג.)

דריטער אקט.

מעבלירטע צימערען „מאדריד". — אַ גרויסער צימער, אין וועלכען עס וואוינט אַלגאַ ניקאָלאַיעווניאַ מיט דער מוטער. אַ ניעד־ריגע ווענטעל, וועלכע דערגעהט ניט ביז׳ן באַלקען, טחיילט אָב אַ שלאָפ־צימער. די איבעריגע זאַכען זיינען: אַ רונדער טיש לעבען אַן אַלטען דיוואַן, עטליכע ווייכע שטוהלען, אַ שפּיגעל. שמוציגלעך; אויף איין שטוהל וואַלגערט זיך אַ קליידעל. דורך דעם אָפענעם פערטעל פון פענסטער הערט זיך דאָס שטילע קלינגען צום אָבענד־געבעט פון אַ נאָהענטען קלויסטער. אַלגאַ, אין גאַנצען אין שוואַרצען אָנגעטהאָן, זיצט ביים פענסטער, זי איז בלייך און לעזט דעם „מאָס־קאָווסקי ליסטאָק". איבער׳ן ווענטעל אין שלאָפ־צימער מאַכט די דיענסט פון די מעבלירטע צימערען, אַנוושקאַ, צורעכט די בעט.

אַ ל ג אַ נ י ק.: אין „מאָסקאָווסקי ליסטאָק" שטעהט שוין וויעדער געמעלדעט וועגען זעקס זעלבסטמאָרדען, אַנוושקאַ. און אַלץ פרויענצימער, און אַלע מיט קאַרבאַל־זויער... ווי קענען זיי דאָס? אַנוושקאַ, האָט איהר שטאַרק מורא פאַר׳ן טויט?

אַ נ נ ו ש ק אַ (פון איבער׳ן ווענטעל): און ווער האָט דאָס פאַר איהם ניט מורא, פריילין?

אַ ל ג אַ נ י ק.: איך האָב מורא פאַר׳ן טויט. אמאָל ווערט אַזוי שווער צו לעבען, אַזעלכע אונגליקען, אַזאַ ביינקשאַפט, אַז אָט איך וואָלט דוכט זיך גענומען און אויסגעטרונקען... אָבער ניין, שרעק איך זיך. און דאָס מוז מאַכען גרויסע שמערצען — דאָס ברענט דאָך, אָט די קאַרבאָלקע.

אַ נ נ ו ש ק אַ: די דיענסט, וואָס האָט דאָ געדיענט פאַר מיר, האָט זיך דאָך אויך פערגיפטעט מיט קאַרבאָלקע! אָ, זי האָט

זיך לאנג געמאטערט, צוויי טעג.

אלגא ניק.: און איז געשטארבען?

אנגנושקא: בעגראבען. און איהר שלאפט צו שפעט, פריילין! לייט געהען שוין צום אבענד־געבעט, און איהר רייבט ערשט אייערע אויגעלעך. דאס איז ניט גוט אזוי!

אלגא ניק.: צו וואס פריה אויפשטעהן? וואס איז ניט אלץ איינס! ווען דו שלאפסט פיהלסטו אם ווענינסטען ניט, אז דו לעבסט. און אויסער דעם חלום'ט מען אמאל גוטע חלומות. אנגנושקא, איז דער סטודענט, גלוכאווצעוו... צו הויז?

אנגנושקא: ער איז נור וואס געגאנגען צו זיך אין צימער.

אלגא ניק.: איינער אליין?

אנגנושקא: מיט עפעס א קאמעראד זיינעם, א לאנגער אזא — ווי א לייכטער זעהט ער אויס.

אלגא ניק.: געהט — גאר ווי א לייכטער! הערט, אנגנושקא, טהוט מיר א געפעליגקייט: ווען זיין קאמעראד וועט אוועקגעהן גיט איבער גלוכאווצעוו'ן דיעזען צעטעלע.

אנגנושקא: צו וואס דארפט איהר דאס פריילין! א סטודענט איז ער א וואוילינקער, איז צו וואס שטעלען איהם אין א פערלעגענהייט? אבער, אז איהר הייסט, וועל איך אייך פאלגען. (געהט ארויס פון יענער זייט ווענטעל). וואו איז דאס צעטעלע? ווייזט, וועל איך איהם איבערגעבען.

אלגא ניק.: נאט אייך. און פערמאכט דעם פענסטער, אנגנושקא.

אנגנושקא (מיט חניפה): וואס האב איך אייך געוואלט זאגען, ליעבע פריילין. אט זייט איהר שוין גאר אויף אן אנדער אופן — עס קומען אפיצערען. געווים, מיר מאכט ניט אויס, דאס איז דאך ניט מיין זאך צו מישען זיך... אבער, איהר ווייסט דאך, מען דארף אפטער די בעט־צייג איבערבייטען און עס איז מעהר ארבייט, ליעבע פריילין.

אלגא ניק. (קעהרט זיך אב): נו?

א נ נ ו ש ק א : איך האָב דאָס געזאָגט אייער מאַמאַשאַ'ן, האָט זי מיר פערשפּראָכען דריי רובעל א מאָנאַט צו צאָהלען — זאָלט איהר דאָס אַזוי גוט זיין און איהר דערמאָנען וועגען דעם.

אָ ל ג אַ נ י ק. : גוט. און ווי איז דאָס — די געסט גיבען אייך גאָרנישט?

א נ נ ו ש ק א : מען קען זיי דען איינהיטען; זיי מאַכען זיך אַזוי אַרוים, אַז אפילו ניט די קאַץ און ניט דער קאָטער קען זיי ניט בעמערקען.

(עס קומט אַריין יעוודאָקיאַ, טהוט זיך אויס. קענטיג אַז זי איז גוט אויפגעלעגט און ריידענדיג זינגט זי אַלץ אונטער אַ פראַנצויזישען ראָמאַנס.)

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : געהט, אַנגושקאַ, מיר דאַרפען אייך דאָ מעהר ניט.

א נ נ ו ש ק א : איך האָב דאָס דאָ גערעדט מיט דער פריילען וועגען די דריי רובעל. געדענקט איהר, ליעבע מאַדאַם, וואָס איהר האָט פערשפּראָכען?...

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : אָך, מיין גאָט! ווי איהר שטעהט צו, אַנגושקאַ, האָט קיין מורא ניט, אייערע דריי רובעל וועלען ניט פערפאַלען ווערען.

א נ נ ו ש ק א : דריי מיט א האַלבען רובעל. געדענקט איהר ניט, איהר זייט מיר א האַלבען רובעל שולדיג געבליבען, ווען איהר האָט מיך געשיקט קויפען אייך צוקער־קיכעלעך?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : איהר וועט קריגען גאַנצע פיער, אַנגושקאַ. נו, געהט! האָט איהר די בעט צורעכט געמאַכט?

א נ נ ו ש ק א : ווי דען? (זי געהט אָב.)

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (זינגענדיג): ניין. דאָס איז דאָך ניט אויסצוהאַלטען. א וואַהרע רויבער־העלע איז דאָך דאָ — בע'גזל'־ענען דיך אין מיטען טאָג! דו שטעל זיך נור פאָר, אָליאַ... (זינגט) נור־וואָס רופט מיך דער פערוואַלטער פון הויז און זאָגט, אַז מיר דאַרפען פון איצט אָן צאָהלען מיט צעהן רובעל א חודש טהייערער

פאר דער קוואַרטיר. דאָס איז דאָך אַ שרעק! (זינגט) אַזאַ הונד! אָליעטשקאַ, ווילסטו מאַרמעלאַד? אַבריקאָסאָווע מאַרמעלאַד.

אָ ל ג אַ נ י ק. (ציהט אויס די האַנד ניט קוקענדיג): גיב נור. (ביידע עסען — אַ ווײַלע שווײַגען.)

אָ ל ג אַ נ י ק.: דאָס איז ניט אַבריקאָסאָווע.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (מיט שרעק): וואָס רעדסטו! און ער האָט מיר געשוואָרען, אַז דאָס איז אַבריקאָסאָווע. וואַרט, אָליעטשקע. עס ניט, איך פּאַק דאָס איין און טראָג איהם אָב צוריק, און וועל איהם אַ וואָרף טהאָן אין זיין מיאוס'ע צורה!

אָ ל ג אַ נ י ק.: מאַמאַשע... איך וויל ניט, אַז הײַנט זאָל דאָ אימיצער זיין.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: וואָס איז דאָס שוין פאַר אַ נײַעס?

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך וויל ניט.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (סטראַשענדיג): אָליאַ! (זינגט אונטער) און וועגען דעם האָסטו געדאַרפט, מיין פריינד, פריהער אַ טראַכט טהאָן. איך וועל ניט ערלויבען, אַז איבער אַ קאַפּריז פון אַ וועלבער ניט איז מײדעלע זאָל איך געשטעלט ווערען אין אַ פערלעגענהייט. איך לויף אַרום אַ גאַנצען טאָג איבער'ן שטאָדט, ניט געגעסען ניט געטרונקען. איהר האָט דאָ געשלאָפען, פרײַלין, און איך האָב נאָך אַ טראָפּען אין מיין מויל ניט געהאַט — ענדליך, ווען איך האָב שוין געפונען אַן אַנשטענדיגען מענשען, איז גאָר ניט, נאָ דיר!... ניין, טאָכטער'ל מײַנע, איך וועל ניט ערלויבען, אַז מען זאָל פון מיר חוזק מאַכען! אויב דו ווײַסט ווי דאַנקבאַר צו זיין פאַר אַלעס וואָס איך אָפּפער פון דײַנט־וועגען... (זינגט) איבריגענס, עס אָליעטשקאַ, עס די מאַרמעלאַדקעס, ער וועט דאָך שוין סיי ווי סיי קיין האַלבע קעסטעל ניט נעהמען צוריק. אַזאַ הונד!

אָ ל ג אַ נ י ק.: און ווער איז ער דאָס, אָט דער וואָס דאַרף קומען?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: ניט מעהר בלויז ווי אַ פּאָלקאָווניק.

אָ ל ג אַ נ י ק.: אַ פּאָלקאָווניק?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: יאָ, אַ פּאָלקאָווניק. אמת, ער איז בלויז

א דאָקטאָר, א מיליטער־אַרצט, און אפילו שוין לאַנג אַן אויסגע־דיענטער. אָבער לויט זיין ראַנג איז ער פּאָלקאָווניק. און די הויפּט־זאַך איז, דו זאָלסט דאָס געדענקען און האַלטען זיך מיט איהם זעהר העפליך. וואָרום ער איז אַן ערנסטער מענש, ניט קיין צולאָזע־נער, און ער האָט זעהר ערנסטע אַבזיכטען. פערשטעהסט? נו, ווי געפעלט דאָס דיר איצט? — הונדערט רובעל א מאָנאַט און פּרע־זענטען!

אָ ל ג אַ נ י ק.: און יענער טויגעניכטס האָט זיך נאָך בע־קלאָגט, אַז פינף און זיבעציג רובעל איז צו טהייער.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אַזאַ הונד! נו, זעהסטו שוין, אָליעטשקאַ, און דו (זינגט), און דו מאַכסט מיר נאָך פאַרווירפע.

אָ ל ג אַ נ י ק.: גוט, מאַמע. אָבער דו זאָלסט וויסען זיין, אַז אַחוץ דעם וויל איך מעהר קיינעם ניט. איך וויל ניט זיין קיין...

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אָליאַ, ווי קענסטו גאָר אַזוינס טראַכטען? באשר די אומשטענדען האָבען אונז געצוואונגען, מיינסטו דען אַז עס וועט שוין אַזוי זיין אייביג!

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך וויל ניט זיין קיין גאַסען־מיידעל!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: ווי ערלויבסטו זיך אַזאַ אויסדרוק, אָליאַ! יאַ, אָט וואָס איך האָב דיר געוואָלט זאָגען: דאָ איז אָט דער סטו־דענט גלאָכאָווצעוו... זיי ניט מיט איהם צו שטרענג, אָליאַ. אָרעמער יונג, אַן עלענדער, א רחמנות; מיך פערדריסט זעהר וואָס איך האָב זיך דאַן אַזוי צוהיצט...

אָ ל ג אַ נ י ק. (שרייט): זאָלסט ניט וואַגען ריידען וועגען איהם, הערסט! איך בעט דיך בעסער מיט גוטען, זאָלסט קיינמאָל וועגען איהם ניט ריידען! דאָס איז געמיין! דאָס איז עהרענלאָז!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: מיין גאָט, ווי דום דו ביזט. איך מיין דאָך דיין טובה, און דו שרייסט נאָך. דו האָסט דאָך איהם ליעב?

אָ ל ג אַ נ י ק (שרייט): מאַמע!....

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: נו, הער שוין אויף, אָליעטשקאַ. גלויב מיר, דאָס זעהט אוים אַזוי אונאַרטיג. געוויס, דער יונג איז נעבעך עלענד, אָהן פריינד, וועסטו איהם געבען אַזוי פיעל ליעבע — איך

וויים דאָך, אָליעטשקע, וואָס פאַר אַ גוט האַרץ דו האָסט. נו, וואָס פאַר אַ שלעכטס איז דאָ דעריין? וועט דען זיין בעסער, אַז דער אָרעמער יונג וועט צולאָזען ווערען, וועט זיך אַרומשלעפּען, ווער וויים וואו, אַזוי ווי זיי אַלע? דאָס איז דאָך אַ שרעק!

אָ ל ג אַ נ י ק.: ער וועט דאָס ניט וועלען אַזוי, מאַמאַשאַ.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: נו, וועט ער זיין דער נאַר! דאָ איז אַ פּאָלקאָווניק, אַ.... אַן אַנגעזעהענער מאַן, און וואָס איז ער, אַ אינ־געל! איבעריגענס, איך וועל שוין אַליין מיט איהם ריידען.

אָ ל ג אַ נ י ק.: ניין, ניין, מאַמאַשאַ! זאָלסט זיך ניט אונטערשטעהן דאָס צו טהאָן! איך וועל דאָס דיר ניט ערלויבען!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: איז ווי דו ווילסט זיך, קינד מיינע. איהר זייט ביידע יונגע מענשען, טאָ וואָס זאָל איך זיך, אַלטער נאַר, מישען אין אייערע עסקים. דו קענסט דאָך איהם איינפאַך איינלאַ־דען פערברענגען מיט דיר אַ ווײַלע, און ער וועט דאָך שוין אַליין אַלעס פערשטעהן, ווען ער וועט דיך דערזעהן, מיין שעהן קינד. ווילסטו ניט אַביסעל נאַליווקעלע, אָליאַ? נעהם אַ ביסעלע, מיין לעבען, זעהר זיסע נאַליווקע. (מאַכט זיך צורעכט אין שפּיגעל). און איך וועל אַ פאָהר טהאָן נאָך איהם.

אָ ל ג אַ נ י ק.: נאָך איהם? שוין אַזוי גיך?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: געוויס. וואָס דען מיינסטו, איך וועל זיך ערניעדריגען איבער אַזאַ שטיקעל אינגעל! אָבער דער איז אַזאַ פיינער מאַן. דו וועסט באַלד אַליין זעהן. און האָב אין זינען, אָליעטשקאַ, אַז ער איז געוועהנט געוואָרען צו לעגען זיך פריה שלאָפען, האָט ער מיר געזאָגט... פערשטעהסטו שוין, אָליאַ?

אָ ל ג אַ נ י ק.: צו מיר דאַרף באַלד קומען גלוכאָווצעוו.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (דערשראָקען): אויף קיין פאַל ניט! מאָר־גען אויב דו ווילסט, איז אַן אַנדער זאַך, אָבער היינט בשום אופן ניט! דו בעטראַכט נור אין וואָס פאַר אַ לאַגע דו שטעלסט מיר אַוועק!

אָ ל ג אַ נ י ק.: ניין, ער וועט קומען!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אָילאַ!...

אלגאנ יק.: ער וועט קומען, זאָג איך!

יעוודאָקיאַ: אפנים אַז דו ווילסט איך זאָל מיט איהם אַליין אַ רייד טהאָן? אדרבה, גוט! מיר האָט שוין דערעסען אָט דער שטיקעל אינגליאַק! דער גראָביאַן!...

אלגאנ יק.: ניין, ניין, ער וועט דאָך דאָ ניט לאַנג בלייבען.

יעוודאָקיאַ: זעה זשע! (קלינגט) אין אַ שטונדע ארום וועל איך זיין צוריק, אָליאַ. זאָלסטו ניט פערגעסען, אין אַ שטונדע ארום, הערסט!

אלגאנ יק.: גוט. איך וועל ניט פערגעסען. אייער היטעלע פערריכט דאָך — זי איז אָן אַ זייט.

אנגושקאַ (קומט אריין): איהר האָט געקלונגען?

יעוודאָקיאַ: אָך, יאַ, מיין ליעבע. זייט אַזוי גוט און לאַדעט אהער איין דעם סטודענט גלוכאָווצעוו.

אנגושקאַ: פון נומער 74?

יעוודאָקיאַ: יאַ, אין נומער „74". זאָגט, אַז די פריילין האָט זעהר געבעטען. פערשטעהט איהר, די פריילין, ניט איך!

אלגאנ יק.: בעט, ער זאָל גלייך קומען, אַנגושקאַ! (אַנגושקאַ געהט אָב. יעוודאָקיאַ, אַן אָנגעטהאָנענע, קושט אָלגאַ'ן אין שטערען.)

יעוודאָקיאַ: אויף וויעדערזעהן, מיין קינד. יאַ, איך האָב זיך גאָר פערגעסען. עס דאָ קיין זאַך ניט. איך וועל שוין ברענגען וואָס צו פערבייסען. ווייסטו, אָליעטשקאַ, מיר געפעלט גאָר ניט וואָס דו ביסט אין שווארצען... אָבער איבעריגענס, עס קען זיין אַז אַזוי איז טאַקע בעסער, זעהסט אוים בעשיידענער. נו, אַדיע, מיין לעבען. (אַרויסגעהענדיג שטויסט זי זיך אָן אין טהיר אויף גלוכאָווצעוו, וועלכער רוקט זיך אָב שטיל און לאָזט זי דורך.)

יעוודאָקיאַ: אָך, דאָס זייט איהר, מיין פריינד! געהט אריין, געהט אריין, ביטע. אָליעטשקאַ איז אין דער היים. איהר דאַרפט פערצייהען אַזאַ אַלטעטשקער ווי איך, וואָס איך בין געווען

אזוי אויפגעבראכט דאן אין בולוואר. איך בין געווען זעהר נערוועז. פערצייהעט איהר?

גלוכאָווצעוו: עס מאכט ניט, ביטע.

יעוודאָקיאַ: אך, די יוגענד איז אזוי גרויסמוטהיג! אויף וויעדערזעהן, מיין פריינד. ענטשולדיגט, איך אייל זיך זעהר. (צו אָלגאַ) אויף וויעדערזעהן, קינד מיינס! (געהט אָב.)

גלוכאָווצעוו: גוטען אבענד, אָלגאַ ניקאָלאיעוונאַ.

אָלגאַ ניק.: גוטען אבענד, ניקאָלאי פעטראָוויטש.

גלוכאָווצעוו: איהר האָט מיך געוואָלט זעהן?

אָלגאַ ניק.: יאַ, זיצט, ביטע, זעצט זיך צו אַ ווײַלע. (אַ קליינע פויזע.) איהר זייט זעהר מאָגער געוואָרען, ניקאָלאי פעטראָוויטש.

גלוכאָווצעוו: איך? ניין. פון וואָס האָב איך מאָגער צו ווערען? אָט איהר זייט, דוכט מיר, ווירקליך בלייכלעך געוואָרען. זייט איהר עפעס ניט געזונד?

אָלגאַ ניק.: קאָליאַ... (פויזע.)

גלוכאָווצעוו (הויבט זיך אויף): מעג איך אוועקגעהן?

אָלגאַ ניק. (שטעהט אויך אויף): אך, ניין, זיצט אַ ווײַלע, איך בעט אייך. (זעצען זיך ביידע.)

אָלגאַ ניק.: שוין אזוי לאַנג ווי איך האָב אייך ניט געזעהן.

גלוכאָווצעוו: אכט טעג.

אָלגאַ ניק.: און מיר האָט אויסגעוויזען, אז מעהר!...

גלוכאָווצעוו: ניין, אכט טעג.

אָלגאַ ניק.: און וואָס מאכט אנופרי ניקאָלאיעוויטש?

גלוכאָווצעוו: אָט אזוי, ער איז נאָר וואָס ביי מיר געווען. ער וועט ביי מיר מסתמא וואוינען איצט.

אָלגאַ ניק.: ווירקליך? (פויזע.) געדענקט איהר די וואָראָביאָווע בערג, קאָליאַ!....

גלוכאָווצעוו (שאַרף): ניין. איך פערשטעה איבער־הויפט ניט, אָלגאַ ניקאָלאיעוונאַ, פון וואָס האָבען מיר מיט אייך צו

ריידען. איך האָב זיך זעהר געוואונדערט, ווען איך האָב ערהאַלטען אייער צעטעלע. אַלעס איז דוכט זיך אַזוי קלאָהר...

אַ ל ג אַ נ י ק. (שטיל): ניין, ניט קלאָהר.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: איהר ליעבט דאָך מיך ניט...

אַ ל ג אַ נ י ק. (שטיל): ניין, איך ליעב.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (שפרינגט אויף): יאָ? איהר ליעבט? דאַן פאַר וואָס זשע... פאַר וואָס זשע, אַלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ, פאַר וואָס טהוט איהר אַזעלכעס? ערקלעהרט מיר, איך בעט אייך.

אַ ל ג אַ נ י ק. (אונבעהילפיג): קאָליעטשקאַ!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: קאָליעטשקאַ! און ווי האָט איהר דעם אָפיצער גערופען, וואַסינקאַ, פּעטינקאַ? און ווי האָט איהר יענעם לומפּ גערופען, וועלכער איז ביי אייך געווען פאַרגעסטערען ביי־נאַכט? אויך קאָליעטשקאַ? עס זיינען דאָך פאַראַן אַזוי פיעל ניקאָלאַיעס... וואָס־זשע שווייגט איהר, האַ?

אַ ל ג אַ נ י ק. (וויינט): וואָס זאָל איך זאָגען? האָב אויף מיר רחמנות! זעהסטו דען ניט ווי אונגליקליך איך בין! איך האָב דאָך קיין איין נאַכט מיינע אויגען ניט צוגעמאַכט!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: די אָפיצערען האָבען געשטערט?

אַ ל ג אַ נ י ק.: דו בעליידיגסט מיך, קאָליאַ.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: קען מען דען אייך בעליידיגען?

אַ ל ג אַ נ י ק. (אין כעס): ניקאָלאַי פּעטראָוויטש!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואָס פערלאַנגט איהר, אַלגאַ ניקאָ־לאַיעוונאַ?

אַ ל ג אַ נ י ק. (שטיל): דו האַסט מיך?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: קענט איהר דען ערוואַרטען עפּעס אַנ־דערעס? איך וואָלט אייך געבעטען, איהר זאָלט מיר ערלויבען אַוועקצוגעהן. אויף מיר וואַרטען מיינע קאָמעראַדען.

אַ ל ג אַ נ י ק. (וויינענדיג): און דו... און דו האַסט מיך. מיין גאָט! און קיינער, קיינער... קיין איין זעעלע אויף דער גאַנצער וועלט... זעהט ניט, אַז איך בין דאָך נאָך גאָר אַ מיידעלע... איך בין דאָך ערשט קוים אַכצעהן יאָהר... און קיינער האָט גאָר קיין מיטלייד

ניט? גאָט מיינער! און קיינער דאַרף מיך ניט? א, נור איינגעהמען סיידען... קאַרבאָל... און.... פער'סם'ען... פער'סם'ען... זיך.

גלוכאָווצעוו: אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ! אָליאַ!

אָלגאַ ניק. (וויינט): אָט האָסטו קאַמעראַדען... אַנופרי וועט וואוינען מיט דיר... און... איך מיט וועמען? מיין גאָט, מיט וועמען? בין איך דען שולדיג, אַז מען האָט מיר געמאַכט פאַר אַזעלכער? דאַן, אויף די וואַראַביאָווע בערג, אַלע זינגען, אַלע לאַכען, אַלע זיינען פרעהליך, אַלע זיינען אַזעלכע גוטע, און איך איינע בין ווי אַ פער... פערלאָרענע... שעהם זיך אפילו גלייך אין די אויגען צו קוקען! דאַרף מען גאָר מיט מיר קיין מיטלייד ניט האָבען? אָ, גאָט...

גלוכאָווצעוו: מיר טהוט וועה דאָס האַרץ פאַר דיר, איך האָב אויף דיר זעהר, זעהר רחמנות. אָבער... בעטראַכט איהר נור אַליין, וואָס זשע קען איך טהאָן?... איהר האָט דאָך אַליין אַזוי געוואָלט, איהר זייט דאָך אַליין אַוועק.

אָלגאַ ניק.: זי האָט מיך אַוועקגעפיהרט.

גלוכאָווצעוו (בייז): פאַר וואָס האָט איהר ערלויבט זי זאָל אייך אַוועקפיהרען?

אָלגאַ ניק.: איך... איך... האָב מורא געהאַט.

גלוכאָווצעוו: אָט... אָט דאָס איז דאָך מיט אייך — האָט מורא געהאַט! אָט די מורא, דיעזער שרעק, מאַכט דאָך אייך פאַר אַ שקלאַפין, פאַר אַ שפּיעלווערק, פאַר אַ געזונקענער פרוי... פאַר... פאַר!..

אָלגאַ ניק.: איז מיר דען גוט דערפון, קאָליאַ? יאָ, עס איז אמת, איך האָב מורא, איך בין אַ פייגלינג, מיר פעהלט מוטה, ניטאָ ביי מיר די העלדישקייט, ווי ביי אַנדערע. אָבער פון וואַנען? איך בין דאָך נאָך אַזוי יונג! וואַרט, לאָמיך לעבען, איך וועל אפשר אויך בעקומען מוטה, איך וועל אפשר אויפהערען מורא האָבען און וועל ווערען אַן עהרליכע. שטוים מיך ניט אָב, קאָליעטשקאַ!

ג ל ו כ א ו ו צ ע ו ו : פאר וואָס זשע האָסטו דאַן מיר פרי־הער ניט געזאָגט, אז דו ביזט אויף געהאַלט ?

א ל ג א נ י ק. : איך... איך האָב זיך וועגען דעם פערגע־סען. מיר איז געווען אזוי גוט מיט דיר, איך האָב דיך אזוי געליעבט, אז איך האָב אין גאַנצען פערגעסען א וועלכע איך בין ; אלעס, אלעס פערגעסען...

ג ל ו כ א ו ו צ ע ו ו : און מאָרגען וועט וויעדער קומען א וועלכער ניט איז... קויפער, און איהר וועט וויעדער...

א ל ג א נ י ק. (היציג) : ניין, קאָליאַ, איך שווער דיר ! איך וועל אַרבייטען. לאָז מיך נור קומען צו זיך, אביסעל געזינדער ווערען. שטויס מיך ניט אָב. האָב אויף מיר רחמנות !

ג ל ו כ א ו ו צ ע ו ו : ליגען ! פאַלש ! פאַלש !

א ל ג א נ י ק. : איך שווער עס דיר, קאָליאַ ! (שטעלט זיך אויף די קניע פאַר איהם) זיי גוט צו מיר, זיי צו מיר צערטליך ווי אמאָל, רוף מיך... איל־איל...

ג ל ו כ א ו ו צ ע ו ו : ניין, ניט אויף די קניע ! מען דאַרף ניט ! איך בעט אייך, שטעהט ניט אויף די קניע פאַר מיר ! איך בעט אייך, אלגא ניקאָלאַיעוונא ! אך, מיין גאָט, אליאַ ! איל־איל !

א ל ג א נ י ק. (ניט אויפשטעהענדיג) : אָט האָסטו גערופען... ליעבער מיינער, טהייערער מיינער ! איך ליעב דאָך דיך אזוי שטאַרק, אזוי שטאַרק !...

ג ל ו כ א ו ו צ ע ו ו : שטעה אויף, אליאַ. איך וועל ניט ריידען, ביז וואַנען דו וועסט ניט אויפשטעהן !

א ל ג א נ י ק. : זיי ניט בייז, ליעבינקער. דו ביזט דאָך אזא איידעלער, אזא גרויסמוטהיגער, ווי קענסטו בייז זיין אויף א קליין מיידעלע ?

ג ל ו כ א ו ו צ ע ו ו : שטעה אויף, שטעה אויף ! איך קען דאָס ניט זעהן.

א ל ג א נ י ק. : נו, לאָמיר זיך זעצען, קאָליעטשקאַ, דאָ אויפ'ן דיוואַן.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ניין, אָיל־אָיל, איך וועל בעסער ארומגעהן.

אָ ל ג אַ נ י ק: נו, געה זיך ארום, נור זיי ניט בייז, קאָליעטשקאַ.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: און דו ליעבסט מיך ווירקליך?

אָ ל ג אַ נ י ק.: ווי קענסטו דעריין צווייפלען? זעה ווי אויסגעמאַטערט איך בין: ביי מיר איז דאָך קיין טראָפּען בלוט אין פּנים ניטאָ. איך האָב היינט אין דער פריה אַ קוק געטהאָן אויף זיך אין שפּיגעל, און איך האָב אַזוי רחמנות געקראָגען אויף זיך אַליין, אַז איך האָב זיך צואוויינט. אַ רחמנות אויף מיין יוגענד, אויף מיין שעהנקייט. (וויינט שטיל.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: יאָ יוגענד... אָט זאָגסטו, איך בין מאָגער געוואָרען — ווייסטו אַז איך בין פאַר דער וואָך שיער פון זינען אראָב? אַזוי פּלוצלינג, אַזוי אונערוואַרטעט, אַזוי מיט איין מאָל — איך קען ניט פערשטעהן וואָרום? פאַר וואָס?... און וואָס האָב איך דען אַזוינס געטהאָן, אַז איך זאָל אַזוי שרעקליך בע־שטראָפט ווערען?

אָ ל ג אַ נ י ק.: הער אויף, קאָליאַ! דו האָסט קיין זאַך ניט געטהאָן, דו ביזט אַזוי איידעל. איך בין דאָס אין אַלעם שולדיג.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: ניין, אָיל־אָיל. איך האָב עפּעס יאָ גע־טהאָן, איך פיהל דאָס. און ווייסטו וואָס? דאָס, וואָס איך האָב וועגען קיין זאַך ניט געטראַכט. איך האָב אפשר ווירקליך געדאַרפט אַ טראַכט טהאָן פריהער, אַ פרעג טהאָן זיך אַליין, און ניט אַזוי ווי אַ דומע קאַלב — דערזעהן גראָז, שוין דערפרעהט זיך און אָנגע־הויבען שפּרינגען... געוויס האָב איך געדאַרפט מיט מעהר בע־וואוסטזיין אַ טראַכט טהאָן וועגען דיין אויפפיהרונג, בעזונדערס נאָך, ווען מען טרעט אריין אין ערנסטע פערבינדונגען מיט אַ פרויענצימער. אָבער דו פערשטעהסט אָיל־אָיל: איך האָב דאָך גאָר ניט בעטראַכט, אַז אונזערע בעציהונגען ווערען אַן ערנסטע פערבינדונג.

אָ ל ג אַ נ י ק.: און איך האָב דען געטראַכט וועגען וואָס

ניט איז? און קען מען דען קלעהרען וועגען עפּעס, ווען מען ליעבט?

גלוכאָווצעוו: נו, דו — דו ביזט א פּרויענצימער, ד. ה. א יונג מיידעלע, אויב מען זאָל נעהמען אין אַנבעטראַכט דיינע יאָהרען — אָבער איך? ווייסטו ווי אַנופרי רופט מיך? שפּאַנישער עזעל! און ווען מיר האָבען אָנגעהויבען צוזאַמען בע־טראַכטען די גאַנצע אַנגעלעגענהייט האָט זיך ארויסגעשטעלט, אז ער אַליין איז אויך אַזא שפּאַנישער עזעל. ווייסטו, די דריטע נאַכט שוין, ווי מיר האַלטען אין איין דיסקוטירען וועגען דיעזער פּאַסירונג.

אַלגאַ ניק.: און ער איז געגען מיר, אַנופרי ניקאָלאַיע־וויטש?

גלוכאָווצעוו: ער איז געגען דיר, ער איז געגען מיר, און היינט איז ער שוין געגען זיך אַליין אויך. (קרימט נאָך אַנופרי'ס רייד) דו, קאָליאַ, זאָגט ער, ביזט א נאַר, נו, און איך בין אויך א נאַר, קאָליאַ. דו וועסט שוין קיין שטילע פאַמיליע ניט האָבען — אָבער ווילסטו וויסען פאַר וואָס? קוק זיך איין אין אַן ענציקלאָפּע־דישען ווערטער־בוך, שטעהט דאָרט: עזעל!

אַלגאַ ניק.: ניין, אַנופרי איז זעהר א גוטער מענש, איך האָב איהם זעהר ליעב דערפאַר. זעץ זיך לעבען מיר, קאָליעטשקאַ.

גלוכאָווצעוו: צו וואָס? (זעצט זיך).

אַלגאַ ניק. (נעהמט איהם אַרום צערטליך, שטיל): גע־דענקסטו די וואַראַביאָווע בערג?

גלוכאָווצעוו (אומאַרעמט זי): איל־איל, וועסטו טאַקע מיט אַן אמת אַרבייטען?

אַלגאַ ניק.: יא, איך וועל, מיין לעבען. דו זאָלסט מיר נור גלויבען, זאָלסט מיך ניט יאָגען. לאָז מיך וועניגסטענס א ביסעלע קומען צו זיך.

גלוכאָווצעוו: דו האָסט דאָך אָבער געזאָגט, אז דו קענסט קיין זאַך ניט, ווייסט קיין אַרבייט ניט?

אַלגאַ ניק.: דו וועסט מיך לערנען, דו ביזט אַזא קלו־גער, דו וועסט מיר אַלעס אויסלערנען.

גלוכאָווצעוו: און דו וועסט פאָלגען? (שטויסט זי

פלוצלינג אָב און וויל זיך בעפרייען פון איהרע אומאַרמונגען.) ניין, אָיל־אָיל, מען דאַרף ניט! לאָז מיך! איך בין שוין ווייטער צומישט, איך פערשטעה קיין זאַך ניט. וואו־זשע איז דער אמת, אָיל־אָיל? וואו איז דער פערפלוכטער אמת?

אָ ל ג אַ נ י ק. (אומעטיג): ניטאָ קיין אמת אויף דער וועלט, קאָליעטשקאַ. (צערטעלט און קושט איהם.) ניטאָ, קאָליעטשקאַ.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: א, אונזין! עס איז פאַראַן! (קושט זי.) פאַראַן, אָיל־אָיל.

אָ ל ג אַ נ י ק.: ניטאָ, קאָליעטשקאַ, ניטאָ! (קושט איהם.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: א, לאָז מיך!

אָ ל ג אַ נ י ק.: ניין.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: לאָז מיך.

אָ ל ג אַ נ י ק.: ניין. ניין. ניין. ניין. (קושט איהם.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (שפּרינגט אויף): ניין — אונמעגליך. אָיל־אָיל, לאָז מיך אָב, איך געה פון זינען אראָב.

אָ ל ג אַ נ י ק. (דעריאָגט איהם און אומאַרעמט איהם): וואוהין־זשע געהסטו? ניין, ניין, נעהם מיך ארום! איך ליעב דיך! איך ליעב דיך.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (נעהמט זי אַרום און קוקט איהר גלייך אין די אויגען): אָיל־אָיל, מיין צויבער, דאָס איז דאָך אמת, האַ? אמת, אז דו ליעבסט מיך? אמת, אז איך קוק דאָס דיר אריין אין די אויגען? אז דו ביזט וויעדער מיט מיר, מיין גליק, מיין חן, מיין לעבען!

אָ ל ג אַ נ י ק.: אמת, אמת! דאָס איז אַלעס אמת, מיין ליעבינקער! (אַ קלאַפּ אין טהיר.)

אָ ל ג אַ נ י ק. (רייסט זיך אַרויס פון איהם): לאָז מיך, לאָז! דאָס איז די מאַמע, געה בעסער אוועק! מיר וועלען דערנאָך, דערנאָך זעהן זיך.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: פאַר וואָס זשע זאָל איך אוועקגעהן? זי האָט דאָך זיך אַליין ענטשולדיגט פאַר מיר, און... (שרייט) אריין! אריין!...

יעוודאָקיאַ (קומט אַריין און וואַרפט אַ פּעראַכטענדען בליק אויפ'ן סטודענט): אָליאַ!... און איהר זייט נאָך אַלץ דאָ הערר גלוכאָווצעוו?

אָלגאַ ניק.: ער וועט גלייך אַוועק. קאָליאַ, ליעבינקער, הער מיך... פאָלג מיך. (פיהרט איהם צום טהיר.) גלייך, מאַמע, איך וועל איהם נור בעגלייטען צו זיין צימער.

גלוכאָווצעוו (רייסט זיך אַרויס): ניט נויטיג, איך בעט אייך, בעמיהט זיך ניט. איך קען אַליין. (געהט אַרויס מיט אימפּעט.)

אָלגאַ ניק. (פערברעכט די הענד): ער איז אַוועק! קאָליאַ, קאָליעטשקאַ, אָ, קעהר זיך אום!... (פאַלט אין שטוהל און שלוכצעט.)

יעוודאָקיאַ: אָליאַ! וואָס איז דאָס פאַר אַזאַ דראַמאַ? וואָס נאָך!

אָלגאַ ניק.: פערלאָרען... אַלעס פערלאָרען... איך וועל איהם שוין מעהר ניט זעהן, מיין לעבען, מיין ליעבע. קיינער האָט אויף מיר קיין מיטלייד ניט, קיינער ניט.

יעוודאָקיאַ: אָליאַ!... איהר זאָלט זיך מיר גלייך איינוואַשען, פריילין, און פערקאַמען זיך. וואָס נאָך! דראַמעס גאָר דאָ פערפיהרען? אַזאַ אָבגעריסענער אינגליאַק! אַ סטודענטיק!... דו הערסט וואָס איך הייס? אויב דו וועסט מיר גלייך ניט געהן איינוואַשען זיך און צורעכט מאַכען די האָר... דאַן... אָליאַ!...

אָלגאַ ניק. (גראָב): וואָס שרייסטו! זעהסט דאָך אַז איך געה. (געהט אַוועק ווייענדיג צום שלאָפצימער און גיט אַ שטויס פערבייגעהענדיג די מוטער מיט'ן אַקסעל.)

יעוודאָקיאַ: שנעלער, שנעלער, אָליעטשקאַ. ער וועט דאָך דאָ גלייך זיין, ער איז נור אַריין אויף אַ מינוט אין פּאַריק־מאַכערסקע.

אָלגאַ ניק.: דו האָסט שוין ווייטער צושלעפּט מיינע האָר־נאָדלען. וויפיעל מאָל האָב איך דיר געזאָגט: קויף זיך אַליין האָר־נאָדלען און פּוץ זיך אויס, וויפיעל דיין האַרץ געלוסט. (מיט פערעכטונג) אויך מיר!

יעוודאקיא: זעה, זעה, מען טאָר שוין גאָר איהרע א האָר־נאָדעל ניט אָנריהרען! וואָלסט בעסער די קליידלעך אויפראַ־מען און ניט צוואוואַרפען אויף די שטוהלען! וואָס־זשע ווילסטו, איך זאָל געהן מיט צולאָזטע האָר ווי אַן אָפעליע?

אָלגאַ ניק.: מכשפה!

יעוודאקיא: וואָס איז דאָס? ווענען זידעלסטו דאָס, האַ!

אָלגאַ ניק.: מכשפה!

יעוודאקיא: פריילין! איך בעט אייך, איהר זאָלט בעסער מויל האַלטען! און דאָס רעדט אַזוי מיין קינד, מיט אַן אינסטיטוט־ערציהונג! אַך, דו פּאַסקודסטווע, דו גאַסען־מיידעל!... דו...

אָלגאַ ניק.: פאַר וואָס זשע האָט איהר מיך פערקויפט, מאַדאַם, האַ? פאַר וואָס זשע האָט איהר פון מיר געמאַכט א גאַסען־מיידעל? פערפלוכטע מכשפה! טייפעל!

יעוודאקיא: קוק איהר נאָר אָן — „פערקויפט"! און ווער וועט דיך גאָר וועלען קויפען, פּאַסקודסטווע דו? אַזעלכע ווי דו שלעפּען זיך אַרום הונדערטער אויפ'ן בולוואַר.

אָלגאַ ניק.: מאַמע!

יעוודאקיא: וואָס איז, טאָכטער'ל? נו, איך הער.

אָלגאַ ניק.: מאַמע!...

(אין טהיר דערהערט זיך א שטאַרקער קלאַפּען.)

יעוודאקיא: אַליעטשקאַ, דער פּאָלקאָווניק. אייל זיך צו, מיין קינד!... ביטע, ביטע, אַריין, מאָסיע!...

פּאָן־ראַנקען (קומט אַריין, ציווילנע געקליידעט): איז עס דאָ?

יעוודאקיא (אויפגעלעגט): סיל־וואו־פּלע! ביטע, ביטע. ווי גערן איך בין אויפצונעהמען אייך, פּאָלקאָווניק. איך האָף, אַז אייער פּאַציענט איז אויסער געפאַהר. איך האָב אַזוי פיעל גוטעס דערצעהלט וועגען אייך מיין אַליעטשקען, און זי וואַרט,

וואַרט מיט אונגעדולד, מיין נעביבקע. אָליאַ, קינד מיינס, ווייסטו ווער עס איז צו אונז געקומען?

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: איהר האָט מיר געזאָגט, ליעבע יעוודאָקיאַ גריגאָריעוונאַ...

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (שלאָגט איבער): ניט גריגאָריעוונאַ — אַנטאָנאָוונאַ, פּאָלקאָווניק!

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: יאַ... יעוודאָקיאַ אַנטאָנאָוונאַ, איהר האָט מיר געזאָגט, אַז איהר וואוינט אין נומער 54, און אין אמת'ן איז גאָר אייער נומער 52.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: ווירקליך? וואָס פאַר אַ שרעקליכער טעות!

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: יאַ, מען דאַרף זיין אַביסעל אויפמערקזאַמער. און נאָך וואָס, איך בעט אייך, רופט מיך ניט פּאָלקאָווניק; רופט מיך בעסער איינפאַך, הערר פאָן־ראַנקען... נו, און וואו איז דאָס אייער אָלגאַ?... איך ווייס אייגענטליך ניט ווי זי צו רופען.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (מיט אַ געבעט): רופט זי אָליאַ, הערר פאָן־ראַנקען: זי איז דאָך ביי מיר נאָך גאָר אַ מיידעלע. אָליעטשקאַ, מען וואַרט אויף דיר. (אָלגאַ קומט אַרויס, שטאַרק אָנגעפּודערט, דערלאַנגט שווייגענדיג די האַנד.)

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: ערלויבט מיר פאָרצושטעלען: מיין טאָכטער, אָליאַ. וואָס פאַר פּרעכטיגע פּערפיום — ווייסטו ניט וועלכע דאָס איז אָליעטשקאַ?

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: פּאַ־דיספאַן. — בין זעהר גליקליך מיט אייך צו בעקענען זיך, אָלגאַ...

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אָליאַ, דאָס איז דער הערר פּאָלקאָווניק, אָליאַ!

אָ ל גאַ נ י ק.: איך בין אויך זעהר גערן.

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: אויף וויפיעל איך קען זיך עראינערען, האָב איך געהאַט די עהרע צו דיענען מיט אייער פאָטער צוזאַמען אין איין רעגימענט.

יעוודאקיא: יא, יא, הערר פאָן־ראַנקען! ער פלעגט מיר דערצעהלען אַזוי פיעל גוטעס פון אייך!

פאָן־ראַנקען: נו, דאָס האָט ניט געקענט זיין. איך בין דאַן ערשט אַריין אין דיענסט, און אייער מאַן האָט מיך ניט געקענט. אָבער איך געדענק איהם, יא... אַן אַנשטענדיגער מאַן געווען, נור דאָס שפּיעלען אין קאָרטען... ניט וואהר, יעוודאָקיא גריגאָריעוונא?...

יעוודאָקיא: אַך דערמאָנט גאָר ניט, הערר פאָן־ראַנקען, אַ שרעק גאָר ווען איך דערמאָן זיך! אַליעטשקאַ, וואָס זשע שווייגסטו, מיין לעבען? פאַר וואָס שלאָגסטו אונזער גאַסט ניט פאַר אַ גלאָז טהעע? מען דאַרף ניט זיין צו שעהמעדיג, מיין קינד.

אַלגאַניק: וועט איהר טרינקען טהעע?

פאָן־ראַנקען: ניין, איך בין ניט קיין טהעע־טרינקער. נור אָט, אויב איהר וועט מיר ערלויבען, וועל איך אַ בעט טהאָן אייער... היער איז געלד, יעוודאָקיא גריגאָריעוונא — פינף און צוואַנציג רובעל — איך האָף, אַז דאָס וועט זיין גענוג?

יעוודאָקיא: אָ, געוויס, פּאָלקאָווניק! איך... איך בין ווירקליך אין פערלעגענהייט...

פאָן־ראַנקען: נו־נו הערט אויף. נעהמט, איך בעט אייך. מיר וועלען זיך פיהרען גאַנץ בעשיידען, אַליאַ, ניט וואהר? זאָגט, וואָס איהר פערלאַנגט, איך בעט אייך, שעהמט זיך ניט.

אַלגאַניק: בעשטעלט וואָס איהר ווילט, מיר איז ווירקליך גאַנץ גלייך.

יעוודאָקיא: מיין מיידעלע ליעבט ליקער, הערר פאָן־ראַנקען. זי האָט אַזוי ליעב זיסע זאַכען, יא, אַליאַ?

פאָן־ראַנקען: ליקער? נו, דאַן איז דאָך דאָס צו ווענינ געלד. (קרימט זיך.)

יעוודאָקיא: אַך, בערוהיגט זיך! מען קען נאַליווקע. אַליעטשקע, דו ליעבסט דאָך נאַליווקע?

פאָן־ראַנקען: ווי איהר פערשטעהט, מאַדאַם. נור צובייסען קויפט עפּעס וואָס איינפאַכער, איך ליעב ניט די דעליקאַט־

עסען, פון זיי ווערט בלויז דער מאָגען פערדאָרבען. זאָג איך ריכטיג, אָליאַ? אָט ברענגט אַ ראָסט־ביעף, אַ געבראָטען היהנדעל אָדער עטוואָס עהנליכעס...

אָ ל ג אַ נ י ק.: איקראַ נעהמט, מאַמאַשע.

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: געווים מען קען אויך איקראַ, אָבוואָהל איך, אַלס אַרצט, וואָלט אייך דאָס קיינמאָל ניט געראַטהען פאַר אייער יונגען מאָגען.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: פילייכט סאַרדינען, אָליעטשקע?

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: נו, און עפּעס אַזוינס צום טרינקען, אָבוואָהל איך בין אין אַלגעמיין ניט קיין טרינקער, נור פון אַזאַ אַנגענעהמער געזעלשאַפט וועגען... ניט אַזוי דען, אָליאַ? כאַ־כאַ־כאַ, לאָמיר זיין אַזוי ווי קינדער! מיינט ניט אָליעטשקאַ, אַז איך בין אַזאַ שטרענגער, ווי איך זעה אויס און קען ניט פרעהליך זיין. אָ, איך קען זעהר, זעהר פרעהליך זיין!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אַך, יאַ, אָליעטשקאַ: איך האָב זיך גאָר פערגעסען דיר צו זאָגען. אונזערע פריינד, פּאָלאָזאָוום, האָבען מיך היינט פערבעטען ביי זיי צו נעכטיגען. דאָס זיינען אונזערע זעהר גוטע בעקאַנטע, הערר פאָן־ראַנקען, און זעהר אַן אַנשטענדיגע פאַמיליע! דיר וועט דאָך דאָ ניט אומעטיג זיין אָהן מיר, קינדעלע מיינס?

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: איך האָף אַז ניט. האָב איך רעכט, אָליאַ?

אָ ל ג אַ נ י ק.: נו, געה, געה שוין, מאַמע; מען וועט דערנאָך פערשפּאַרען די קלייטען.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אַך, מיין גאָט, איך האָב זיך גאָר פערגעסען וועגען דיעזע דומע איינריכטונגען.

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: פאַר וואָס עפּעס דומע? יעדערער מוז דאָך האָבען אַ צייט אָבצורוהען זיך, מאַדאַם.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: איך געה. איך געה שוין — די מינוט!

אָ ל ג אַ נ י ק.: מאַך צורעכט דיין היטעלע, זי איז ביי דיר ווייטער אויף איין זייט, מאַמע. (יעוודאָקיאַ געהט אָב.)

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: גיט מיר אייער האַנד, אָליאַ. ווי בע־שיידען איהר זייט — זייט איהר אימער אַזוי?

אָ ל ג אַ נ י ק.: אימער.

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: איך האָב זעהר ליעב בעשיידענע. נור... נור געוועהנליך, ניט אין אַלע אומשטענדען איז נויטיג בעשיי־דענהייט. איבעריגענס, זעה איך אויך אין אייערע אויגען אַ בעהאַל־טענעם אָבער זעהר לעבעדיגען פייער'ל — טרעף איך, אָלגאַ?

אָ ל ג אַ נ י ק.: ווי רופט מען אייך?

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: רופט מיך עדוארד, איינפאַך עדוארד.

אָ ל ג אַ נ י ק.: וואָס פאַר אַ שעהנער נאָמען.

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: ניט וואהר? יאַ, זעהר אַ שעהנער נאָ־מען. אָבער פאַר וואָס גיט איהר אפילו קיין שמייכעל ניט, אָליאַ? אויף יונגע ליפּעלעך אַ שמייכעל איז אַזוי ליעבליך. קענט איהר זינגען?

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך קען אַ ביסעלע.

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: אָ, דאָס איז זעהר אַנגענעהם! איך האָב בעזונדערענס ליעב אין אַזאַ צייט אַז מען זאָל מיר זינגען. קענט איהר דעם ראָמאַנס... איבעריגענס וועלען מיר וועגען ראָמאַנסען ריידען דערנאָך. און פריהער פון אַלעם וועלען מיר אַ שמועס טהאָן וועגען אייניגע אינטימע, זעהר אינטימע אַנגעלעגענהייטען. איהר וועט דאָך מיר ערלויבען, יאַ? איך וועל זיין זעהר, זעהר פאָרזיכטיג, מיין ליעבינקע מיידעלע, און וועל זיך חס וחלילה ניט ערלויבען... איהר רעדט דאָך פראַנצויז?

אָ ל ג אַ נ י ק.: ניין, זעהר ווענינ.

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: אָך, ווי שאַדע, און איך האָב געאור־טהיילט פון אייער מוטער'ס רייד, אַז איהר... איבעריגענס איז דאָס ניט וויכטיג. די רוסישע איז אויך אַ גוטע שפּראַך, ניט וואהר, אָליאַ?

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך ווייס ניט וועגען וואָס איהר ווילט ריידען. מיר האָט די מאַמע געזאָגט...

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: אָ, אייער מוטער איז אַביסעל אַ צו

היציגע, א צו עקזאלטירטע פרוי, און איהר שטעלען זיך פאר זאבען ניט אזוי ווי זיי זיינען אין דער ווירקליכקייט — ניט וואהר, אליא?

אלגא נ י ק.: רעדט, איך בעט אייך, איך זאל פערשטעהן! איך פערשטעה ניט וואס איהר פערלאנגט.

פאן־ר א נ ק ע ן: איך וויל אייך ערקלערען, מיין קינד, אייגענטליך, דאס איהר דארפט פערשטעהן מיין לאגע... איהר ווייסט, איך בין אן ארצט, בין זעהר בעקאנט אלעמען, און אויסער דעם זיינען ביי מיר צוויי טעכטער, ביידע שוין כלות, און עס וואלט געווען זעהר אונאנגענעהם... איהר פערשטעהט דאך?

אלגא נ י ק.: ניין, איך פערשטעה גאר נישט. צו וואס רעדט איהר צו מיר וועגען אייערע טעכטער? וואס געהט דאס מיך דען אן?

פאן־ר א נ ק ע ן: יא, יא, איך פערשטעה אייך גאנץ גוט! אבער איינע פון זיי דארף די טעג חתונה האבען, און עס וואלט געווען זעהר אונאנגענעהם... איך בעט אייך, זייט מיט מיר גאנץ אפענהערציג, מיין קינד, און פערגעסט ניט, איהר קענט דאך מיר זאגען, איך מעג דאס פאדערען פון אייך אלס ארצט. פערשטאנען?

אלגא נ י ק.: וואס מאטערט איהר מיך? וואס דארף איך פערשטעהן? אז איך ווייס ניט וואס איהר מיינט.

פאן־ר א נ ק ע ן: רעגט זיך ניט אויף, רעגט זיך ניט אויף — דאס איז זעהר אונגעזונד. איהר האט אפשר מורא צו זאגען פאר אייער מוטער? אבער איך גיב אייך מיין וואָרט, אז דאס וועט בלייבען צווישען אונז, און איהר וועט בעקומען פונקט דאס זעלביגע אזוי ווי אלעס וואלט געווען אין אָרדנונג. זאג איך ריכטיג, אליא?

אלגא נ י ק.: אבער וואס ווילט איהר, וואס דארפט איהר, זאגט דאך!

פאן־ר א נ ק ע ן: איך מיין, זאגט מיר געפעליגסט, איהר זייט ניט... (בויגט זיך אן און רוימט איהר איין א סוד)...

אָ ל ג אַ נ י ק. (טרייסעלט זיך אָב מיט די הענד): ניין,ניין, ניין! מיין גאָט, ווי עקעלהאַפט דאָס איז!...

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: אָבער דאָס געהט דאָך אום געזונד, מיין קינד און...

אָ ל ג אַ נ י ק. (פערשטאָפּט די אויערען): ניין, ניין, ניין! שווייגט, איך וויל אייך ניט הערען.

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן (גרויסמוטהיג): איך גלויב אייך, אַז איהר זאָגט ניין, גלויב איך. אָבער ווי נאַאיוו איהר זייט דאָס, אָליעטשקאַ! וואָס איז דאָס, טרעהרען? אי־אי־אי! מען דאַרף אויסטריקענען דיעזע טרעהרען. (קושט זי.) זאָג איך ריכטיג, אָליאַ?

אָ ל ג אַ נ י ק.: אַך, וואָלט ווענינסטענס די מאַמע שוין קומען.

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: עסען ווילט זיך? באַלד, באַלד וועלען מיר עסען, מיין מיידעלע. דאָרט וועלען זיין אַזעלכע געשמאַקינקע זאַכען... איקראַ, צ. ב. ש... ניט אַזוי, אָליאַ? וואָלט איהר מיר פיליכט עפּעס געזונגען ביז אייער מוטער וועט קומען?

אָ ל ג אַ נ י ק.: און וואָס וואָלט איהר וועלען זאָל איך זינגען?

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן (הויבט אויף די הענד): נור ניט ציגאַנ־סקע ליעדער. שאַדע, וואָס איהר קענט ניט קיין דייטשע מוזיק. איבעריגענס, וואָס רייד איך אַלץ „אייך", מיר וועלען דאָך זיין אויף „דו", אָליאַ, ניט וואַהר? (אומאַרעמט זי.)

אָ ל ג אַ נ י ק.: הערט אויף, די מאַמע וועט גלייך אריין!

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: נו, די מאַמע!

אָ ל ג אַ נ י ק.: איהר ווילט דאָך, איך זאָל אייך זינגען.

פ אָ ן ־ ר אַ נ ק ע ן: איך וואָלט וועלען, פּרעכטיגע געטין, איהר זאָלט מיר זינגען אַ דייטשען ראָמאַנס, אַזאַ האַרציגען, אַן אומעטיגען...

אָ ל ג אַ נ י ק.: איך קען קיין דייטש ניט. ווילט איהר, וועל איך זינגען דעם ראָמאַנס — „קיין וואָרט, מיין פריינד, קיין זיפץ"?

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: א האַרציגער?

אָ ל ג אַ נ י ק.: זעהר א טרויעריגער, יא.

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן: אַך, ביטע, ביטע, אָליאַ. (זעצט זיך בע־קוועמער.) אַלזאָ...

אָ ל ג אַ נ י ק. (זינגט מיט טרעהרען): „קיין וואָרט, אָ, פריינד מיינער, קיין זיפץ — שווייגען וועלען מיר בייזאַמען — עס שווייגט דאָך אויך איבער'ן מצבה־שטיין — טרויעריג אָנגעבויגען דער ווידע־בוים"...

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (פאַלט אַריין אין הויז מיט דעם קרעמער־אינגעל מיט זעקלעך און פעקלעך): און אָט בין איך אויך דאָ. אַך, מיין פויגעלע — ווי זי האָט זיך צוזונגען!

פ אָ ן־ ר אַ נ ק ע ן (הויבט אויף די הענד): אָט דאָס וועט זיין אַ סעודה! אָט דאָס וועט זיין אַ יום־טוב!...

(פ אָ ר ה אַ נ ג.)

פיערטער אקט.

דערזעלבער צימער. אבענד. קיינער איז ניטא. עס צועפענט זיך מיט איינמאָל די טהיר און פון דעם בעלויכטענעם קאָרידאָר קומט אַריין, אַן אָנגעלאָדענע מיט פּעקלעך, יעוודאָקיאַ. זי איז אין גאַנצען צושויבערט, די האָאר שלעכט פערקאַמט און קריכען אַרויס פון אונטער'ן היטעלע; זי סאָפּעט און אָטהעמט שווער. נאָך איהר גלייך קומט אַריין אַ יונגער אָפיצער, ניט קיין הויכער, אַ דיקליכער, אַביסעל בעזויפען; אויך בעלאַדען מיט פּעקלעך.

אָ פ י צ ע ר ג ר י ג אָ ר י: מאַמאַשינקע, וואָס זשע איז דאָס אַזוינס? דאָס איז דאָך ווער־ווייסט וואָס, מאַמאַשינקע. איך הויב ניט אָן צו פערשטעהן. מאַמאַשינקע!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (צינדט אָן מיט ציטערענדע הענד דעם לאָמפּ): באַלד! באַלד! אַך, באַלד, גריגאָרי איוואַנאָוויטש. באַלד וועט אַלעס, אַלעס זיין. אַהער, אַהער אויפ'ן דיוואַן לעגט אַוועק די פּעקלעך!

ג ר י ג אָ ר י א י ו ו.: ניין, מאַמאַשינקע, אויף מיין עהרען־וואָרט, דאָס טאָר דאָך אַזוי ניט זיין! איך האָב זיך צוגעקליבען צו פיהלען אַזוי פרעהליך, און זי נעהמט און ענטלויפט גאָר אין מיטען דערינען. איך געה אַרויס פון מאַגאַזין און קוק זיך אַרום, ערשט הוטאַ — זי איז שוין ניטאָ. ניין, מאַמאַשינקע, דאָס איז ניט טאַקטיש. אייער אָלגאַ איז זעהר אַ פּרעכטיגע מיידעלע, אָבער דאָס איז דאָך גאָר ניט טאַקטיש.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אַך, זי איז דאָך אַזוי בעשיידען! זי וועט געוויס גלייך קומען, גריגאָרי איוואַנאָוויטש, זי איז מסתמא בלויז אויף איין מינוטעלע אַוועק.

ג ר י ג א ר י : און איך האָב זיך שוין געווען פערטיג געמאַכט צו זיין אַזוי אויפגעלעגט, פערברענגען אַזוי פרעהליך; איך שמאַכט נאָך געזעלשאַפט, נאָך ליכטיגקייט — און וואָס געפין איך? אַ פוסטען צימער, אַ צובראָכענעם דיוואַן, אויף וועלכען מען קען ניט זיצען אפילו. מאַמאַשינקע! איז דאָס רעכט אַזוי?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : טרינקט דערווייל אויס, גריגאָרי איוואַנאָוויטש, אַ גלעזעלע קאָניאַק. איך וועל זי גלייך ברענגען. איך ווייס וואו זי איז.

ג ר י ג אָ ר י : איינער אַליין טרינקען קאָניאַק? קיינמאָל אין לעבען ניט! איהר בעליידיגט מיך, מאַמאַשינקע! איך קען טרינקען בלויז אין אַן אויסערוועהלטער געזעלשאַפט. אָבער וואָס פאַר אַן ענטוישונג, מאַמאַשינקע!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : אַך, מיין געוויסען פּלאָגט מיך אַזוי פאַר אייך. איך בין אַזוי ניעדערגעשלאָגען דערפון! וואָס פאַר אַ נאַרישע מיידעלע דאָס איז! (דענקט נאָך.) אָ, יאָ, ווייסט איהר וואָס איך וועל אייך זאָגען, גריגאָרי איוואַנאָוויטש: דאָ, אין די נומערען געפינט זיך אונזערער אַ גוטער בעקאַנטער, אַ סטודענט. ער איז אַזאַ וואוילער יונגער מענש...

ג ר י ג אָ ר י : ווי? וואָס רעדט איהר? אַ סטודענט? מאַמאַשינקע! פאַר וואָס זשע האָט איהר געשוויגען די גאַנצע צייט? איך וועל דאָך אייך אָבשיטען מיט גאָלד, מאַמאַשינקע! איך האָב דאָך אַזוי ליעב סטודענטען; שוין אַזוי לאַנג ווי איך שמאַכט נאָך געבילדעטע בעקאַנטשאַפט. און וואָס טהוט איהר? — אונטער'ן נאָז ביי אייך איז אַ סטודענט, און זי שווייגט! רופט דאָך איהם גלייך אהער, מאַמאַשינקע. אָבער טאַקע די מינוט...

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : אַך, ער איז אַזאַ שעהמעוודיגער: איך האָב מורא, ער וועט ניט געהן ווען איך וועל איהם רופען. אָט ווען איהר וואָלט זיך אַליין בעמיהען, גריגאָרי איוואַנאָוויטש...

ג ר י ג אָ ר י : וועלכער נומער איז דאָס?

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : נומער 74.

ג ר י ג אָ ר י : געה איך מאַמאַשינקע. מאַכט נור פערטיג דאָ

דערווייל וואָס אויסצוטרינקען און צובייסען. (ער געהט אַרויס. יעוודאָקיאַ מאַכט פערטיג צובייסען, גראַבעלט דערווייל אַרויס די ראָזינקעס פון די ברויט און שלינגט, ווי אויך אַנדערע זיסע זאַכען. איהר קאָפּ טרייסעלט זיך אַביסעל.)

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (פּלוידערט פאַר זיך): פּאַסקודנע מיידעל דו! לויף פון איהר'ט וועגען, יאַ. איך בין שוין אָהן פים געבליבען. די פים זיינען דאָך ביי מיר ניט קיין געקויפטע. וואַרט, אָט וועל איך שטאַרבען, וועלען מיר זעהן וואָס דו וועסט דאַן טהאָן... אַזאַ גאָרנישט פון אַ מיידעלע!... האָט שוין איינעם פערנאַכלעסיגט, און איצט אַזוי מיט דעם צווייטען. און דער איז מיר אויך אַזאַ דומער יונג — „מאַמאַשינקע" — „מאַמאַשינקע"! אָ, ווען איך וואָלט געווען דיין מאַמאַשינקע, איך וואָלט שוין דיר געוויזען. הונד דו אַזעלכער! וואוהין זאָל איך דיר געהן זי זוכען, האַ? וואָס זיינען מיינע פים — געקויפטע?... פּאַסקודסטווע דו! און דער ליקער איז אַ גוטער... (זינגט אונטער'ן נאָז אויף פראַנצויזיש און צוהוסט זיך.) אָט צו וואָס דו האָסט געבראַכט די מאַמען, קען אפילו אַ זינג ניט טהאָן. נו, איז זאָל זיין אַז מען דאַרף ניט. אַזאַ נאַר ווי דאָס איז: „מאַמאַשינקע — מאַמאַשינקע"! וואָס בין איך דיר פאַר אַ מאַמאַשינקע? פאַר וואָס ביזטו ניט געבליבען הערען ווי איך זינג.... אפשר ניט ערגער פון דיין אָלינקען... יאַ, ווי מיעד איך בין. אַזעלכע סקאַטינעס, אַזעלכע הינד אַרום און אַרום. און יענער... אויך געווען אַ שעהנער מענש... הערר פאָן־ראַנקען... גרויסער פּריץ... „איך לעג זיך פריה שלאָפען" — האָט זי אויסגעמאַטערט, אויסגעמאַטערט, און פאַר אַלעס מיט אַלעמען צוגעוואָרפען אַ צעהן־רובעל־דיגע. הונד איינער! איך גיב דאָך דער דיענסטמיידעל מעהר. צום טייפעל געהט אַלע!...

(עס קומט אַריין אַביסעל בעזויפען גלוכאָווצעוו מיט אַנופרי; נאָך זיי געהט נאָך און שטופּט זיי אונטער גריגאָרי איוואַנאָוויטש.)

ג ר י ג אָ ר י: ביטע, ביטע, טרעט אַריין אין אונזער געצעלט. איך בין אַזוי גליקליך, מיינע הערן! איך בין משוגע פון גליק,

אז איך האָב דאָ, אין רעכטען אָבגרונד, ענטדעקט אזא קוואל פון בילדונג! מאַמאַשינקע, ניט איינער, נור גאַנצע צוויי!

יעוודאָקיאַ: אַך, הערר גלוכאָווצעוו, ווי גערן איך בין! וואָס מאַכט מען ביי אייך? האָט איהר עפּעס פון דער היים בריעף? גוט מאָרגען, גוט מאָרגען.

גלוכאָווצעוו: גוט מאָרגען אייך. קום אַנופרייטשיק, לאָמיר אריין, וואָס איז ניט אַלץ־איינס, וואו צו טרינקען, דאָ— דאָרט?

אַנופרי (שטיל): נור ניט מאַכען קיין סקאַנדאַלען, קאָליאַ. וועסטו זיין רוהיג?

גלוכאָווצעוו: אָ, הער דו אויף דערמיט!

אַנופרי: זעה, קאָליאַ, אז ניט, לאָמיר בעסער אוועק פון דאַנען.

גלוכאָווצעוו: וואָס ווילסטו, וואָס בינדסטו זיך?

גריגאָרי: אַנופרי פעטראָוויטש, ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש, ביטע, ביטע. און איהר, מאַמאַשינקע, עפּעס לעבעדיגער!

אַנופרי: אָט ווען איהר זאָלט דאָס זאָגען פערקעהרט וואָלט אויסגעקומען ווי עס דאַרף צו זיין. ניט אַנופרי פעטראָוויטש און ניקאָלאַי ניקאָלאַיעוויטש זאָנדערן אַנופרי ניקאָלאַיעוויטש און ניקאָלאַי פעטראָוויטש. און אייך רופט מען, דוכט זיך, גריגאָרי איוואַנאָוויטש?

גריגאָרי (מיט וויציגען שטאָלץ): יאָ, פאָדפאָרוטשיק מיראָנאָוו, גריגאָרי איוואַנאָוויטש — האָבע אַלזאָ די עהרע פאָרצושטעלען זיך. ניט לאַנג פון דער פראָווינץ, פון די סאַמע געדערים פון אונוויסענ־הייט, און שמאַכט נאָך בילדונג, נאָך וויסענשאַפט, נאָך געזעל־שאַפט, נאָך ליכט!

אַנופרי: און קאָניאַק? איך זעה דאָ אזוי פיעל קאָניאַק, אויב נאָר מיינע זעה־אַפּאַראַטען פערבלענדען מיך ניט. איבעריגענס, מיין שמעק־אַפּאַראַט בעשטעטיגט דאָס. יאָ, קאָניאַק.

גריגאָרי: מאַמאַשינקע, איהר הערט וואָס פאַר אַ שפּראַך! איז דאָס גאָר פאַר אייך צו פערשטעהן? אַך, מיינע הערן

סטודענטען, ווי גליקליך איך בין, וואָס איך האָב אייך בעגעגענט. איהר קענט זיך ניט פאָרשטעלען ווי איך האָב געביינקט נאָך אזא געבילדעטען געשפּרעך.

י ע ו ו ד אָ ק י אָ : איך וועל קומען באַלד צוריק, גריגאָרי איוואַנאָוויטש.

ג ר י ג אָ ר י : געווים, געווים. געהט מאַמאַשינקע... זאָגט איהר טאַקע, מאַמאַשע, וואָס האָט זי דאָ וואָס מורא צו האָבען? איך בין דאָך ניט קיין בער, ניט קיין העלפאַנט. ברענגט זי צו שלעפען, מאַמאַשינקע!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : וועמען איז דאָס, אַלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ?

ג ר י ג אָ ר י : יאָ — אַלינקען! אזא צויבערליכע מיידעלע. איך האָב געמיינט אז זי איז אַ קורסיסטקע, אויף מיין עהרען־וואָרט! דאַרפט איהר אפשר געלד אויף אַ איזוואָזטשיק (זוכט אין די קעשע־נעס) האַ? נאַט! אַ פּאַסקודנער וועטער. שנעל מיט אַן איזוואָזטשיק ברענגט זי, מאַמאַשינקע!

י ע ו ו ד אָ ק י אָ (חנ'דעלט זיך): אָך, גריגאָרי איוואַנאָוויטש, צו וואָס איז דאָס נאָך נויטיג! דאָס איז גאָר איבעריג.

ג ר י ג אָ ר י : דאָס איז אַ קליינינקייט, מאַמאַשינקע.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : נעהמט, אז מען גיט!

י ע ו ו ד אָ ק י אָ : אזוי מיינט איהר, הערר גלוכאָווצעוו; ווען מען גיט, דאַרף מען אַלע מאָל נעהמען? נו, זעהר גוט, וועל איך נעהמען. אַ דאַנק אייך, מיין פריינד, פאַר דאָס געלד, און אייך, הערר גלוכאָווצעוו, פאַר אַן עצה. אדיע, מיינע קינדערלעך, איך לויף שוין!

אַ נ ו פ ר י (שנעל): און איהר שיינט מיר צו זיין זעהר אַ גוטער מענש, גריגאָרי איוואַנאָוויטש.

ג ר י ג אָ ר י : איך? אָך, אַנופרי ניקאָלאַיעוויטש! פריינד מיינער, ליעבער, איינציגער פריינד. איך בין דאָך אַליין פון דער נאַטור אַ סטודענט. (ווייזט אויף זיין מונדיר.) דאָס איז דאָך אַ טעות פון בייזען שיקזאַל, דאָס שרעקליכע שפּיעל פון מענשען'ס גורל.

אנופרי: נו, זאָגט אַליין, וואָס פאַר אַ טראַגישע עהנליכ־קייט. איך בין דאָך פון דער נאַטור גאָר ניט קיין טרינקער...

גריגאָרי (בעגייסטערט): וואָס רעדט איהר!

אנופרי: איך שווער אייך ביי הערקולעס!

גריגאָרי: איז לאָמיר אויסטרינקען, אַנופרי ניקאָ־לאַיעוויטש!

אנופרי: מיט פערגעניגען, גריגאָרי איוואַנאָוויטש! (קלאַפּען גלעזער און טרינקען.)

גריגאָרי: לחיים פאַר דער נאַטור.

אנופרי: פאַר דער נאַטור!

גריגאָרי: און וואָס איז מיט אייך, קאָלעגע? אַ גלעזעל שנאַפּס, האַ? אָט איז איקראַ, האָב אַליין געקויפט אין אַכאָטני ריאַד. וואָס פאַר אַ פּרעכטיגער פּלאַץ אייער אַכאָטני ריאַד איז!

גלוכאָווצעוו: איך וועל בעסער קאָניאַק, קאָניאַטשאָק.

אנופרי: קאָליאַ, אָבער קאָניאַטשאָק טרינקט מען ניט מיט אַ טהעע־גלאָז.

גלוכאָווצעוו: לאָז — די נשמה ווייס אַליין איהר מאָס.

גריגאָרי: זעהר ריכטיג, וואונדערליך ריכטיג! איך האָב אַ קאַמעראַד, קען ער אויך אַנדערש ניט טרינקען — גיב מיר, זאָגט ער, גרישאַ, אַ גלאָז. ווען די נשמה ברענט, זאָגט ער, וועסטו זי מיט אַ פינגערהוט ניט לעשען.

גלוכאָווצעוו: ריכטיג!

גריגאָרי: איז לאָמיר אויסטרינקען, אַנופרי ניקאָ־לאַיעוויטש.

אנופרי: מיט פערגעניגען, גריגאָרי איוואַנאָוויטש. איז שוין לאַנג ווי איהר זייט געקומען צו פאָהרען?

גריגאָרי: דריי טעג בלויז. און איך בין בעצויבערט! פערבלענדעט!! איבערראַשט!! בעגייסטערט!!! צורודערט!!! איהר, הערן סטודענטען, זייט שוין געוועהנט צו מאָסקווע, אָבער איך, — ווי איך האָב דאָ אַ קוק געטהאָן אויף דיעזער פּראַכט, אויף

דיעזען גלאנץ, אויף דיעזער קולטור, אויף די גאנצע פרוכט פון וויסענשאפט, פון בילדונג, — האָט זיך ביי מיר א טרעהר אראָבגע־קייקעלט איבער'ן מאָרדע. און די מאָנומענטען? ! מינין און פּאָזשארסקי — הא? !...

אנופרי: שוין בעזוכט עפּעס רעכטע פּלעצער?

גריגאָרי: געווען, געווען, אומעטום, ווי דען? דעם פּאלאץ פון די ראָמאנאָווס געזעהן... ערלויבט נור... ערלויבט נור, (זוכט אין די קעשענעס.) דאָ איז ביי מיר אויף א פּאפּירעל אָנגע־שריבען. ניין, ניט דאָס. אך, צום טייוועל, וואו האָב איך עס אהינ־געטהאָן? אודאי דער מאמאשינקען אוועקגעגעבען אָנשטאָט א דריי־רובעלדיגע.

אנופרי: און דאָס, דעם בילעט פון קאָנקע, צו וואָס דארפט איהר, גריגאָרי איוואנאָוויטש? פאר א קאָלעקציאָן?

גריגאָרי: אָ, דאָס היט איך טהייער. דאָס וועט מען דארפען ווייזען אין דער היים... אך, אָט האָב איך געפונען. (לעזט) טרעטיאקאָווסקי'ס גאלערעע... וואָס פאר א פּראכט! רעפּינ'ס בילדער! כראם ספּאסיטעליא! דער מוזעאום! היינט טהעאטער אָמאָן!....

אנופרי: אהא — שוין ביי אָמאָשקען אויך געווען.

גריגאָרי: אָ, אנופרי ניקאָלאיעוויטש, איהר מאכט פּילייכט שפּאס פון מיר, און איך, מיין גאָט, איך בין אזוי גערירט פון דעם אלעם, אז איך האָב שוין אָט דריי נעכט מיט אן אויג ניט צוגעמאכט. איך בעצייכען די צייט בלויז מיט דעם, וואָס אין דער פריה וואש איך זיך איין און טרינק שנאפּס, צו פארנאכט הויב איך אָן צו טרינקען ליקער און שאטאָ־מארגאָ. יעדען אין דער פריה ווען איך וואש זיך איין און נעהם זיך פאר די בראנפען, רוף איך דאָס: א נייעם לעבען אָנגעפאנגען. אלזאָ, לחיים פאר'ן נייעם לעבען.

אנופרי: מיט פערגעניגען, גריגאָרי איוואנאָוויטש. ווירק־ליך, איהר געפעלט מיר זעהר. ווי איך זעה, קען מען מיט אייך א זום טהאָן אזוי ווי עס דארף צו זיין! דער אונגליק איז וואָס ניט

פיעלע קענען דאָס אָבשעצען. לויט מיין מיינונג הויבט מען ערשט אָן צו פיהלען דעם רעכטען געשמאַק פון טרינקען אויף דעם דריטען טאָג. די נשמה דאַרף זיין גוט צוגעגרייט אַז זי זאָל אָנהויבען ריידען; ערשט אויף דעם דריטען טאָג שכור'ן צורעדט זי זיך. נאַ דיר, מיין לעבען; טרינק, מיין נשמה, אַ גלעזעלע און רייד.

ג ר י ג אָ ר י: אמת, אמת! אַך, ווי אמת'דיג דאָס איז! לאָמיר טרינקען, אנופרי ניקאָלאַיעוויטש, פאַר ברודערשאַפט!

א נ ו פ ר י: דאָס איז אפילו אַביסעל צו פריה, אָבער מען מעג טרינקען פאַר צוקינפטיגע ברודערשאַפט.... ניט אמת, קאָליאַ? וואָס האָסטו אויסגעטאַלעפעטשעט אַ פּאָר אויגען? הער אויף! דו זעהסט מיר אוים ווי אַן אָבגעקאָכטער קרעבס.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: איך פרעה זיך.

א נ ו פ ר י: נו, פרעה זיך, כאַפּט דיך דער טייפעל! איך האָב פיינד מרה שחורה'ניקעס, קאָליאַ.

ג ר י ג אָ ר י: פערטיג, ברודער'ל, ביטע! (הויבען זיך אויף און טרינקען מיט בעגייסטערונג ברידערשאַפט, אַ האַנד איבער אַ האַנד, צוקושען זיך דריי מאָל, שפּייען אָב, זידלען זיך אויס און טרינקען ווייטער.)

ג ר י ג אָ ר י: אנופרי, פריינד דו מיינער, טהייערער!

א נ ו פ ר י: גריגאָרי, ברודער'ל, מלאך, האַרץ מיינס!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (געפינט אין אַ ווינקעל דעם אָפיצער'ס קינזשאַל און פּרובירט אויס): דאָס איז אייערע?

ג ר י ג אָ ר י: דאָס? יאָ. אָבער פאָרזיכטיג, קאָלעגע, דער קינזשאַל איז זעהר אָנגעשאַרפט.

א נ ו פ ר י: הער אויף, קאָליאַ. איך האָב פיינד ווען קינדער שפּיעלען זיך מיט צו־שאַרפע זאַכען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: גריגאָרי איוואַנאָוויטש, ווייזט מיר ווי מען פעכט.

ג ר י ג אָ ר י: מיט פערגעניגען, קאָלעגע. (שטעלט זיך אין אַ פּאָזע, שאָקעלט זיך פון בעזויפענהייט און ווייזט ווי מען דאַרף פעכטען.)

א נ ו פ ר י: געזונד! ברודער! געזונד!

ג ר י ג אָ ר י (אַביסעל מיעד): איך האָב, ברודער אַנופריי־טשיק, שוין דריי פּרייזען געוואונען, פאַר פעכטען און פאַר שיסען. אָט זעהסטו דעם זייגער'ל, ברודער לעבען, דאָס איז אַ פּרייז. גוט, האַ?

א נ ו פ ר י: געזונד, ברודער! דו ניט מיין, גרישאַ, אַז איך ווייס ניט ווי מיט אַ שווערדעל צו בעגעהן זיך. איך האָב אַ שווערדעל, און ווען איך וואוין אין אַ שטילע פאַמיליע, שטופּ איך מיט איהם די קויהלען אין סאַמאָוואַר. דערפאַר האָט מען מיך שטענדיג ליעב אין שטילע פאַמיליען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: און וואו האָט איהר זיך בעקאַנט מיט אָלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ?

ג ר י ג אָ ר י: מיט וועלכער ניקאָלאַיעוונאַ? אַך, מיט אָלינקען מיינט איהר? אָט דאָרטען טאַקע, קאָלעגע, אין גאָרטען אָמאָן. מיט דער מאַמאַשינקע האָבען זיי דאָרט נעכטען אַרומשפּאַ־צירט. אַך, וואָס פאַר אַ בוקעט פון פרויען־בלומען מען זעהט דאָרט! וואָס פאַר אַ פּרעכטיגע, וואָס פאַר אַ ליכטיגע געזעלשאַפט! וואַרט, וואַרט... בין איך נעכטען געווען ביי די ציגאַנקעס?... וואַרט, ניין, ניט נעכטען. ביי מיר האָט זיך אַלעס צונויפגעפּלאָנטערט אין קאָפּ. נעכטען, יאָ, נעכטען...

א נ ו פ ר י: צופלאַצט האָט זי געמעגט ווערען אַזאַ מאַמאַ־שינקע, זי געפעלט מיר גאָר ניט.

ג ר י ג אָ ר י: אַ פּאַסקודסטווע, ברודער'ל אַנופרי, רייד ניט, אַן אמת'ע פּאַסקודסטווע! אָבער דאָס מיידעלע איז שוין גאָר אַן אַנדער זאַך; דאָס מיידעל איז אַ פּראַכט, גאָר ניט עהנליך צו דער מאַמאַשען — עס איז אפילו אַ רחמנות!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַ רחמנות?

א נ ו פ ר י: רחמנות, קינדערלעך מיינע, איז זעהר אַ שעד־ליכער געפיהל. אַזוי האָט געזאָגט זאַראַטוסטראַ.

ג ר י ג אָ ר י: אמת, ברודער'ל, אמת. און ווער איז ער דאָס דער זאַראַטוסטראַ?....

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אַ פילאָזאָף.

ג ר י ג א ר י : אַך, גוט! איך ליעב פילאָזאָפען! (אין דער שטיל.) אָט זאָגט מיר, קאָלעגע, ענטפערט מיר אַ וויכטיגע פראַגע פאַר דעם מענשענ׳ס עקזיסטענץ. איז פאַראַן אַ גאָט, אָדער ניטאָ? ביי אונז איז רעגימענט זאָגען זיי.... (אַ קלאַפּ אין טהיר און עס קומען גלייך אַריין יעוודאָקיאַ מיט אַלגאַ.)

י ע ו ו ד א ק י א (שווער אָטהעמענדיג) : אָט זיינען מיר! זי איז דאָס געווען ביי אונזערע אַ פריינדין, נור אויף איין מינוטקעלע איז זי צו איהר אריינגעגאַנגען. אָליענקאַ, מיין קינד, ביזט דאָך דאָ מיט אַלעמען בעקאַנט.

אָ ל ג אַ נ י ק. (גיט זיך אַ וואָרף צום פאָדערצימער) : וואַרט דאָך, מאַמע, לאָמיך אויסטהאָן מיין מאַנטעל.

ג ר י ג א ר י (גיט זיך אַ וואָרף צום פאָדערצימער) : אָליענקאַ, פריינד מיינער, וואָס איז דאָס דיר אַזוינס פלוצלינג אַרויף אויפ׳ן זינען. דו זאָנדערבאַרע מיידעלע דו! וואָס איז? האָסט זיך דער־שראָקען? נו, נישקשה, טהו זיך אויס און קום אַריין שנעלער — וואָלסט זעהן וואָס פאַר אַ לייט דאָס זיינען! גרויסאַרטיגע לייט, ברידער לעבען! ערלויבט מיר נור מאָרצושטעלען אייך, מיינע הערן: דאָס איז אָליענקאַ.

(אָלגאַ, וועלכע האָט ניט ערוואַרט צו טרעפען דאָ די צוויי סטודענטען, גיט אַ טראָט צוריק אָן ערשראָקענע. די סטודענטען בעגריסען זי, און גלוכאָווצעוו קושט איהר האַנד.)

אָ ל ג אַ נ י ק. : איך האָב ניט געוואוסט, אַז איהר זייט דאָ ביי אונז. מאַמע, פאַר וואָס האָסטו מיר גאָרנישט געזאָגט?

י ע ו ו ד א ק י א : אַך, אָליאַ! איך האָב דאָך דאָס דיר געוואָלט מאַכען אַ קליינינקע איבעראַשונג.

ג ר י ג א ר י : ווי גליקליך איך בין, ווי גליקליך: אַזאַ ליב־טיגקייט! אַזאַ בילדונג! אַזאַ געזעלשאַפט! מיינע הערן, דעם טיש אין מיטען! און איהר, מאַמאַשינקע, אַביסעל לעבעדיגער! וואָס האָט איהר דאָרט די נאָז אַרונטערגעלאָזען! דאָ זיינען אַזעלכע לייט, אַזאַ שמחה! (שלעפּט דעם טיש.)

אנופרי: וואַרט, וואַרט! די פלעשער פריהער אַראָבנעהמען, אַז ניט וועלען זיי זיך נאָך צוברעכען.

גריגאָרי: און אַ סאַמאָווארטשיק. אַך, מאַמאַשינקע, אַ סאַמאָווארטשיק וואָלט איצט געווען אקוראַט צום רומעל! אַנופריי־טשיק, טהעעלע מיט ראָם, האַ? אַך, ווי גוט דאָס איז, צו דערוואַרע־מען זיך!...

יעוודאָקיאַ: אָט דאָס רוף איך, אַ פּרעכטיגער כאַראַקטער ביי אַ מענשען! באַלד, באַלד וועט זיין אַ סאַמאָווארטשיק. איך געה גלייך הייסען אַריינטראָגען. (יעוודאָקיאַ געהט אַרויס, וועהרענד אַנופרי מיט גריגאָרי מאַכען פערטיג דעם טיש. אָלגאַ מיט גלוכאָווצעוו ביים טהיר.)

גלוכאָווצעוו (צו אָלגאַ): נאָך וואָס זייט איהר אַהער געקומען?

אָלגאַ ניק. (מיט געבעט): קאָליאַ! — מיין גאָט, דו ביזט שכור?

גלוכאָווצעוו: נאָך וואָס זייט איהר אַהער געקומען?

אָלגאַ ניק.: און צו וואָס זייט איהר אַהער געקומען? איך האָב מורא פאַר אייך!

גלוכאָווצעוו: איך? איך בין געקומען אייך זעהן — איך בין דאָך פערליעבט. געדענקט איהר די וואַראַביאָווע בערג?

אָלגאַ ניק.: מאַטער מיך ניט, קאָליאַ. איך האָב ניט געוואָלט. —

גלוכאָווצעוו: און דערנאָך פון דעסטוועגען געקומען צו לויפען. פריהער ניט געוואָלט און דערנאָך יאַ געוואָלט, האַ?

גריגאָרי: פערטיג! ביטע, ביטע צום טיש. ניין, ניין, אַנופרייטשיק, דו מוזט זיצען לעבען מיר, מיט דיר וועל איך זיך שוין ניט שיידען. און דו אָליענקאַ, אַהער צו מיין לינקער האַנד — וואָס? דערפראָרען געוואָרען, פויגעלע מיינס? הענדטעלעך זיינען ביי דיר אַזעלכע קאַלטינקע! נו, נישקשה, מיין פריינד, דו טרינק נור אויס אַ גלעזעלע און עס וועט גלייך אַריבער. מיין גאָט, וואָס פאַר אַ פּראַכט זי איז!

אנופרי: יא, גאָר אזוי ווי אין די פיינסטע הייזער.

גלוכאָווצעוו: וועגען וועלכע הייזער רעדסטו דאָס, אנופרי?

אנופרי: אַך, קאָליאַ. איך האָב מורא, אז קאָניאַק פער־שאדט דיר זעהר. איך האָב געזאָגט, טרינק ניט פון גלאָז.

גלוכאָווצעוו (שרייענד): וועגען וועלכע הייזער רעדסטו פרעג איך דאָך דיך!

אלגאַ ניק.: אנופרי ניקאָלאַיעוויטש, גיט מיר עטליכע קאָנפעקטען.

גלוכאָווצעוו: דערלאַנג איהר, אנופרי. אָלגאַ ניקאָ־לאַיעוונאַ ליעבט זיסע זאַכען!

גריגאָרי: אַלע מיידלעך ליעבען זיסעס. עס, אָליעטשקאַ, עס קאָנפעקטען. עס איז פאַראַן גענוג, און אויב עס וועט ניט קלעקען, קען מען קויפען נאָך. פרעכטיגע קאָנפעקטען ביי אייך אין מאָסקווע. איך האָב שוין געקויפט פינף פונט אויף אהיים, האָב איך זיי, דוכט זיך, ביי די ציגאַנקעס איבערגעלאָזען.

יעוודאָקיאַ (אַריינקומענדיג): און אָט ברענגט מען אַ סאַמאָוואַר! אַך, און פאַר מיר אַ פלעצעלע האָט איהר ניט איבער־געלאָזען: דאָס איז ניט שעהן, יונגע מענשען. פאַר אַלטע דאַרף מען דרך־ארץ האָבען.

גריגאָרי: אָ, וואָס רעדט איהר, מאַמאַשינקע! אַהער, אַהער. ווי קען מען דען זיין אָהן אייך! גיט זיך אַ ביסעלע אַ רוק, קאָלעגע.

יעודאָקיאַ: וואָס פאַר אַן אנגענעהמע נאַכבאַרשאַפט, הערר גלוכאָווצעוו.

אלגאַ ניק. (שטיל): גריגאָרי איוואַנאָוויטש, גיט איהר, זייט אזוי גוט, אַ גלעזעלע קאָניאַק. זי איז פערפרוירען געוואָרען. דרויסען איז אזאַ מיאוס'ער וועטער.

גריגאָרי: געוויס! געוויס! — מאַמאַשינקע, קאָניאַ־קעלע! פין־סאַמפּאַן!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : מען זאָגט אז אין געזעלשאַפט פּאַסט ניט צו סוד'ען זיך.

א נ ו פ ר י : אַך, קאָליאַ. ווי דו האָסט זיך אויסגעלערענט איידעלע מאַניערען. איך ראַטה דיר שוין קויפען לאַקירטע שיכלעך און עפענען אַ טאַנץ־שוהלע.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ : אָ, הערר גלוכאָוועצוו פּאַסט זיך גאָר ניט פאַר אַ טאַנץ־לעהרער. טאַנץ־לעהרער זיינען פרעהליכע, לעבעדיגע, און הערר גלוכאָוועצוו איז זעהר אַ מרה־שחורה'דיגער יונגער מענש.

ג ר י ג אָ ר י : מרה־שחורה? וואָס פאַר אַ מרה־שחורה, ווען דאָ איז אַזאַ פרייד, מאַמאַשינקע! אַ נשמה מיט אַ נשמה רעדט, און פויגעלעך זינגען אין הימעל. איהר דאַרפט שטאָלצירען, מאַמאַשינקע, וואָס איהר געפינט זיך אין אַזאַ געזעלשאַפט, וואו עס הערשט דאָס ליכט פון פערשטאַנד און... און די מילך פון בילדונג. (מיט טרעהרען.) מאַמאַשינקע, פיהלסטו וואָס דאָס איז אַ טוזשורקע, אַ סטודענטישע טוזשורקע! נו, פאַר דיין געזונד, אַנופרייטשיק. גיב, לאָמיך דיך קושען! (דער דינער אין אַ פערשמירטען פידזשאַק טראָגט אַריין דעם סאַמאָוואַר.)

אָ ל ג אַ נ י ק : אויף יענעם טישעל שטעלט אוועק, פּיאָטר!

ג ר י ג אָ ר י : פּיאָטר, פּעטרושאַ, ברודער'ל, נאַ, טרינק אַ גלעזעלע.

פּ י אָ ט ר (ערנסט) : אונז איז פערבאָטען.

א נ ו פ ר י : אָ, פּיאָטר, מאַך זיך אַזוי ווי דו וואָלסט מעגען,

ג ר י ג אָ ר י : נו, פּעטרושאַ, ברודער; מאַך זיך ווי דו וואָלסט מעגען, פּעטרושאַ.

פ י אָ ט ר (קעהרט זיך אָב אין אַ זייט און טרינקט אויס) : דאַנקען מיר אייך. (געהט אָב.)

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (מיט הנ'דלעך) : גיט מיר אַ שטיקעלע סאָקאָלאַדקעלע, איך האָב אַזוי ליעב סאָקאָלאַדקעלעך.

אַ נ ו פ ר י : וואָס פאַר אַ פרעכטיגע, קינדעטשקע! נאַ, הערצעלע, סאָקאָלאַדקעלע.

יעוודאָקאַיאַ (מיט חנ׳דלעך): מעלסי, מעלסי. (כאַפּט מיט דורשט עסען און טרינקען, גיסט אין זיך ליקער, נאַליווקע.)

גריגאָרי (זינגט): שנעל ווי די כוואַליעס, זיינען די טעג פון אונזער לעבען.

אנופרי: אָ, דו פאַלשעוועסט אזוי ווי אונזער בלאָכקע, גרישאַ! ווייז איהם, קאָליאַ, ווי מען דאַרף דאָס זינגען. נו, גענוג דיר שוין, ברודער, צו זיצען אזוי אָנגעבלאָזען! דאָס לעבען איז קורץ, און שנאַפּס איז נאָך פאַראַן אזוי פיעל.

גריגאָרי: זינג, קאָלעגע! איך האָב דאָך אפשר צוואַנ־ציג יאָהר געוואַרט אויף אזא גליקליכער מינוט! אָך, סטודענטישע ליעדער, מיין גאָט, מיין גאָט, קיינער וועט דאָך ניט גלויבען אין דער היים ווען איך וועל אָנהויבען דערצעהלען. טהו זשע מיר אָן די עהרע, קאָלעגע, האַ? (צו אנופרי) וואָס? ער זינגט טאַקע גוט, אנופרייטשיק?

אנופרי: יאַ. ער זינגט גוט. נו, הויב אָן, קאָליאַ!

גלוכאָווצעוו (הויך): אנופרי, געדענקסטו די וואַראַ־ביאָווע בערג?

אנופרי: ווען איך זאָל געדענקען אַלע פּלעצער, וואו איך האָב אַ טרעהר פערגאָסען, וואָלט מיין פאַנטאַזיע שוין לאַנג צוא־ווייקט געוואָרען. נו, גענוג צו מאַכען זיך נאַריש. זינג. (הויבט אַליין אָן:) שנעל ווי די כוואַליעס — —

גריגאָרי: זיינען די טעג פון אונזער לעבען.

גלוכאָווצעוו (קוקט דורכדרינגענד אויף אָלגאַ): וואָס אַ טאָג אַלץ ווייטער, אַלץ נעהנטער צום קבר.

צוזאַמען (אין כאָר): גים זשע אָן, מיין חבר, דעם לחיים־כוס, ווער ווייס מיט אונז וואָס טרעפען וועט פאַראויס.

גריגאָרי: וועלכע ווערטער, מאַמאַשינקע! איהר הערט זיך נור צו (זינגט): דעם לחיים־כוס....

גלוכאָווצעוו (דערלאַנגט אַ גלעזעל אָלגאַ׳ן): לאָמיר אויסטרינקען צוזאַמען!

אָלגאַ ניק.: איך וויל ניט טרינקען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו : אומזיסט! אין אייער לאַנד קען מען אָהן דעם ניט אויסקומען.

אַ נ ו פ ר י (הויבט אָן): וועסטו שטאַרבען, וועט מען בעגראָבען....

ג ר י ג אָ ר י (כאַפּט אונטער): ווי ניט געווען אויף דער וועלט...

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (קוקענדיג אויף אַלגאַ שטרענג): וועסט מעהר שוין ניט אויפשטעהן צו שמחות פון דיינע פריינד...

צ ו ז אַ מ ע ן (אין כאָר): גיס זשע אָן, מיין חבר, דעם לחיים־כוס, גאָט ווייס, גאָט ווייס וואָס ווייטער פּאַסירען וועט מיט אונז.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: פאַר וואָס זשע זינגסטו ניט, אָליענקאַ? זי האָט דאָך אַזאַ שעהנע שטימע, גריגאָרי איוואַנאָוויטש. איך האָב דאָך אַזוי געטרוימט אַריינצוגעבען זי אין קאָנסערוואַטאָריע!

אָ ל ג אַ נ י ק: ווישט אָב דאָס מויל, מאַמע; איהר זייט אין גאַנצען פערשמירט פון שאָקאָלאַד.

ג ר י ג אָ ר י: אָליענקאַ, פאַר וואָס זשע זינגסטו ניט, האַ? און פאַר וואָס טרינקסטו גאָר נישט? דאָס טויג ניט! מאַמאַשינקע, זאָגט איהר, אַז דאָס איז ניט טאַקטיש. דאָ איז אַזאַ געזעלשאַפט!... טרינק דאָך אָליענקאַ, טרינק די זיסינקע.

אָ ל ג אַ נ י ק: איך וויל ניט. איך האָב קאָפּ־שמערצען.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: טרינק!

ג ר י ג אָ ר י: נו, פאַר וואָס רעדט איהר אַזוי, קאָלעגע? זי וועט שוין טרינקען. טרינק אָליעטשקע.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: טרינק! אַלע פּראָסטיטוטקעס טרינקען.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: וואָס הייסט? וואָס ערלויבט איהר זיך, הערר גלוכאָווצעוו?

אַ נ ו פ ר י: הער אויף, קאָליאַ. אַז ניט, געה איך גלייך אַוועק.

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (קלאַפּט מיט'ן פויסט אין טיש): טרינק פּראָסטיטוטקע!

אנופרי (כאפט איהם אן פאר'ן האנד): הער אויף, קאליא! זאלסט ניט סמעיען! דו ביזט פון זינען אראב!

יעוודאקיא: אזא אינגעל! אזא גראביאן! איך וועל ניט ערלויבען, אז מען זאל מיין טאכטער בעליידיגען.

גלוכאווצעוו: דו שווייג, פאסקודסטווע!

אלגאניק.: שווייג, מאמע, שווייג — קאליא! קאליעטשקא, קום צו זיך!

יעוודאקיא: איך וועל אבער ניט ערלויבען! האט זיך אריינגעריסען אין הויז און בעליידיגט. הערר אפיצער, וואלט איהר זיך ווענינסטענס איינשטעלען פאר א פרויענצימער.

אנופרי (האלט איהם צו): זיץ אויף אן ארט, גרישא!

גריגארי: ערלויב נור, אנופרי! לאז מיך! — הערט, קאלעגע, דאס איז ניט גוט אזוי. דאס איז ניט סטודענטיש. פאר וואס זאלט איהר בעליידיגען א פרויענצימער? דאס איז ניט טאקטיש. איהר טראגט א מונדיר, יונגער מענש!

גלוכאווצעוו (אויפשטעהענדיג): און ווער ביזטו?

אלגאניק.: קאליא!

אנופרי: זיץ דאך, גרישא, זיץ אויף אן ארט!

גריגארי (שטעהט אויף): ווער? איך? דאס הייסט, ווי? וואס ווילט איהר דערמיט זאגען? און ווער האט אייך געגעבען דאס רעכט צו „דו"-צען?

גלוכאווצעוו: און ווער ביזטו? רייד!

גריגארי: איך בעט אייך אנטשוויגען צו ווערען!

גלוכאווצעוו: דו ביזט — א פאדליעץ!

גריגארי: וואס? (רייסט זיך צו גלוכאווצעוו, אבער אלגא און אנופרי האלטען איהם אב.) זאג נאך אמאל! — לאזט מיך!

גלוכאווצעוו: פאדליעץ! הערסטו שוין? דו רעדסט וועגען עהרע, וועגען רחמנות, און אליין קויפסטו מיידלעך?

גריגארי (געשטיקט פון כעס): וואס? וואס? וואס? לאזט מיך, זאג איך אייך! די הענד נעהמט אוועק!

(טומעל. געפילדער. יעוודאָקיאַ קוויטשעט: „אַרויס! אַרויס!“ און וואַרפט זיך צו גלוכאָווצעוו׳ן. ער שטויסט זי אָב און זי פאַלט אויפ׳ן דיוואַן.)

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אָוי, ער האָט מיך דער׳הרג׳עט! ראַטע־וועט! דער׳הרג׳עט!...

ג ר י ג אָ ר י (רייסט זיך אויס): לאָזט מיך, זאָג איך אייך! אַ־אַ־אַ, טייפעל. נו, איצט לאָמיר אַקאָרשט ריידען. וואָס האָט איהר זיך ערלויבט צו זאָגען?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: אָט וואָס! (גיט אַ שפּרונג צום ווינקעל און כאַפּט דעם קינזשאַל.) נו, קום אהער!

אַ נ ו פ ר י: קאָליאַ, וואַרף דאָס אַוועק! הער אויף, קאָליאַ!

אָ ל ג אַ נ י ק. (וואַרפט זיך צו גלוכאָווצעוו׳ן): קאָליעטשקאַ! בעדענק זיך! בעדענק זיך, קאָליעטשקאַ! וואָס איז מיט דיר?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (פּאַכעט מיט׳ן קינזשאַל איבער׳ן קאָפּ): טרעט אָב! איך צוהאַק!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: ראַטעוועט! ראַטעוועט! ער האָט מיך ערמאָרדעט!....

אַ נ ו פ ר י: שווייג דאָרט, דו קליאַטשע!

ג ר י ג אָ ר י (זוכט אין טאַש, פּלאַפּלענדיג): אהא, איז אָט וואָס! פערשפּאַרט? נו, וואַרט זשע, דו! וואַרט....

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (צו אַלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ וועלכע האָט זיך איהם אָנגעטשעפּעט אָן די פיס): זיי מיר ניט אין וועג,הערסטו? אָט יענעם דאַרף איך! לאָז, אַז ניט צוהאַק איך!

ג ר י ג אָ ר י (ציהט אַרויס אַ רעוואָלווער): אהא, אָט איז דאָס. (ציעלט זיך מיט׳ן רעוואָלווער אין גלוכאָווצעוו׳ן): נו, ווי רופט מען אייך דאָרט... פריילין, אייער קעפּעלע נעהמט אַוועק, אַז ניט קען איך פאַלש ציעלען.

אָ ל ג אַ נ י ק. (כמעט היסטעריש): ניין, ניין! ניין! דער־שיסט מיך, דערשיסט!

אַ נ ו פ ר י: קאָלעגע, איהר זייט פון זינען אַראָב.

(אַנופרי כאַפּט אַרום דעם אָפיצער און וואַרפט איהם אָניעדער

אויף די דיעלען. אַ קאַמפּף. אין דער זעלבער צייט געלינגט אַלגאַ'ן אַרומנעהמען גלוכאָווצעוו'ן און אָבנעהמען פון איהם דעם קינזשאַל.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (זינקט אין שטוהל און פערדעקט אונבע־חילפיג דאָס געזיכט מיט די הענד): אַליאַ, אַליאַ, וואָס האָסטו געמאַכט פון מיר?

א נ ו פ ר י (אָהן אָטהעם): דעם רעוואָלווער, דעם רעוואָלווער! (האַלט אין דער הויך דעם רעוואָלווער.) דעם רעוואָלוועל נעהמט צו! שנעל, אַלטע מכשפה!

ג ר י ג אָ ר י (צאַפּעלט זיך): ניין, ווארט, לאָזט מיך.

א נ ו פ ר י: אַלגאַ ניקאָלאַיעוונאַ, נעהמט איהם, גיכער!

אַ ל ג אַ נ י ק.: גלייך! גלייך! (כאַפּט דעם רעוואָלווער און לויפט מיט איהם אין שלאָפצימער.)

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (שאָקעלט מיט'ן קאָפּ פערצווייפעלט): אַליאַ... אַליאַ....

י ע ו ו ד אָ ק י אַ: אָך! אָך! אָך!

א נ ו פ ר י: נו, גענוג, גרישאַ. אויסגעוועלגערט זיך אַביסעל, און גענוג. שטעה אויף ברודער'ל!

ג ר י ג אָ ר י (ווילד): דאָס.. דאָס איז דאָך אַן אַטאַקע!... דעם רעוואָלווער גיב.

א נ ו פ ר י (אומאַרעמט איהם): נו, גרישאַ, נו ליעבינקער. גיב אַ שפּיי אויף דער גאַנצער געשיכטע. דאָס איז קיין אַטאַקע. דער אינגעל איז איינפאַך בעזויפען. אָט זיצט ער, זעהסט דאָך, אַ צוקראָכענער.

ג ר י ג אָ ר י: ניין, אָבער וואָס פאַר אַ רעכט האָט ער?

א נ ו פ ר י: רעכט? ביי אַ שכור'ען רעכט? זיי דאָך גרויס־מוטהיג, גרישינקע! ער איז דאָך נאָך אַ אינגעל!

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (קומט צו זיך): ארויס! הערר גלוכאָווצעוו, איך בעט אייך, איהר זאָלט פערלאָזען אונזער הויז. (צוואוויינט זיך.) מיין גאָט, פאַר וואָס? פאַר וואָס?... ווער האָט אייך געגעבען דאָס רעכט אויף אונז, אונגליקליכע? אַליאַ, אַליענקאַ! (וויינט.)

ג ר י ג אָ ר י : ניין, אַנופרי. ער דאַרף איבערבעטען. איך קען דאָס אַזוי ניט לאָזען... איבערבעטען, ענטשולדיגען זיך...

א נ ו פ ר י : נו, אויך אַ וויכטיגע זאַך — ער וועט זיך ענט־שולדיגען, וואָס איז דאָרט אַזוי וויכטיג? מיינסט, גרישאַ, אַז ער געדענקט וואָס ער האָט געטהאָן, וואָס ער האָט געפּלוידערט? קאָילקאַ, בעט איבער!

ג ר י ג אָ ר י : יאָ, איך פאָדער אַן ענטשולדיגונג.

אָ ל ג אַ נ י ק : לאָזט נאָר, ער וועט, ער וועט זיך ענטשול־דיגען, לאָזט! קאָליעטשקאַ, לעבען מיינער! טהייערער מיינער!

א נ ו פ ר י (געהט אונטער צו יעוודאָקיאַ) : אָט וואָס, מאַמאַשע, איהר טראָגט זיך בעסער אָב פון דאַנען. און אָלינקע'ן נעהמט אויך צו. אַז ניט קען נאָך וויעדער וואָס אַרויסקומען. און איך בין שוין מיעד, אַזוי ווי איך וואָלט קאָמאַנדעווען אַ מאַנעווערע אַ גאַנצע.

י ע ו ו ד אָ ק י אַ (וויינענדיג) : וואוהין זאָל איך געהן? וויעדער אויף דער גאַס? איך האָב שוין אַזוי אויך קיין פיס ניט. וואוהין טרייבט איהר מיך?

א נ ו פ ר י : געהט אַוועק צו אונז אין נומער, אָבער שטילינ־קערהייד, אַז קאָילקאַ זאָל ניט בעמערקען.

ג ר י ג אָ ר י : אַנופרי ניקאָלאַיעוויטש, איך וואַרט דאָך.

א נ ו פ ר י : אייל זיך ניט גרישאַ. לאָז איהם קומען צו זיך. טרינק דערוויילע אויס אַ גלעזעלע.

ג ר י ג אָ ר י : דו ביזט אַן אַדעלמאַן, אַנופרי, פערשטעהסטו דאָך, אַז איך קען עס אַזוי ניט לאָזען.

א נ ו פ ר י : איך פערשטעה, גרישאַ, איך פערשטעה. ווי זאָל איך אַזאַ זאַך ניט פערשטעהן! אָט וואָס, אָלינקאַ. איהר נעהמט אַקאָרשט אייער מאַמאַשינקע'ן און היידאַ צו אונז אין נומער. ביי אונז זיינען דאָרט צוויי בעטען. נעכטיגט איבער דאָרט, און מיר דאָ.

אָ ל ג אַ נ י ק : אָ, ניין, איך קען איהם דאָ אַליין ניט לאָזען, איך קען פון איהם ניט אַוועק. איך האָב מורא פאַר דיעזען אָפיצער.

א נ ו פ ר י : פערשטעהט איהר דען ניט, אַז דאָס איז אַלעס

איבער אייך, איבער אייך און איבער אייך! געהט דאָך אוועק! און איך וועל איהם דאָ אזוי פערוויעגען, אז ער וועט אפילו אויף אייך פערגעסען.

אלגא ניק.: ליעבינקער! (שלעפט די מוטער.) קום, מאמע, קום!

יעוודאקיא (וויינענדיג): וואוהין וועל איך געהן? (געהט שאקלענדיג זיך, ניט זעהענדיג דעם וועג. אלגא פיהרט זי און פערבייגעהענדיג גיט זי א קוס אנופרי'ס האנד. אב.)

אנופרי: וואס איז מיט אייך, אלגא ניקאלאיעוונא!

גריגארי (כמעט וויינענדיג): ניין, דו זאג אליין, אנופריי־טשיק, וואס האט ער צו מיר, הא? וואס האב איך איהם געטהאן, הא?.... איך בין געקומען קיין מאסקווע, האב איך געמיינט: גוטע מענשען, סטודענטען...

אנופרי: ווארט, גרישא, באלד, באלד! — קאליא, הער, אויב דו וועסט גלייך ניט בעטען אום ענטשולדיגונג מיין בעסטען פריינד, גריגארי איוואנאוויטש, ביזטו א שוויין און ווייטער גאר־נישט, און אוים חבר. פערשטעהסטו?

גלוכאווצעוו: וואס דארף ער? וואס וויל ער?

אנופרי: דו דארפסט זיך ענטשולדיגען. ביזט שכור און האסט איהם בעליידיגט.

גלוכאווצעוו: נו, בין איך שכור. נו, האב איך בעליי־דיגט. נו, ענטשולדיג איך זיך! איהר האט מיר אלע דערעסען!

אנופרי: ער האט זיך ענטשולדיגט, גרישא, האסטו געהערט?

גריגארי: געהערט. נו, און זאל ער געהן צום טייפעל! א אינגעל! האט אויסגעטרונקען א פאאר גלעזלעך און שוין א פארטיגער. ווען ניט דו, ברודער לעבען, וואלט איך איהם דאך דער־שאסען, ווי א הונד, אט האסטו דיר.

אנופרי: עך, גרישא, גרישא, מיר זיינען דאך אלע מענ־שען, און אפילו א הונד דארף מען א טראבט טהאן איידער מען דערשיסט. גלויב מיר, איהר זייט ביידע, ווי ער, אזוי דו, וואוילע,

זעהר וואוילע מענשען. נור דאָ איז איינפאַך: דער בייזער שיקזאַל און די גרויזאַמע פערבינדונג פון אומשטענדען. (שטיל) דו פער־שטעהסט ניט, ער איז דאָך פערליעבט אין איהר, אין דאָס מיידעלע.

ג ר י ג אָ ר י: אזוי. אָט איז אַ נאַר! פאַר וואָס זשע האָט ער דאָס מיר גלייך ניט געזאָגט — זעהר נויטיג דאַרף איך זיין אָלינקע'ן. בין איך דען צוליעב דעם געקומען אהער? אָ, נור דו אַליין פער־שטעהסט מיך, אַנופרייטשיק — גיב מיר אַ קוש, ברודער'ל!

אַ נ ו פ ר י: מיט פערגעניגען, גרישאַ. דו ביזט בנאמנות אַ בעסערער מענש איידער דו אַליין פערשטעהסט אפילו. נו, קאָילקאַ, געה קאָניאַק טרינקען!

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: וואו?

אַ נ ו פ ר י: וואו? אָט דאָ אונטער דיין נאָז. אי ברודער, דו ביזט שוין גאָר פערזויערט געוואָרען.

ג ר י ג אָ ר י: הערט קאָלעגע, איך שווער אייך, אַז איך האָב דאָך פון קיין זאַך ניט געוואוסט.

אַ נ ו פ ר י: האָסטו געהערט, קאָילקאַ. נו, געה דאָך צוקוש זיך מיט איהם.

ג ר י ג אָ ר י: געוויס, אויב נור פון טיעפען האַרצען, בין איך אַלע מאָל פאַרטיג.

אַ נ ו פ ר י: וואָס פאַר אַ פראַגע, געוויס פון טיעפען האַרצען. אָך, קינדער מיינע! איהר ווייסט ניט ווי ליעב איך האָב שטילקייט, רוהע און אָרדנונג. האַרמאָניע אין די הימלען און קאָניאַק מיט צוקער און ציטראָן אויף דער ערד.

ג ר י ג אָ ר י: דו ביסט דאָך אַן אמת'ער פּאָעט, אַנופריי־טשיק! דו שרייבסט אודאי פּאָעזיע. לעז אונז פאַר עפּעס אַזעלכעס, פּאָעטישעס.... האַ?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו (צוגעהענדיג): וואו איז קאָניאַק?

אַ נ ו פ ר י: איך וועל ניט געבען, וואו דו וועסט זיך ניט צוקושען. וואָס זשאַלעוועסטו? די ליפּען וועלען אָבדאַרען, וואָס?

ג ל ו כ אָ ו ו צ ע ו ו: נו, רעכט, נו. דו זיי אויף מיר ניט

בייז, קאמעראד. גלויב מיר, איך שווער דיר, אז עס איז מיר זעהר, זעהר ביטער אויפ'ן האַרצען. נו, לאָמיר זיך צוקושען.

ג ר י ג אָ ר י: און דו ביזט אויף מיר מעהר ניט ברוגז? (נעהמען זיך אַרום און קושען זיך.)

א נ ו פ ר י: אָט אַזוי אָ! פאָרווערטס, ברידערלעך! אַך, ווי אַנגענעהם וועט דאָס איצט זיין אויסצוטרינקען אַ גלעזעלע — דאָס געהט דאָך צו אַזוי בלויז אין ראָמאַנען. און וואָס איז דען אַ ראָמאַן? אַ ראָמאַן איז דאָך בלויז בעלעטריסטיק, און דאָ, ברודער גרישאַ, איז דאָך די הייליגע ווירקליכקייט! אַלזאָ — אַ קנאַק!

(אין טהיר ווייזט זיך אונטערטהעניג אָלגאַ; אַנופרי מאַכט צייכענס מיט'ן האַנד, זי זאָל אַוועק; זי פערשווינדט.)

א נ ו פ ר י: צום טייפעל! מאָרגען נעהם איך מיין העקעל מיט'ן פּעקעל און קלייב זיך אַריבער ערגעץ אין אַ שטילער פאַמיליע... אָט זיינען די אַנאָנסען פון אַזעלכע קוואַרטירען. (שלעפּט אַרויס שטיקלעך ציטונג פון קעשענע.) איך ווייס נור ניט, גרישינקאַ, וועלכע אויסצוקלייבען. דאָ איז פאַראַן איין קוואַרטיר ביי אַ לעהרער פון דייטשער שפּראַך. ווי מיינסטו מיט דער דייטשער שפּראַך קען מען רוהיג לעבען? איך מיין אַז רוהיג. אַן ערנסטע, אַ וויסענשאַפטליכע שפּראַך...

ג ר י ג אָ ר י: און איך וועל דאָס דיך אַזוי אַוועקלאָזען מיינסטו! מאָרגען, ווי איך וואַש זיך נור איין געהען מיר צוזאַמען צערקוועס בעקוקען. דו וועסט מיר ווייזען.

א נ ו פ ר י: פון מיינטוועגען!... צערקוועס? זאָל זיין צערקוועס.

ג ר י ג אָ ר י: אַך, איך ווער דאָך משוגע פון גליק! ליעבע מיינע, טהייערע קאַמעראַדען. לאָמיר גאָר שמועסען וועגען גאָט.

א נ ו פ ר י: ניין, גרישאַ, לאָמיר בעסער וואָס זינגען.

ג ר י ג אָ ר י: זינגען? איז לאָמיר זינגען. (הויבט אָן דירי־זשירען מיט די הענד און זינגען.) שנעל ווי די כוואַליעס.... (גלוכאָוו־צעוו לעגט אַוועק דעם קאָפּ אויפ'ן טיש און שלוכצעט.) זיינען די טענ פון אונזער לעבען...

ג ל ו כ א ו ו צ ע ו ו (מיט ביינקשאפט): מיין גאָט! אפילו זינגען קענסטו ניט מיט הארץ!

א נ ו פ ר י (באַפט אונטער): וואָס א טאָג אַלץ ווייטער, אַלץ נעהנטער צום קבר...

(אין טהיר ווייזט זיך אַלגאַ, אַ בלייכע, מיט צועפענטע אויגען אויף דעם ווייגענדען גלוכאָווצעוו; ציהט זיך צו איהם.)

ג ר י ג אָ ר י און א נ ו פ ר י (צוזאַמען): גיס זשע אָן, מיין חבר, דעם לחיים־כוס, גאָט ווייס, גאָט ווייס וואָס מאָרגען פאַסירען וועט מיט אונז...

אָ ל ג אַ נ י ק. (ווארפט זיך אויף די קניע פאַר גלוכאָווצעוו'ן שלאַבצעדיג): ליעבער מיינער! לעבען מיינער! טהייערער מיינער! (גוויינט ביטער.)

ג ר י ג אָ ר י (דיריזשירענדיג): שטארבסטו וועט מען בע־גראָבען, ווי ניט געווען אויף דער וועלט...

א נ ו פ ר י: דו וועסט שוין מעהר ניט אויפשטעהן צו שמחה פון דיינע פריינד...

(פ אָ ר ה א נ ג פ אַ ל ט ל אַ נ ג ז אַ ם.)

— מייזעל עט קאָ. —

יודישער פערלאג פיר ליטעראטור און וויסענשאפט

הערבערט ספענסער

די ערציהונג

גייסטיג, מאָראליש און קערפערליך.

איבערזעצט פון דר. מעריסאָן.

ארום 300 זייטען, מיט א פאלשטענדיגען אינדעקס, גרויסען פארמאַט, פראכטפול געדרוקט און ארויסגעגעבען, שוין און דויערהאַפט געבונ־דען אין סילק־קלאָטה.

אויסצוג פון דעם איבערזעצער'ס פאָרוואָרט:

ספענסער'ס „ערציהונג" איז ניט געמיינט צו זיין א „מעטאָדע" אין דעם ענגען זין פון וואָרט. עס איז ניט קיין האנד־בוך פאר לעהרער, נור אַ לעהרבוך פאר עלטערן און אינטעליגענטע מענשען בכלל. עס איז א נאַטור סיסטעם פון ערציהונג געבויט אויף דער וויסענשאפט פון ענטוויקלונג — אַ נאַטור־סיסטעם, וואָס ער־ציהט די עלטערן גופא ניט וועניגער ווי זייערע קינדער.

וואָס אנבעטרעפט דער איבערזעצונג, איז די ערשטע אויסרעכ־נונג אין איהר פלאן — טרייהייט צום אָריגינאַל. ספענ־סער'ס סטיל איז ווי א כלי פון עכטען קריסטאָל: קלאָר און שווער־ליך. די קלאָרהייט איז אבער אזא בריליאנטענע, אז זי איז מכפר אויף די קריסטאָלענע שווערקייט; און דעריבער איז דאָס ציעל געווען, בעוואהרען דעם אָריגינעלען סטיל ווי ווייט עס לאָזט זיך. פערטייטשען מיינט צו־אָפט אויס'פשט'לען און פערדארבען; עס איז אויך ניט אלע מאָל פריי פון א געוויסער בעלויידיגונג פאר'ן לעזער: דאָ וועט דער לעזער געפינען ניט קיין פאָפולאריזא־ציע פון ספענסער'ס בוך, נור דאָס בוך אליין."

---

422 GRAND ST., N. Y.

— מייזעל עט קאָ. —

יודישער פערלאג פיר ליטעראטור און וויסענשאפט

אויסצוגען פון דער קריטיק.

„דער וואָס איז בעקאַנט מיט דער ריכטונג פון „דאָס נייע לעבען", יענער וועט פערשטעהן די הארציגע פרייד וואָס מיר פיהלען, בעת מיר ווייזען אָן דעם לעזער אויף די ערשיינונג פון דר. מעריסאָ'ס נייע איבערזעצונג . . . . . מעריסאָן וויל געבען דעם יודישען עולם בילדונג, אָבער אמת'ע און טיעפע, פערבונדען מיט דעם רעספעקט צו דעם, וועמען מען גיט זי . . . . . ספענסער האָט אריינגעטראגען אין די פעדאגאָגיק זיין חלק צו דעם אויפבוי פון אָט דעם אידעאַל. עס איז צו האָפען, אז דער עולם וועט, אַ דאַנק דר. מעריסאָ'ס איבערזעצונג, זיך אָנהויבען אינטערעסירען מיט דעם פעדאגאָגישען פראָבלעם". דר. ח. זשיטלאָווסקי.

„א גוטער, ערנסטער און בעלעהרענדער בוך איבער איינע פון די וויכטיגסטע לעבענס-פראגען איז דאָס ווערק ספענסער'ס „די ערציהונג". עס איז ניט קיין טרוקענער לעהר-בוך איבער פעדאגאָגיק צום געברויכען פאר לעהרער. עס איז א בעלעהרענדעס און אויפקלערענדעס ווערק איבער די הויפט פרינציפען און הויפטפראגען, וואָס זיינען פערבונדען מיט דער גייסטיגער, פיזישער און מאָראלישער ערציהונג, גוט און פאסענד אלס לעזע-בוך און שטודיום-בוך פאר יעדען דענקענדען מענשען . . . . . אונזערע לעזער ווייסען, וואָס פאר א הויכע מיינונג מיר האָבען פאר דר. מעריסאָן אלס איבערזעצער. די נייע איבערזעצונג, וועלכע איז פערבונדען מיט אונגעהייערע שפראכליכע שווערקייטען, קען אונזער הויכע מיינונג נור בעשטעטיגען". דר. ק. פאָרנבערג, „צוקונפט".

„איך ווייס ניט פון קיין איין ווערק אין יודיש, פון די אלע וויכטיגע ווערק וואָס זיינען ארויס אין די לעצטע צייט, וואָס זאָל זיין אזוי לחלוטין נויטיג פאר יעדען מענשען אָהן אויסנאַהם, ווי אָט דאָס ווערק וועגען ערציהונג — א ווערק פון איינעם פון די גרעסטע דענקער פון אונזער צייט איבער איינער פון די וויכטיגסטע פראגען פון לעבען.

די ערשיינונג פון אזא ערנסטעס, גרויסעס ווערק אין יודיש, און נאָך אזוי שעהן ארויסגעגעבען, מוז דארום בעגריסט ווערען מיט פרייד. חלואי וואָס מעהר אזעלכע ביכער אין יודיש! זייער נוצען איז ניט אָבצושאצען. עס איז א קוואל פון וויסען פאר עלטערן אליין ענטוויקעלטער צו ווערען און צו קענען מדריך זיין זייערע קינדער, פון זיי זאָלען ארויסקומען געזונדע און ניצליכע מענשען".

מ. קאץ, „ווארהייט".

פרייז מיט פאָרטאָ $1.00

בוכהענדלער בעקומען א גוטען ראבאט.

422 GRAND ST., N. Y.

— מ י י ז ע ל ע ט ק אָ. —

יודישער פערלאג פיר ליטעראטור און וויסענשאפט

ביערנסטערנע ביערנסאָן

איבער אונזער קראפט

א דראמא אין צוויי טיילען,

מיט אן אבשאצונג פון פערפאסער און זיין ווערק,

פון דר. ה. זאלאטאראוו.

„איבער אונזער קראפט" בעהאנדעלט א וועלט־פּראָבלעם. אין אונזער גלויבען און שטרעבען צו דעם העכסטען — צום אידעאַל פון אונזער נשמה — אין דעם ברענענדען בעגעהר צו דערגרייכען דעם אידעאַל — איז דאָ עפּעס אזוינס, וואָס מיר קענען ניט בייקומען. . . דאָס איז דער טיעפער פילאָזאָפישער טהעזיס פון דער דראמא. און בעאבאכטענדיג אָט דעם פאקט אין דעם רעעלען לעבען, מערקט מען, ווי צוליעב דעם אונדערגרייכבארען שפּיעלען זיך אב אין לעבען א רייהע פון דראמאטישע קאָנפליקטען, וואָס נעהמען ארום דאס טיעפסטע און דאָס אנגעוועהטאָגסטע אין דעם פּסיכישען און סאָציא־לען לעבען פון מענשען.

ביערנסאָן האָט דעם דראמאטישען קאָנפליקט פארגעשטעלט נור אין צוויי ווינקעלעך פון'ם לעבען — אין די צוויי טיילען פון דער דראמא „איבער אונזער קראפט". דער ערשטער טייל איז פערפאסט געוואָרען מיט יאָהרען און יאָהרען פריהער פאר דעם צווייטען טייל; אָבער אין ביידע טיילען ציהט זיך דערזעלביגער טיעפער אינהאלט, אָבגעשפּיעלט נור אויף פערשיעדענע געביטען פון'ם לעבען. אין ביי־דע טיילען טרעטען ארויס דיזעלביגע גייסטיגע קרעפטען פון די העל־דען — זייער גרויסער שטרעבען צו דעם העכסטען, זייער גרויסער גלויבען אין דעם אידעאַל, וואָס טרייבט זיי צו דער לעבענסטהעטיג־קייט, וועלכע ברייגגט זיי אין א קאָנפליקט מיט די אויסערע קרעפ־טען, וואָס הערשען און געוועלטיגען — מיט דעם עפּעס וואָס איז איבער אונזער קראפט — און זיי מוזען פאלען — די גרויסע קרבנות פון זייער גלויבען.

אויסצוג פון דר. ה. זאלאטאראוו'ס איינלייטונג.

פּרייז, בראָשירט, 50 סענט; שעהן געבונדען, 75 סענט.

422 GRAND ST., N. Y.

— מ י י ז ע ל ע ט ק א. —

יודישער פערלאג פיר ליטעראטור און וויסענשאפט

מאָررים ווינטשעווסקי

ליעדער און געדיכטע

א פראכט־אויסגאבע פון דעם „זיידען׳ס" בעריהמטע ארבייטער־
און קאמפף־ליעדער (ווי אויך א היבשע צאָהל נייע, ביז
איצט נאָך ניט געדרוקטע געדיכטע) אין איין
גרויסען באנד פון 320 זייטען, איינגע־
טיילט אין צוויי טיילען.

ערשטער טייל:

1. קליינע ליריקם.
2. לירישע געדיכטע.
3. קאמפף־ליעדער.
4. קינדער פון׳ם פאָלק (לאָנדאָנער סילועטען).

צווייטער טייל:

1. יוגענד־חלומות: ליעבע, לוסט און ליידענשאפט (בין השמשות געדאנקען).
2. אידישקייט, „געטליכקייט" און געלעגענהייטס גע־דיכטע.
3. עטוואָס הומאָר און סאטירע.

פרייז מיט פּאָרטאָ $1.00

פון דעם זעלבען פערפאסער:

א טאָג מיט יעקב גאָרדין

א געפיהלפולעם שטימונגס־בילד פון יעקב גאָרדין׳ס פערזענ־
ליכקייט, געשריעבען אין דעם „זיידען׳ס" אייגענארטיגען סטיל.
פרייז, בראָשירט, 25 סענט.

422 GRAND ST., N. Y.